ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับและเชิงสร้างประเภทคำที่เป็นศัพท์ (Lexical collocations) ของนิสิตในมหาวิทยาลัยรัฐแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก

พจนีย์ วรพิพัฒน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
กรกฎาคม 2561
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ พจนีย์ วรพิพัฒน์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ดร.สุชาดา รัตนวาณิชย์พันธ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ เจตน์จำลอง)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาภรณ์ ยิ้มวิลัย)

.....กรรมการ
(ดร.สุชาดา รัตนวาณิชย์พันธ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ เจตน์จำลอง)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมพูนุช ปัญญไพโรจน์)

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสาขาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญรอด บุญเกิด)
วันที่ 12 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2561

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความเรียบร้อย โดยได้รับความกรุณาจาก ดร. สุชาดา รัตนวาณิชย์พันธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ที่กรุณาให้คำปรึกษา ตรวจสอบความครบถ้วนถูกต้อง แก้ไขข้อบกพร่องของงานตลอดจนแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ถ่ายทอดความรู้ และประสบการณ์ในการทำวิจัยด้วยความเอาใจใส่ อดทน และเสียสละในการติดตาม และเป็นกำลังใจให้อย่างดียิ่ง จนงานสำเร็จลุล่วงเป็นอย่างดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาภรณ์ ยิ้มวิลัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมบูรณ์ เจตน์จำลอง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชมพูนุช ปัญญไพโรจน์ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย และขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ทุกสาขาวิชาที่ผู้วิจัยสามารถนำมาบูรณาการ และขอขอบพระคุณเจ้าของตำราทุกท่านที่ได้นำมาอ้างอิง

ขอขอบพระคุณ ดร. วไลพร ฉายา ดร.ณัฐภัทร พัฒนา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รินดา วราวุฒิ Mr. Nicholas John Dunning และ Mr. Gary Lee ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ รวมทั้งให้คำแนะนำ และข้อเสนอแนะต่าง ๆ แก่ผู้วิจัย ตลอดจน คณาจารย์ภาควิชาภาษาตะวันตก และนิสิตสาขาภาษาอังกฤษชั้นปีที่ 4 ที่ได้อำนวยความสะดวก และให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล นอกจากนี้ ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ พี่ น้อง ครอบครัว และเพื่อน ๆ ที่ให้ความรัก และกำลังใจด้วยดีเสมอมา คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเพื่อเป็นการแสดงถึงความกตัญญูกตเวทิตาแด่บุพการี บูรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีต และปัจจุบัน ที่ทำให้ผู้วิจัยได้รับการศึกษา และประสบความสำเร็จมาถึงทุกวันนี้

พจนีย์ วรพิพัฒน์

54920397: สาขาวิชา: ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร; ศศ.ม. (ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร)
คำสำคัญ: คำปรากฏร่วม/ ความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ/ ความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้าง/ คำปรากฏร่วมประเภทคำที่เป็นศัพท์/ ความสัมพันธ์

พจนีย์ วรพิพัฒน์: ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับและเชิงสร้างประเภทคำที่เป็นศัพท์ (Lexical collocations) ของนิสิตในมหาวิทยาลัยรัฐแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก (THE RELATIONSHIP BETWEEN RECEPTIVE AND PRODUCTIVE COLLOCATIONAL KNOWLEDGE AMONG UNIVERSITY STUDENTS IN A UNIVERSITY LOCATED IN THE EASTERN REGION OF THAILAND) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: สุชาดา รัตนวาณิชย์พันธ์, Ph.D., 98 หน้า. ปี พ.ศ. 2561.

คำปรากฏร่วมมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ภาษา และความสามารถในการสื่อสาร งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ และเชิงสร้าง ประเภทคำที่เป็นศัพท์ของนิสิตชาวไทย นอกจากนี้ยังได้การศึกษาระดับความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับและเชิงสร้างประเภทคำที่เป็นศัพท์โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจาก นิสิตสาขาภาษาอังกฤษชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยรัฐแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ ชนิดหลายตัวเลือก โดยมุ่งเน้น ทดสอบความรู้คำปรากฏร่วม ชนิดกริยา + นาม และ คุณศัพท์ + นาม และแบบทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้างชนิดเติมคำ โดยมุ่งเน้นทดสอบ คำปรากฏร่วม กริยา + นาม และ คุณศัพท์ + นาม เช่นเดียวกัน ผลการศึกษาพบความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับและเชิงสร้างประเภทคำที่เป็นศัพท์ ของนิสิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ เมื่อนำค่าเฉลี่ยของคะแนนเทียบเป็นร้อยละของการทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ และเชิงสร้างของนิสิต เปรียบเทียบกับเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการพบว่าอยู่ในเกณฑ์ระดับผ่าน

54920397: MAJOR: ENGLISH FOR COMMUNICATION; M.A. (ENGLISH FOR COMMUNICATION)
KEYWORDS: COLLOCATIONS/ RECEPTIVE COLLOCATIONAL KNOWLEDGE/ PRODUCTIVE COLLOCATIONAL KNOWLEDGE/ LEXICAL COLLOCATONS/ RELATIONSHIP

POTCHANEE WORRAPIPAT: THE RELATIONSHIP BETWEEN RECEPTIVE AND PRODUCTIVE COLLOCATIONAL KNOWLEDGE AMONG UNIVERSITY STUDENTS IN A UNIVERSITY LOCATED IN THE EASTERN REGION OF THAILAND. ADVISORY COMMITTEE: SUCHADA RATTANAWANITPUN, Ph.D., 98 P. 2018

Collocations play an important role in language acquisition and communicative competence. The main objective of this research was to study the relationship between receptive and productive collocational knowledge of lexical collocations among university students. Furthermore, this study examined the level of receptive and productive collocational knowledge of lexical collocation among the students. The data were collected from the 4th year university students majoring in English at a university in the Eastern region of Thailand. The participants' receptive collocational knowledge was measured by a multiple choice test focusing on verb + noun and adjective+ noun collocations. Their productive collocational knowledge was measured by a gap filling test focusing on verb + noun and adjective + noun collocations. The results showed a positive relationship between receptive and productive of lexical collocational knowledge at a significant level of .01. The students also demonstrated their abilities in using both receptive and productive collocational knowledge at a passing level as determined by the criteria set by the Ministry of Education.

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ..... ง

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ..... จ

สารบัญ ..... ฉ

สารบัญตาราง ..... ซ

บทที่

1 บทนำ 1

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย 6

คำถามการวิจัย 6

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย 6

ขอบเขตของการวิจัย 7

นิยามศัพท์เฉพาะ 7

2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 9

ความรู้คำศัพท์ 10

คำปรากฏร่วม (Collocations) 16

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 32

3 วิธีดำเนินการวิจัย 38

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 38

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย 39

ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ 40

การเก็บรวบรวมข้อมูล 47

การวิเคราะห์ข้อมูล 47

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 48

4 ผลการวิจัย 49

ตอนที่ 1 ผลการทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับประเภทคำที่ศัพท์ ของ
นิสิตสาขาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยรัฐแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก 49

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ หน้า

ตอนที่ 2 ผลการทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้างประเภทคำที่เป็นศัพท์ของนิสิตสาขาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยรัฐแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก..... 50

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างความรู้คำปรากฏร่วม ในเชิงรับ และเชิงสร้าง ประเภทคำที่เป็นศัพท์ ของนิสิตสาขา ภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยรัฐแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก 51

5 สรุป และอภิปรายผล 54

สรุปผลการวิจัย 54

อภิปรายผล 55

ข้อเสนอแนะการวิจัย 61

บรรณานุกรม 63

ภาคผนวก 69

ภาคผนวก ก 70

ภาคผนวก ข 76

ประวัติย่อของผู้วิจัย 98

สารบัญตาราง

ตารางที่ หน้า

4-1 คะแนนเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ ประเภทคำที่เป็นศัพท์ ของนิสิตสาขาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยรัฐแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก 50

4-2 คะแนนเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้าง ประเภทคำที่เป็นศัพท์ ของนิสิตสาขาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยรัฐ แห่งหนึ่งในภาคตะวันออก 50

4-3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ และเชิงสร้าง ประเภทคำที่เป็นศัพท์ ของนิสิตสาขาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยรัฐแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก 51

4-4 คะแนนเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของความรู้คำปรากฏร่วม..... ประเภทคำที่เป็นศัพท์ ของนิสิตสาขาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยรัฐ แห่งหนึ่งในภาคตะวันออก จำแนกตามชนิดของคำปรากฏร่วม..... 52

4-5 ผลคะแนนเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ และความรู้เชิงสร้างประเภทคำที่เป็นศัพท์ ของนิสิตสาขาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยรัฐแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก แบ่งตามระดับประโยค และระดับอนุเฉท.. 53

ข-1 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ที่ต้องการวัด (IOC) แบบทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ 77

ข-2 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ที่ต้องการวัด (IOC) แบบทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้าง 81

ข-3 ค่าความยากง่าย (p) ของแบบทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับรายข้อในการทดลองใช้แบบทดสอบ (Try out) 84

ข-4 ค่าความยากง่าย (p) ของแบบทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้างรายข้อ ในการทดลองใช้แบบทดสอบ (Try out) 86

ข-5 ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับรายข้อในการทดลองใช้แบบทดสอบ (Try out)..... 87

ข-6 ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้างรายข้อในการทดลองใช้แบบทดสอบ (Try out)..... 89

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ หน้า

ข-7 คะแนนที่นักศึกษาทำได้ในการทดลองใช้แบบทดสอบ (Try out) ความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับประเภทคำที่เป็นศัพท์ 90

ข-8 สัดส่วนของผู้ทำถูก หารด้วยจำนวนคนสอบทั้งหมด (p) สัดส่วนของผู้ทำผิดในข้อหนึ่ง ๆ (q) และค่า pq ในการทดลองใช้แบบทดสอบ (Try out) ความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับประเภทคำที่เป็นศัพท์ 92

ข-9 คะแนนที่นักศึกษาทำได้ในการทดลองใช้แบบทดสอบ (Try out) ความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้างประเภทคำที่เป็นศัพท์ 94

ข-10 สัดส่วนของผู้ทำถูก หารด้วยจำนวนคนสอบทั้งหมด (p) สัดส่วนของผู้ทำผิดในข้อหนึ่ง ๆ (q) และค่า pq ในการทดลองใช้แบบทดสอบ (Try out) ความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้างประเภทคำที่เป็นศัพท์ 96

บทที่ 1
บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคโลกาภิวัตน์ที่วิวัฒนาการทางด้านเทคโนโลยีการสื่อสารมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้คนทั่วโลกสื่อสารกันได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงและอุปกรณ์สื่อสารที่ทันสมัย ส่งผลให้ภาษาอังกฤษยิ่งทวีความสำคัญมากยิ่งขึ้นเนื่องจากภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางที่ใช้ในการสื่อสารของผู้คนทั่วโลก รวมทั้งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา แสวงหา ความรู้ตลอดจนมีความสำคัญในการประกอบอาชีพ และการพัฒนาประเทศ ดังนั้น หลายประเทศทั่วโลกจึงได้กำหนดให้มีการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ สำหรับประเทศไทยนั้น กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้มีการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ โดยให้นักเรียนไทยเรียนวิชาภาษาอังกฤษเป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐาน และกำหนดให้เรียนตลอดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

ในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศหรือภาษาที่สองนั้น ความรู้คำศัพท์ถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญเนื่องจากคำศัพท์ช่วยให้เกิดความหมายในการสื่อสาร Wilkins (1972) กล่าวว่า หากไร้ซึ่งไวยากรณ์ก็ยังพอจะสื่อสารกันได้บ้าง แต่ถ้าหากไร้ซึ่งคำศัพท์แล้วนั้นจะไม่สามารถสื่อสารได้เลย นอกจากนี้ คำศัพท์แต่ละคำซึ่งเป็นคำเดี่ยว ๆ นั้น ไม่สามารถอยู่ตามลำพังได้ จึงต้องอาศัยระบบการเชื่อมโยงคำต่าง ๆ เข้าด้วยกันเพื่อสื่อความหมาย และคำศัพท์จะมีความหมายสมบูรณ์ได้ก็ต่อเมื่อปรากฏอยู่ในบริบท ดังนั้นผู้เรียนจำเป็นต้องมีความรู้คำศัพท์หลายด้านเพื่อที่จะสามารถเชื่อมโยงคำต่าง ๆ ร่วมกันได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพในการสื่อสาร

ในเรื่องของความรู้คำศัพท์นั้น Nation (2001) ได้กล่าวถึงความรู้คำศัพท์ไว้ 2 ประเภทหลักคือ ความรู้คำศัพท์ในเชิงรับ (Receptive knowledge) และความรู้คำศัพท์ในเชิงสร้าง (Productive knowledge) ความรู้คำศัพท์เชิงรับคือ ความสามารถในการเข้าใจคำศัพท์เมื่อได้ฟัง หรือได้อ่าน และความรู้เชิงสร้างคือ ความสามารถการนำคำศัพท์ไปใช้

ถึงแม้ว่าการเรียนรู้คำศัพท์ทั้งเพื่อความรู้คำศัพท์ในเชิงรับ และในเชิงสร้างอาจทำได้ในหลายวิธี แต่นักภาษาศาสตร์ที่มีความชำนาญ เช่น Hill (2001) ได้ให้ความเห็นไว้ว่า การเรียนรู้คำศัพท์ที่มีประสิทธิภาพคือ การเรียนรู้คำศัพท์ในลักษณะกลุ่มคำ (Lexical chunks) แทนที่การเรียนรู้คำศัพท์ในรูปแบบคำเดี่ยว ๆ และอาศัยการเชื่อมคำศัพท์เชื่อมกันด้วยระบบไวยากรณ์ โดยได้อธิบายแนวคิดนี้ว่า ความแตกต่างที่ชัดเจนระหว่างเจ้าของภาษากับผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาคือ

เจ้าของภาษานั้นมีคลังคำศัพท์ในสมอง (Mental lexicons) ที่มีเป็นลักษณะกลุ่มคำสำเร็จรูปพร้อมใช้ (Ready-made language) ไม่ใช่คำศัพท์ในรูปแบบคำเดี่ยว ๆ ด้วยเหตุนี้ เจ้าของภาษาจึงมีความชำนาญในการใช้ภาษาทุกทักษะ ไม่ว่าจะเป็นความคล่องแคล่วในการพูดและเขียนเพื่อการสื่อสาร ตลอดจนความสามารถในการฟังและอ่านได้เข้าใจทันที ในทางตรงกันข้าม การเรียนคำศัพท์แบบแยกเป็นคำเดี่ยว ๆ นั้น เมื่อผู้เรียนต้องการสร้างประโยคจึงนำคำมาเรียงต่อกันเพื่อให้ได้ความหมายที่ต้องการ โดยไม่ทราบว่าที่จริงแล้วเจ้าของภาษาใช้กันอย่างไร การเรียนรู้กลุ่มคำชนิดที่เรียกว่า คำปรากฏร่วม หรือ Collocations นั้น นักภาษาศาสตร์หลายท่านไม่ว่าจะเป็น Lewis (2001), Hill (2001), Conzett (2001), Woolard (2001) และ Nation (2001) ต่างมีความเห็นตรงกันว่ามีความสำคัญ และช่วยให้ผู้เรียนภาษาต่างประเทศ หรือภาษาที่สองได้บรรลุถึงความสำเร็จการใช้ภาษาได้อย่างคล่องแคล่ว และชำนาญ

นักภาษาศาสตร์ได้ให้นิยามคำปรากฏร่วมไว้ในความหมายที่มีความเชื่อมโยง หรือคาบเกี่ยวกัน เช่น สุพรรณี ปิ่นมณี (2552, หน้า 159) ได้ให้คำนิยามว่า คำปรากฏร่วม หมายถึง คู่คำที่ปรากฏอยู่ร่วมกันอยู่เสมอ และเป็นธรรมชาติ หากใช้คำไม่ตรงคู่อาจจะพอสื่อความหมายได้ แต่ไม่ใช่ภาษาที่เป็นมาตรฐาน McIntosh (2009) กล่าวว่า คำปรากฏร่วมคือ การปรากฏร่วมกันของคำศัพท์ในภาษาเพื่อให้ข้อความนั้นเป็นธรรมชาติทั้งการพูดและการเขียน Cozett (2001, p. 73) ได้ให้นิยามคำปรากฏร่วมไว้ว่า หมายถึง คำสองคำ หรือมากกว่าที่มีแนวโน้มที่จะเกิดร่วมกัน อาจพอสรุปได้ว่า คำปรากฏร่วม หมายถึง คำตั้งแต่สองคำขึ้นไปที่เจ้าของภาษาใช้ร่วมกันเสมอตามธรรมชาติของภาษา คำปรากฏร่วมนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากช่วยให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาได้อย่างเป็นธรรมชาติตามที่เจ้าของภาษาใช้กันอยู่จริง McCarthy and O'Dell (2005, p. 4) กล่าวว่า ผู้เรียนจำเป็นต้องมีความรู้คำปรากฏร่วมเพื่อช่วยให้สามารถพูดและเขียนได้อย่างเป็นธรรมชาติ เช่น เมื่อพูดว่า I made my homework ในความหมายว่า ฉันทำการบ้าน เจ้าของภาษาฟังว่าเป็นภาษาที่แปร่ง และอาจสร้างความสับสนให้ผู้ฟังได้ ซึ่งคำกริยาที่เป็นคำปรากฏร่วมกับ homework คือ do homework ปรีมา มัลลิกะมาส (2546) ยังได้กล่าวไว้ว่า ผู้เรียนจำนวนไม่น้อยที่แม้จะเรียนภาษาอังกฤษมากว่า 10 ปี รู้จักคำศัพท์ และหลักไวยากรณ์ สามารถฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาอังกฤษได้ แต่การขาดความรู้คำปรากฏร่วมส่งผลให้ผู้เรียนเหล่านั้นยังคงใช้ภาษาที่แปร่งและไม่เป็นธรรมชาติ ดังนั้นจึงปฏิเสธไม่ได้ว่าคำปรากฏร่วมมีบทบาทสำคัญต่อความสามารถทางภาษาของผู้เรียน ยิ่งไปกว่านั้น เด่นติศักดิ์ ดอกจันทร์ (2558, หน้า 53) ยังกล่าวไว้ด้วยว่า หากผู้เรียนเริ่มเรียนจากกลุ่มคำที่เจ้าของภาษาได้สร้างไว้แล้วก็จะทำให้มั่นใจได้ว่าภาษาที่สื่อสารออกไปนั้นถูกต้อง

นอกจากนี้ Benson, Benson and Ilson (1986) ยังได้จำแนกคำปรากฏร่วมตามชนิดของคำที่เป็นองค์ประกอบของคำปรากฏร่วมออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่ 1. คำปรากฏร่วมประเภทคำไวยากรณ์ (Grammatical collocations) หมายถึง กลุ่มคำตามโครงสร้างไวยากรณ์ เช่น รูปกริยาที่มี to นำหน้าและทำหน้าที่เป็นนาม (Infinitives) หรืออนุประโยค (Clauses) รวมไปถึงกลุ่มคำที่ส่วนใหญ่ประกอบด้วย คำนาม คำคุณศัพท์ หรือคำกริยาที่ใช้ร่วมกับคำบุพบท เช่น aim at (มุ่งหมายเพื่อ) adapt to (ปรับให้เข้ากับ) หรือ account for (อธิบาย) 2. คำปรากฏร่วมประเภทคำที่เป็นศัพท์ (Lexical collocations) โดยทั่วไปจะประกอบไปด้วยคำเนื้อหาได้แก่ คำนาม คำคุณศัพท์ คำกริยา และคำวิเศษณ์ เช่น make an impression (สร้างความประทับใจ) หรือ compose music (แต่งเพลง) ซึ่งจะไม่มีคำบุพบทรวมอยู่ด้วย ตามคำอธิบายของ Nation (2001) ความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ (Receptive collocational knowledge) หมายถึง ความสามารถจดจำ และระลึกได้ว่าคำใดที่สามารถใช้ร่วมกันได้ และความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้าง (Productive collocational knowledge) หมายถึง ความสามารถนำคำมาใช้ร่วมกันได้อย่างเหมาะสม ในการวัดความรู้คำปรากฏร่วมตามคำอธิบายของ Gyllstad (2007) คือ การวัดความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับทำได้โดยการทดสอบว่าผู้เรียนสามารถ จดจำหรือระลึกคำที่ปรากฏร่วมกันที่เหมาะสมได้หรือไม่ และการวัดความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้างทำได้โดยการทดสอบว่าผู้เรียนสามารถใช้ หรือนำคำมาใช้ร่วมกันอย่างเหมาะสมได้หรือไม่เป็นที่น่าสังเกตว่า การศึกษาความสามารถ หรือการวัดความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับอยู่ในความสนใจของนักภาษาศาสตร์ เช่น Gyllstad (2007), บุศรินทร์ เดชดำรงค์ปรีชา (2557), Alsakarn (2011), Begagic (2014), Bueraheng (2014), Khittikote (2011), Nizonkiza (2015) และ Tangwattana (2007) ต่างมีการศึกษา และทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ ซึ่งลักษณะของแบบทดสอบส่วนใหญ่เป็นแบบทดสอบระดับประโยค (Sentence level) ชนิดหลายตัวเลือก (Multiple choices test) แบบทดสอบชนิดการตัดสินถูกหรือผิด ตลอดจนแบบทดสอบวัดความรู้คำปรากฏร่วมแบบคู่คำโดยไม่มีบริบท เช่น แบบทดสอบของ Gyllstad (2007)

ในขณะเดียวกันการทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้างก็ได้รับความสนใจจากนักภาษาศาสตร์เช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นในงานวิจัยของ Alsakarn (2011), Begagic (2014), บุศรินทร์ เดชดำรงค์ปรีชา (2557), Khittikote (2011), Wangsirisombat (2011) หรือ Bueraheng (2014) ต่างก็มีการทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้าง ซึ่งรูปแบบของแบบทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้างนั้น โดยส่วนใหญ่เป็นแบบทดสอบชนิดเติมเต็มประโยคให้สมบูรณ์ โดยปราศจากตัวเลือก นอกจากนี้ ยังมีแบบทดสอบชนิดที่ ให้สร้างคำปรากฏร่วมให้สมบูรณ์ในระดับกลุ่มคำแบบไม่มีบริบท โดยใช้การเทียบความหมายจากวลีของภาษาแม่ เช่นในแบบทดสอบของ Bueraheng (2014)

จากงานวิจัยที่ผ่านมาพบว่า ผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ (EFL) ชาวไทยมีความจำกัดในความรู้ความสามารถในเรื่องคำปรากฏร่วมทั้งรูปแบบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ และในเชิงสร้างสาเหตุของปัญหาในผู้เรียนไทยนั้น Mongkolchai (2008) ให้ความเห็นว่า ผู้เรียนไทยไม่มากนักที่รู้จักรูปแบบและลักษณะเฉพาะของคำปรากฏร่วม เนื่องจากลักษณะการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของไทยเน้นหนักเรื่องไวยากรณ์มากกว่า นอกจากนี้ บุศรินทร์ เดชดำรงปรีชา (2557) ยังให้ข้อคิดเห็นในทำนองเดียวกันว่า ผู้เรียนไทยส่วนใหญ่ มีความรู้เชิงรับและความรู้เชิงสร้างคำศัพท์ในรูปแบบ คำเดี่ยว ๆ ค้นหาความหมายของคำศัพท์จากพจนานุกรมแต่ไม่รู้จักคำปรากฏร่วมของคำศัพท์นั้น ๆ เช่น ผู้เรียนรู้จักคำว่า advantage แปลว่า โอกาส แต่ไม่รู้จัก take advantage ซึ่งเป็นการปรากฏร่วมกันของ take และ dvantage หมายถึง หาประโยชน์หรือเอารัดเอาเปรียบ ตลอดจนผู้เรียนบางคนอาจจะไม่รู้ความแตกต่างระหว่างการใช้ make (ทำ) และ do (ทำ) ร่วมกับคำนามต่าง ๆ ซึ่งอาจจะเกิดจากความเข้าใจผิดว่าคำต่าง ๆ สามารถใช้แทนกันได้อย่างอิสระตามหลักไวยากรณ์ นำมาซึ่งความผิดพลาดใช้ภาษาอังกฤษ

นอกจากนี้ยังมีประเด็นที่น่าสนใจ คือ คำปรากฏร่วมประเภทคำที่เป็นศัพท์ เป็นปัญหาต่อผู้เรียนไทยมากกว่าคำปรากฏร่วมประเภทเป็นคำไวยากรณ์ Phoocharoensil (2011) ศึกษาความผิดพลาดในการใช้คำปรากฏร่วมของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่งในประเทศไทย พบว่าผู้เรียนที่มีความรู้ภาษาอังกฤษระดับสูงมีความผิดพลาดในการใช้คำปรากฏร่วมประเภทคำที่เป็นศัพท์ถึง 51.72% ในขณะที่มีความผิดพลาดในการใช้คำปรากฏร่วมประเภทคำไวยากรณ์เพียง 48.28% นอกจากนี้ยังพบว่าผู้เรียนที่มีความรู้ภาษาอังกฤษในระดับต่ำ มีความผิดพลาดในการใช้คำปรากฏร่วมประเภทคำที่เป็นศัพท์ถึง 58.56% ซึ่งมีความผิดพลาดในการใช้คำปรากฏร่วมประเภทคำไวยากรณ์ เพียง 41.44% และยังพบว่า ผู้เรียนที่ความรู้ภาษาอังกฤษทั้งในระดับสูงและระดับต่ำมีความผิดพลาดในการใช้คำปรากฏร่วมประเภทคำที่เป็นศัพท์ กริยา + นาม มากที่สุด เช่น We play the internet in our free time at school. (ควรใช้ surf the internet หรือ go online) นอกจากนี้ งานวิจัยของ Boonyasaquan (2006) พบความผิดพลาดในการใช้คำปรากฏร่วมประเภทคำที่เป็นศัพท์ ชนิดคุณศัพท์ +นามมากที่สุด รองลงมาคือ ความผิดพลาดในการใช้ กริยา +นาม

แม้ว่าที่ผ่านมาจะมีงานวิจัยเกี่ยวกับความรู้ความสามารถในเรื่องคำปรากฏร่วมของนิสิตไทยจำนวนไม่น้อย แต่จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องยังไม่พบงานวิจัยที่ศึกษาความสัมพันธ์ (Relationship) ระหว่างความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับและเชิงสร้างของนิสิตสาขาภาษาอังกฤษในชั้นปีที่ 4 งานวิจัยนี้เลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเป็นนิสิตที่เรียนสาขาภาษาอังกฤษเป็นชั้นปีสูงสุดในระดับปริญญาตรี ด้วยเหตุผลที่ว่านิสิตกลุ่มนี้ได้มีการลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษมากกว่าในชั้นปีอื่น ๆ รวมทั้งได้เรียนรู้ภาษาอังกฤษทั้ง 4 ทักษะ คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียนในบริบท

ที่หลากหลาย จึงเป็นที่น่าสนใจว่า ความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับและเชิงสร้างของนิสิตสาขาภาษาอังกฤษชั้นปีที่ 4 มีความสัมพันธ์กันหรือไม่ และผู้เรียนมีระดับความรู้คำปรากฏร่วมมากน้อยเพียงใด ซึ่งงานวิจัยนี้ศึกษาเฉพาะคำปรากฏร่วมประเภทคำที่เป็นศัพท์ ชนิดกริยา + นาม และคุณศัพท์ + นาม ซึ่งเป็นปัญหากับผู้เรียนไทยมากกว่าคำปรากฏร่วมชนิดอื่น ๆ ตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น

งานวิจัยนี้ได้เลือกศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างในมหาวิทยาลัยรัฐแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก ซึ่งเป็นที่ทราบกันดีว่าภาคตะวันออกเป็นภูมิภาคที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ เนื่องจากเป็นแหล่งอุตสาหกรรมของบริษัทข้ามชาติ ตลอดจนมีท่าเรือสำหรับขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ นอกจากนี้ยังมีอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจำนวนมาก เนื่องจากมีทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงาม และเป็นที่นิยมของชาวต่างชาติ ภาคตะวันออกจึงเป็นตลาดแรงงานขนาดใหญ่ นิสิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยในภาคตะวันออก ย่อมมีความคุ้นเคยกับแหล่งงานต่าง ๆ และความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษถือเป็นองค์ประกอบสำคัญในการทำงานเหล่านี้เมื่อสำเร็จการศึกษา

นอกจากนี้หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ (Bachelor of Arts Program in English) แห่งนี้ยังมุ่งหวัง ผู้ที่สำเร็จการศึกษาสามารถประกอบอาชีพได้หลากหลาย เช่น พนักงานราชการ พนักงานบริษัท เลขานุการ ผู้แปล ล่าม เจ้าหน้าที่ประสานงาน ครู อาจารย์ นักแปล นักเขียน พนักงานต้อนรับ รวมทั้งงานทางด้านสื่อสารมวลชน เช่น นักข่าว นักแสดง ผู้กำกับ ดังนั้นผู้ที่สำเร็จการศึกษาควรมีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี

จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากการสัมภาษณ์อาจารย์ประจำสาขาภาษาอังกฤษส่วนหนึ่ง ได้พบว่านิสิตยังมีความสับสนในการคำปรากฏร่วมประเภทคำศัพท์ในงานเขียน เช่น In the study, we found that the experimental students were likely to know the words in the general term than the technical term. They made the test in general term better than technical term. ในบริบทนี้นิสิตใช้ made the test ในความหมาย “ทำข้อสอบ” แม้ว่า made the test จะถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ชนิด กริยา + นาม และแปลตรงตัวได้ความหมายว่า “ทำข้อสอบ” แต่มีข้อผิดพลาดในใช้คำปรากฏร่วม ซึ่งคำปรากฏร่วมที่ถูกต้องคือ do the test , sit for the test หรือ take the test

การวิจัยครั้งนี้จะทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับและเชิงสร้าง ตลอดจนทำให้ทราบระดับความรู้ คำปรากฏร่วมของนิสิตสาขาภาษาอังกฤษชั้นปีที่ 4 ซึ่งจะเป็นแนวทางให้แก่ผู้ที่จัดการเรียนการสอนคำศัพท์ และเป็นแนวทางให้ผู้เรียนตระหนัก และศึกษา พัฒนาวิธีการเรียนรู้ รวมทั้งจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษในลักษณะคำปรากฏร่วมมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนในการเข้าสู่สังคมการทำงาน หากผู้เรียนตระหนักถึงการเรียนรู้กลุ่มคำประเภทคำปรากฏร่วมแทนการท่องจำแบบคำเดี่ยว ๆ จะส่งผลให้มี

การพัฒนาทางการสื่อสารภาษาอังกฤษได้ในทุกทักษะ ทั้งในการเรียนภาษาและการสื่อสารในการทำงานจริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

งานวิจัยในครั้งนี้วัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาระดับความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ ประเภทคำที่เป็นศัพท์ ของนิสิตสาขาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยรัฐแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก
2. เพื่อศึกษาระดับความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้าง ประเภทคำที่เป็นศัพท์ ของนิสิตสาขาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยรัฐแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ และความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้าง ประเภทคำที่เป็นศัพท์ ของนิสิตสาขาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยรัฐแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก

คำถามการวิจัย

คำถามการวิจัยมีดังต่อไปนี้

1. นิสิตสาขาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยรัฐแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก มีความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ ประเภทคำที่เป็นศัพท์อยู่ในระดับใด
2. นิสิตสาขาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยรัฐแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก มีความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้าง ประเภทคำที่เป็นศัพท์ อยู่ในระดับใด
3. ความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ และความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้าง ประเภทคำที่เป็นศัพท์ของนิสิตสาขาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4ของมหาวิทยาลัยรัฐแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก มีความสัมพันธ์กันหรือไม่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ และเชิงสร้าง ตลอดจนทำให้ทราบระดับความรู้ คำปรากฏร่วมของนิสิตสาขาภาษาอังกฤษชั้นปีที่ 4 ซึ่งจะเป็นแนวทางให้แก่ผู้ที่จัดการเรียนการสอนคำศัพท์ ในทุกชั้นปีโดยควรแนะนำให้ผู้เรียนรู้จักคำปรากฏร่วมตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางให้ผู้เรียนตระหนัก และศึกษา พัฒนาวิธีการเรียนรู้ รวมทั้งจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษในลักษณะคำปรากฏร่วมมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนในการเข้าสู่สังคมการทำงาน หากผู้เรียนตระหนักถึงการเรียนรู้

กลุ่มคำประเภทคำปรากฏร่วมแทนการท่องจำแบบคำเดี่ยว ๆ จะส่งผลให้มีการพัฒนาทางการสื่อสารภาษาอังกฤษได้ในทุกทักษะ ทั้งในการเรียนภาษาและการสื่อสารในการทำงานจริง

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. งานวิจัยนี้ศึกษาคำปรากฏร่วมประเภทคำที่เป็นศัพท์ เฉพาะ ชนิด กริยา + นาม และคุณศัพท์ + นาม เท่านั้น เนื่องจากงานวิจัยที่ผ่านมาพบว่าคำปรากฏร่วม 2 ชนิดนี้ เป็นอุปสรรคต่อผู้เรียนไทยส่วนใหญ่

2. ขอบเขตระยะเวลาในการทดสอบ กำหนดเวลาทั้งหมด 2 ชั่วโมง โดยกำหนดเวลาให้นิสิตกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ ภายในเวลา 1 ชั่วโมง โดยมีแบบทดสอบ รวมทั้งหมด 70 ข้อ คิดเป็น 70 คะแนน และกำหนดเวลาให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้าง ภายในเวลา 1 ชั่วโมง โดยมีแบบทดสอบรวมทั้งหมด 50 ข้อ คิดเป็น 50 คะแนน

3. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิตสาขาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยรัฐแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก จำนวน 89 คน

4. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ทดลองนำร่อง (Pilot study) ได้แก่ นิสิตสาขาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4 ซึ่งมีคุณลักษะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยมีอายุใกล้เคียงกัน และระยะเวลาในการเรียนภาษาอังกฤษที่ผ่านมาใกล้เคียงกัน จำนวน 64 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

คำปรากฏร่วมประเภทคำที่เป็นศัพท์ (Lexical collocations) หมายถึง คำกริยา + คำนาม และคำคุณศัพท์ + นาม ที่ปรากฏอยู่ในตำแหน่งที่ใกล้เคียงกัน เป็นคู่คำที่เจ้าของภาษาใช้ร่วมกันจริง และคำปรากฏร่วมประเภทคำที่เป็นศัพท์ที่นำมาใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ เป็นคำปรากฏร่วมที่มีปรากฏใน Oxford collocations dictionary for students of English (2009) และในคลังข้อมูลคำ British National Corpus (BNC) เข้าถึงข้อมูลจากเว็บไซต์ http://bncweb.lancs.ac.uk

ความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ หมายถึง ความสามารถในการระลึกคำคุณศัพท์ และคำกริยา ที่สามารถใช้ร่วมกับคำนามที่กำหนดให้ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งพิจารณาจากคะแนนการทำแบบทดสอบวัดความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้าง หมายถึง ความสามารถในการใช้คุณศัพท์และคำกริยาร่วมกับคำนามที่กำหนดให้ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งพิจารณาจากคะแนนการทำแบบทดสอบวัดความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

นิสิต หมายถึง นิสิตสาขาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัฐแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก ปีการศึกษา 2560 จำนวน 89 คน

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับและเชิงสร้างประเภทคำที่เป็นศัพท์ (Lexical collocations) ของนิสิตในมหาวิทยาลัยรัฐแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการดำเนินการวิจัยตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ความรู้คำศัพท์
   - 1.1 ความหมายของคำศัพท์
   - 1.2 ประเภทของคำศัพท์
   - 1.3 ความรู้คำศัพท์
     - 1.3.1 ความรู้คำศัพท์ในเชิงรับ
     - 1.3.2 ความรู้คำศัพท์ในเชิงสร้าง
2. คำปรากฏร่วม (Collocations)
   - 2.1 ความหมายของคำปรากฏร่วม
   - 2.2 ความสำคัญของคำปรากฏร่วม
   - 2.3 ลักษณะเฉพาะของคำปรากฏร่วม
   - 2.4 ประเภทและชนิดของคำปรากฏร่วม
     - 2.4.1 คำปรากฏร่วมประเภทคำไวยากรณ์ (Grammatical collocations)
     - 2.4.2 คำปรากฏร่วมประเภทคำที่เป็นศัพท์ (Lexical collocations)
       - 2.4.2.1 คำปรากฏร่วม ชนิด กริยา+ นาม
       - 2.4.2.2 คำปรากฏร่วม ชนิด คุณศัพท์+ นาม
   - 2.5 คำปรากฏร่วมในงานเขียนประเภทต่างๆ
   - 2.6 การทดสอบความรู้คำปรากฏร่วม
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
   - 3.1 งานวิจัยในประเทศ
   - 3.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

ความรู้คำศัพท์

ความหมายของคำศัพท์

คำศัพท์เป็นองค์ประกอบสำคัญและเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ภาษา (ชลหทัย ชื่นบาน, 2555; ปารัท อุศมา และชลลดา เลาหวิริยานนท์, 2558; พีรยาพร กาละ, 2555) อาจกล่าวได้ว่าคำศัพท์ คือ สัญลักษณ์ที่มนุษย์สร้างขึ้นมาเพื่อใช้ในการสื่อสารทั้งการพูดและการเขียน ทั้งนี้พะเยา พรหมเทศ (2549, หน้า 8) ให้นิยามไว้ว่า คำศัพท์ คือ คำหรือกลุ่มคำที่ใช้ถ่ายทอดความหมาย ความรู้ ความคิด ลักษณะอาการ คน สัตว์ สิ่งของ ซึ่งเป็นที่เข้าใจในแต่ละชนชาติ กลุ่มอาชีพ สังคม สอดคล้องกับ สมปอง หลอมประโคน (2544 อ้างถึงใน ชลหทัย ชื่นบาน, 2555, หน้า 22) ที่อธิบายว่า คำศัพท์นั้น เป็นถ้อยคำที่มนุษย์ใช้สื่อความหมายที่แสดงออกถึง สิ่งต่าง ๆ อาการ การรับรู้ ความรู้สึกนึกคิด ซึ่งเป็นที่เข้าใจเฉพาะกลุ่ม หรือวงการใดวงการหนึ่ง

ดังนั้นจึงกล่าวโดยสรุปได้ว่า คำศัพท์ คือ คำ ถ้อยคำ หรือสัญลักษณ์ ที่ถูกกำหนดขึ้นมา เพื่อระบุความหมาย ของสิ่งต่าง ๆ ว่าเป็น คน สัตว์ หรือสิ่งของ และสื่อออกมาเป็นความหมาย ด้วยการพูดและการเขียน นอกจากนี้คำศัพท์ยังใช้เพื่อแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิด การรับรู้ และเป็นที่เข้าใจในแต่ละกลุ่ม วงการ หรือชนชาติใดชนชาติหนึ่ง

ประเภทของคำศัพท์

ผู้เชี่ยวชาญการภาษาได้แบ่งประเภทของคำศัพท์ในรูปแบบที่แตกต่างกัน และแบ่งออกได้หลายประเภท งานวิจัยนี้ขอยกตัวอย่างการแบ่งประเภทคำศัพท์ที่มีความเกี่ยวข้องกับการศึกษาครั้งนี้ดังต่อไปนี้

เด่นติศักดิ์ ดอกจันทร์ (2558, หน้า 62) ได้สรุปประเภทคำศัพท์ตามรูปแบบของคำที่ปรากฏในภาษา ตามทฤษฎีการสอนภาษาที่เน้นศัพท์ (Lexical approach) ของ Lewis (1993) ไว้ต่อไปนี้

1. คำเดี่ยว (Vocabulary) หมายถึง คำศัพท์ คำเดี่ยว ๆ
2. คำรวม (Polywords) หมายถึง กลุ่มคำสั้น ๆ เช่น upside down (กลับหัว)
3. คำปรากฏร่วม (Collocations) หมายถึง คำสองคำขึ้นไปที่ปรากฏร่วมกันเสมอ เช่น do business (ทำธุรกิจ)
4. สำนวนตายตัว (Fixed expressions) เช่น Good morning (สวัสดีตอนเช้า) Good bye (ลาก่อน)
5. สำนวนกึ่งตายตัว (Semi-fixed expressions) เช่น Not too bad, thanks (ก็ไม่เลว ขอบคุณนะ)

นอกจากนี้ ลัดดาวัลย์ เพิ่มเจริญ (2559, หน้า 105-106) ได้แบ่งหมวดคำศัพท์โดยพิจารณาตามเกณฑ์ความหมาย โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ดังต่อไปนี้

1. หมวดคำบอกเนื้อหา (Content/ lexical word) คือ คำที่มีความหมายสมบูรณ์ในตัวเอง ได้แก่ หมวดคำนาม ซึ่งให้ความหมายกับสิ่งต่าง ๆ หมวดคำกริยาซึ่งให้ความหมายใน การกระทำและเหตุการณ์ หมวดคำคุณศัพท์ และหมวดคำวิเศษณ์ให้ความหมายในการขยายความ ถึงคุณสมบัติและลักษณะต่าง ๆ นอกจากนี้ คำบอกเนื้อหายังเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ถ้อยความมีความหมาย เช่น

(The) big dog chased (the) small cat quickly.

จากตัวอย่างนี้ คำบอกเนื้อหา ได้แก่ big (ใหญ่) dog (สุนัข) chased (ไล่) small (เล็ก) cat (แมว) quickly (ว่องไว) ซึ่งทำให้ประโยคสื่อความได้ว่า สุนัขตัวใหญ่ไล่แมวตัวเล็กอย่างว่องไว สังเกตได้ว่า the ไม่มีความหมายในตัวเองจึงไม่จัดอยู่ในหมวดคำบอกเนื้อหา นอกจากนี้คำในหมวดหมวดคำบอกเนื้อหา เป็นหมวดคำเปิด (Opened class) คือ จะมีคำเกิดใหม่ในหมวดคำนี้ได้เสมอ

2. หมวดคำไวยากรณ์ (Function/ grammatical word) หมายถึงคำที่มีหน้าที่ทางไวยากรณ์ แต่ไม่มีความหมายในตัวเอง ทำหน้าที่ให้ความหมายทางไวยากรณ์หรือแสดงความสัมพันธ์ทางไวยากรณ์ ได้แก่ คำสรรพนาม คำบุพบท คำสันธาน คำกริยาช่วย คำนำหน้านาม คำลักษณะนาม คำในหมวดนี้เป็นหมวดคำปิด (Closed class) คือจะไม่มีคำเกิดขึ้นใหม่ในหมวดคำนี้

จากประเภทคำศัพท์ที่กล่าวมาข้างต้นนั้น จะเห็นได้ว่าประเภทของคำศัพท์นั้นแบ่งได้ตามเกณฑ์ที่แตกต่างกันออกไป การแบ่งแยกคำศัพท์ออกเป็นประเภทต่าง ๆ ทำให้เห็นรูปแบบ และหมวดหมู่คำศัพท์ที่ชัดเจนขึ้น

ความรู้คำศัพท์

เนื่องจากคำต่าง ๆ ไม่สามารถอยู่ได้โดยลำพัง และต้องอาศัยระบบการเชื่อมโยงคำต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ดังนั้นผู้เรียนจึงต้องมีความรู้คำศัพท์หลายด้าน และหลายระดับเพื่อที่จะสามารถใช้คำศัพท์ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีความเข้าใจก่อนว่า ความรู้คำศัพท์ หมายถึงความรู้ในเรื่องใดบ้างเกี่ยวกับคำศัพท์

สำหรับนักภาษาศาสตร์แล้ว ความรู้คำศัพท์ไม่ได้หมายถึงการรู้ความหมายคำศัพท์เพียงอย่างเดียวเท่านั้น สก็อต ทอร์นเบอร์รี่ (2546) อธิบายว่า ความรู้คำศัพท์ยังครอบคลุมถึงความรู้ในเรื่องรูปของคำ ทั้งในภาษาพูด และภาษาเขียน ตลอดจนความรู้ในเรื่องของความหมายของคำศัพท์ ทั้งความหมายหนึ่งหรือหลายความหมาย และความหมายแฝงของคำนั้น ๆ รวมทั้งความรู้ว่าคำ ๆ หนึ่งใช้ในเฉพาะกับภาษาระดับหรือลีลาหนึ่ง ๆ ความรู้ลักษณะทางไวยากรณ์ เช่น ชนิดของคำต่าง ๆ อีกทั้ง ความรู้เรื่องคำที่มักปรากฏร่วมกับคำนั้น ๆ ความรู้รูปแปลงของคำศัพท์ รวมไปถึงความรู้ที่ว่าคำนั้น ๆ มักพบบ่อยในบริบทใด

อย่างไรก็ตาม Nation (2001) ได้กล่าวถึง ความรู้คำศัพท์ที่ผู้เรียนต้องมีไว้ 2 ประเภทหลัก คือ ความรู้คำศัพท์เชิงรับ (Receptive knowledge) และความรู้คำศัพท์เชิงสร้าง (Productive knowledge) โดย Nation (2001) อธิบายว่า ความรู้คำศัพท์เชิงรับ คือความสามารถในการเข้าใจคำศัพท์เมื่อได้ฟัง หรือได้อ่าน สอดคล้องกับ Zhou (2010 cited in Faraj, 2015, p. 12) ซึ่งได้ให้ คำจำกัดความไว้ว่า ความรู้คำศัพท์เชิงรับ หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจคำศัพท์เมื่อได้ยินหรือได้เห็น นอกจากนี้ Alsakran (2011) ยังได้อธิบายว่า ความรู้เชิงรับ หมายถึง ทักษะการฟังและการอ่าน จากคำนิยามที่กล่าวแล้วนั้น สรุปได้ว่าความรู้คำศัพท์เชิงรับ เกี่ยวข้องกับความสามารถในการรับรู้รูปแบบของคำ การถอดความหมาย และความสามารถในการจดจำ ระลึกถึงคำศัพท์ ในส่วนของความคำศัพท์เชิงสร้าง Nation (2001) กล่าวว่า คือความสามารถการนำคำศัพท์ไปใช้ในทำนองเดียวกัน Zhou (2010 cited in Faraj, 2015, p. 12) ได้ให้คำจำกัดความว่าคือ ความรู้ที่ใช้จะสร้างคำเมื่อต้องการเขียน หรือพูด ซึ่งโดยทั่วไปแล้วผู้เรียนจะมีความรู้คำศัพท์เชิงรับก่อน จากนั้นเมื่อมีการเรียนรู้คำศัพท์อย่างตั้งใจ คำศัพท์นั้นก็พร้อมนำมาใช้หรือเปลี่ยนเป็นความรู้เชิงสร้างได้ในภายหลัง Alsakran (2011) กล่าวว่า ความรู้คำศัพท์เชิงสร้าง (Productive knowledge) คือ ทักษะการพูดและการเขียน กล่าวโดยสรุปได้ว่า ความรู้คำศัพท์เชิงสร้าง เกี่ยวข้องกับความสามารถในการสร้างและการใช้คำศัพท์

อย่างไรก็ตาม Nation (2001) ให้ความเห็นว่า ความรู้เชิงรับ และความรู้เชิงสร้าง มีความคาบเกี่ยวกัน โดยอาจจะไม่สามารถแบ่งแยกกันได้อย่างชัดเจน เช่น ในกระบวนการของความรู้เชิงรับ เมื่อได้อ่านหรือได้ฟังก็มีขั้นตอนของการถอดความหมาย ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่า การถอดความหมายก็มีลักษณะของความรู้เชิงสร้างในระดับหนึ่งด้วยเช่นกัน ซึ่งในส่วนความรู้คำศัพท์เชิงสร้างเกี่ยวข้องกับความต้องการสื่อความหมาย ผ่านการพูดและการเขียน ด้วยการระลึกถึงคำศัพท์และถ่ายทอดออกมาเป็นภาษาพูดและภาษาเขียนที่มีรูปแบบที่ถูกต้อง

อย่างไรก็ตามความรู้คำศัพท์นั้นมีความซับซ้อนมาก จึงไม่สามารถอธิบายได้ด้วยการแบ่งเพียงความรู้เชิงรับ และความรู้เชิงสร้างเท่านั้น ด้วยเหตุนี้ Nation (2001) จึงได้แบ่งความรู้คำศัพท์เชิงรับ และเชิงสร้าง ออกเป็น ความรู้ย่อยอีก 3 ประการ คือ ความรู้ในเรื่องรูปแบบของคำศัพท์ (Form) ความหมาย (Meaning) ของคำศัพท์ และการใช้คำศัพท์ (Use) และอธิบายความรู้คำศัพท์ในด้านต่าง ๆ ไว้ได้อย่างครอบคลุม ดังต่อไปนี้

1. ความรู้คำศัพท์เชิงรับ (Receptive vocabulary knowledge)

Nation ใช้คำว่า “underdeveloped” (ด้อยพัฒนา) เป็นตัวอย่าง เพื่ออธิบายความรู้คำศัพท์เชิงรับดังต่อไปนี้

ความรู้คำศัพท์เชิงรับ ของคำว่า “underdeveloped” (ด้อยพัฒนา) หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ดังต่อไปนี้

1. รูปแบบ (Form)

1.1 รูปแบบการพูด (Spoken form) หมายถึง การที่ผู้เรียนสามารถ จดจำ และจำแนกเสียงของคำศัพท์ “underdeveloped” ได้และรู้จักคำนี้เมื่อได้ยิน

1.2 รูปแบบการเขียน (Written form) หมายถึง รู้จักคำนี้เมื่อได้พบในการอ่าน รู้ว่าคำศัพท์คำนี้มีรูปอย่างไร

1.3 รู้ว่าคำนี้มาจากส่วนประกอบของคำ (Word part) คือ under-develop-ed และสามารถรวมส่วนของคำเข้าด้วยกันเพื่อนำไปสู่ความหมายของคำ

2. ความหมาย (Meaning)

2.1 รูปแบบ และ ความหมาย (Form and meaning) หมายถึง การที่ผู้เรียนรู้ความหมายพื้นฐาน ของคำว่า underdeveloped ว่าหมายถึงด้อยพัฒนา

2.2 กรอบความคิด และอ้างอิง (Concept and referents) คือ การที่ผู้เรียนรู้ความหมายที่เฉพาะของคำว่า underdeveloped ที่แฝงอยู่ในบริบทใดบริบทหนึ่ง

2.3 ความสัมพันธ์ (Association) หมายถึง การที่ผู้เรียนรู้จักคำที่เกี่ยวข้องกับคำนี้ เช่น overdeveloped (พัฒนามากไป) backward (ถอยหลัง) challenged (ท้าทาย เรียกร้อง กระตุ้น)

3. การใช้ (Use)

3.1 รูปลักษณะทางไวยากรณ์ (Grammatical pattern) หมายถึง ความรู้ว่า underdeveloped ถูกจัดวางในตำแหน่งที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ของประโยค

3.2 การปรากฏร่วมกันของคำศัพท์ (Collocations) หมายถึง ความสามารถที่จะรู้จักคำที่มักปรากฏร่วมกับ underdeveloped (ด้อยพัฒนา) โดย รู้ว่า areas และ territories เป็นคำที่มักจะเกิดร่วมกับคำว่า underdeveloped เป็นปกติ เช่น underdeveloped area (เขตด้อยพัฒนา) underdeveloped territories (ดินแดนด้อยพัฒนา)

3.3 ข้อจำกัดในการใช้คำศัพท์ (Constraints on use) หมายถึง ความสามารถที่จะรู้ว่าจะพบคำว่า underdeveloped ได้จากบริบทใด เมื่อใด และจะพบได้บ่อยมากน้อยเพียงใด รวมทั้งความรู้ว่า underdeveloped เป็นคำที่ใช้ได้โดยทั่วไป และไม่ใช่คำหยาบคาย

ความรู้คำศัพท์เชิงสร้าง (Productive vocabulary knowledge)

ความรู้คำศัพท์เชิงสร้างของคำว่า “underdeveloped (ด้อยพัฒนา) คือ ความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ดังต่อไปนี้

1. รูปแบบ (Form)

1.1 รูปแบบการพูด (Spoken form) หมายถึง ความสามารถในการพูด การออกเสียงและการเน้นเสียงได้อย่างถูกต้อง

1.2 รูปแบบการเขียน (Written form) หมายถึง ความสามารถในการเขียนคำนี้ด้วยการสะกดคำได้ถูกต้อง

1.3 ส่วนของคำ (Word part) ความสามารถในการนำส่วนต่าง ๆ ของคำมาประกอบกัน (under- develop-ed) เพื่อสร้างคำที่ถูกต้อง

2. ความหมาย (Meaning)

2.1 รูปแบบ และ ความหมาย (Form and meaning) หมายถึง ความสามารถในการนำคำที่สามารถสื่อความได้ตรงกับความหมายที่ต้องการสื่อสารมาใช้ได้อย่างถูกต้อง

2.2 กรอบความคิด และอ้างอิง (Concept and referents) หมายถึง ความสามารถในการนำคำมาใช้ในบริบทที่หลากหลาย เพื่อสื่อความได้ตามขอบเขต

2.3 ความสัมพันธ์ (Association) หมายถึง ความสามารถในการใช้คำพ้องความหมายและคำที่มีความหมายตรงข้ามกับคำว่า underdeveloped

3. การใช้ (Use)

3.1 รูปลักษณะทางไวยากรณ์ (Grammatical pattern) หมายถึง ความสามารถวางคำในตำแหน่งที่ถูกต้องของประโยค ตามหลักไวยากรณ์

3.2 การปรากฏร่วมกันของคำศัพท์ (Collocations) หมายถึง ความสามารถใช้คำปรากฏร่วมกับคำศัพท์ underdeveloped อย่างถูกต้อง

3.3 ข้อจำกัดในการใช้ (Constraints on use) หมายถึง ความสามารถที่จะใช้คำได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ สามารถตัดสินใจได้ว่าจะใช้หรือไม่ใช้คำนี้ตามความเหมาะสมของบริบท เช่น ถ้ากล่าวถึงในสถานการณ์ที่เป็นปัจจุบันควรเลือกใช้ developing ซึ่งมีความหมายว่า กำลังพัฒนา มากกว่า underdeveloped หมายถึงด้อยพัฒนา ซึ่งมีความหมายเชิงลบ

จากคำอธิบายและการให้ตัวอย่างคำว่า underdeveloped ของ Nation (2001) ที่กล่าวมาข้างต้น ช่วยให้สามารถระบุขอบเขตของความรู้คำศัพท์เชิงรับ และความรู้คำศัพท์เชิงสร้างได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ดังนั้นเมื่อกล่าวว่า ผู้เรียนมีความรู้คำศัพท์เชิงรับ หรือเชิงสร้าง ในคำใด คำหนึ่ง จึงครอบคลุมความรู้ที่กว้างมาก หมายรวมไปถึงทักษะภาษาทั้ง ฟัง พูด อ่าน เขียน เมื่อกล่าวถึงสิ่งแวดล้อมทางการเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ (EFL)ในประเทศไทยนั้น การได้มาซึ่งความรู้คำศัพท์ย่อมต้องอาศัยการเรียนรู้ในห้องเรียนภาษาอังกฤษเป็นหลัก ดังนั้นการเรียนการสอนคำศัพท์ในห้องเรียนจึงมีบทบาทสำคัญต่อความรู้คำศัพท์ของผู้เรียนเป็นอย่างยิ่ง

เมื่อกล่าวถึงอุปสรรคในการเรียนการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษนั้น ปรีมา มัลลิกะมาส (2551, หน้า 239) กล่าวว่า ในการสอนคำศัพท์โดยทั่วไปมักมุ่งเน้นแต่ความหมายของคำโดยมักจะแยกเรื่องคำศัพท์และไวยากรณ์ออกจากกัน (Grammar/ vocabulary dichotomy)

ในขณะเดียวกัน การสอนไวยากรณ์และโครงสร้างจะให้ความสำคัญกับกฎเกณฑ์ที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจว่าคำต่าง ๆ สามารถใช้ร่วมกันได้ หากจัดวางให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ และวากยสัมพันธ์ เช่น คำคุณศัพท์ทำหน้าที่ขยายคำนาม fast (เร็ว, ด่วน) ใช้ร่วมกับ food (อาหาร) เป็น fast food หมายถึง อาหารจานด่วน อย่างไรก็ตาม แม้ว่า speedy และ quick จะเป็นคำคุณศัพท์ที่พ้องความหมายกับ fast แต่ speed food และ quick food กลับไม่ได้เป็นกลุ่มคำที่เจ้าของภาษาใช้ ซึ่ง เด่นติศักดิ์ ดอกจันทร์ (2558, หน้า 52) ได้ให้ความเห็นที่สอดคล้องว่า การเรียนรู้คำศัพท์จากการท่องจำ หรือการแปลความหมายแบบคำต่อคำ เมื่อต้องการสื่อสารผู้เรียนจำเป็นต้องใช้วิธีการเทียบเคียงจากภาษาแม่ของตนไปเป็นภาษาที่สอง ส่งผลให้เกิดความผิดพลาดในการใช้ภาษา (Negative transfer) เช่น กินข้าว ผู้เรียนอาจใช้ eat rice ซึ่งเจ้าของภาษาไม่ใช้ eat ร่วมกับ rice

ยิ่งไปกว่านั้น วงศ์ วรรธนพิเชฐ (2547) ยังได้กล่าวถึงปัญหาเรื่องความรู้คำศัพท์ของผู้เรียนชาวไทยว่า ผู้เรียนชาวไทยส่วนใหญ่ที่ไม่มีความชำนาญด้านภาษาอังกฤษจะประสบปัญหาคือไม่สามารถนำคำศัพท์แต่ละคำมาสร้างเป็นประโยค หรือเขียนบทความได้สละสลวย เหมือนเจ้าของภาษา นอกจากนี้ แม้ว่าผู้เรียนจะรู้ความหมายของคำศัพท์แต่ละคำ และมีความรู้หลักไวยากรณ์แต่ก็อาจไม่แน่ใจว่าเรียงลำดับคำในประโยคถูกต้องหรือไม่ อาจกล่าวได้ว่าความจำกัดในความรู้คำปรากฏร่วมเป็นอุปสรรคสำคัญในการพัฒนาทางภาษาอังกฤษของผู้เรียน

ปัญหาเรื่องการเรียนการสอนคำศัพท์ในกลุ่มผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ (EFL) ไม่ได้มีเฉพาะกับผู้เรียนชาวไทย ผู้เรียนผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ (EFL) ในหลายประเทศ ก็ประสบปัญหานี้เช่นเดียวกัน นักภาษาศาสตร์ที่มีความชำนาญทางภาษาจึงได้มีแนวคิดให้มีการเรียนรู้คำศัพท์เป็นกลุ่มคำ แทนที่การเรียนรู้คำศัพท์เป็นคำเดี่ยว ๆ ซึ่งเรียกว่าทฤษฎีการสอนที่เน้นคำศัพท์ (Lexical approach) ของ Lewis (1993) ซึ่งเป็นแนวการสอนที่ให้ความสำคัญกับคำศัพท์ โดยมีแนวคิดที่ว่า ภาษาประกอบด้วยคำที่ทำหน้าที่ทางไวยากรณ์ (Grammatical lexis) ไม่ใช่ไวยากรณ์ประกอบด้วยคำ ตลอดจนภาษาประกอบด้วย กลุ่มคำ (Chunks) ซึ่งมีลักษณะกลุ่มก้อนอยู่แล้ว การเรียนรู้คำศัพท์จึงต้องเรียนรู้ในรูปแบบกลุ่มคำที่เจ้าของภาษาใช้กันอยู่แล้วตามธรรมชาติของภาษา นอกจากนี้ยังเห็นว่าความสามารถในการเข้าใจและสร้างกลุ่มคำศัพท์ต่าง ๆ คือ ส่วนสำคัญของการเรียนรู้ภาษา ผู้เรียนจะเรียนรู้รูปแบบการใช้การจัดวางคำศัพท์ด้วยตนเอง รวมทั้งจะมีความสามารถในการรับรู้เข้าใจภาษาที่มีไวยากรณ์โดยปราศจากการวิเคราะห์คำศัพท์ หรือกลุ่มคำทั้งหมด นอกจากนี้ ยังเชื่อว่าคลังศัพท์ในสมอง (Mental lexicons) ของเจ้าของภาษามีขนาดใหญ่มาก และมีการจัดเก็บกลุ่มคำในรูปแบบสำเร็จรูปพร้อมใช้ทันที (Prefabricated and ready for Use) ไม่ใช่คำเดี่ยว ๆ ด้วยเหตุนี้เจ้าของภาษาจึงผลิตภาษาได้อย่างคล่องแคล่ว ถูกต้องแม่นยำ และเป็นถ้อยความที่มีความหมาย เนื่องจากมีการเข้าถึงคลังศัพท์ในสมอง และดึงกลุ่มคำมา

ใช้ได้อย่างรวดเร็ว (เด่นติศักดิ์ ดอกจันทร์, 2558; พีรยาพร กาละ, 2555; ชลหทัย ชื่นบาน, 2555) สอดคล้องกับ Hill (2001, p. 54) ซึ่ง ได้ให้ความเห็นว่าเจ้าของภาษาได้มีโอกาสรับรู้ภาษามากกว่า ทำให้สามารถจดจำกลุ่มก้อนคำสำเร็จรูป (Ready- made chunks) และกลุ่มก้อนคำที่สร้างไว้ล่วงหน้า (Prefabricated chunks) ได้มากกว่า ทำให้เจ้าของภาษาผลิตภาษาที่มีความหมายออกมาได้อย่างคล่องแคล่ว และชำนาญ เนื่องจากการผลิตภาษาของเจ้าของภาษาไม่ต้องผ่านกระบวนการรวมคำเดี่ยว ๆ เข้าด้วยกัน

กลุ่มคำ (Chunks) ที่กล่าวถึงในทฤษฎีการสอนที่เน้นคำศัพท์ แบ่งออกได้เป็น 3 ลักษณะ ได้แก่ คำปรากฏร่วม (Collocations) วลีหรือสำนวนตายตัวหรือไม่ตายตัว (Fixed and se-mi fixed expression) และคำสุภาษิตพังเพย (Idioms) Hill (2001, p. 53) กล่าวว่า กลุ่มคำมีจำนวนมหาศาล ไม่ว่าจะเป็นการรวมของคำแบบสองคำ สามคำ หรือแม้แต่ห้าคำ ทำให้มีภาษาที่เป็นธรรมชาติเกิดขึ้นมากมายทั้งในภาษาพูดและภาษาเขียน อาจกล่าวได้ว่า ประมาณ 70% ของภาษาที่ได้อ่าน ได้ฟัง หรือภาษาที่ใช้พูดหรือเขียนจะมีกลุ่มคำสำเร็จรูปรวมทั้งคำปรากฏร่วมอยู่ด้วย การสั่งสมการปรากฏร่วมของคำศัพท์ที่ใช้จริงในลักษณะเป็นคลังหรือกลุ่มคำไว้มาก ๆ แล้วจะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความสามารถทางภาษา มีความคล่องแคล่วและชำนาญ (เด่นติศักดิ์ ดอกจันทร์, 2558)

งานวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษา กลุ่มคำประเภทคำปรากฏร่วม หรือ Collocations ซึ่งเป็นกลุ่มคำที่ มีความสำคัญ และผู้เรียนมีความจำเป็นที่จะต้องมีความรู้คำปรากฏร่วมทั้งในเชิงรับ และเชิงสร้าง อาจกล่าวได้ว่าความรู้เรื่องการใช้คำปรากฏร่วม เป็นเครื่องชี้วัดความสามารถทางภาษาของผู้เรียนรวมทั้งเป็นส่วนสำคัญในการช่วยให้ผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศหรือภาษาที่สองมีความสามารถในการเรียนรู้ทั้งด้านความเข้าใจและการใช้ภาษา (Bueraheng, 2014)

คำปรากฏร่วม (Collocations)

ตามที่กล่าวมาแล้วในเบื้องต้นจะเห็นได้ว่า การเรียนรู้คำศัพท์เป็นคำเดี่ยว ๆ นั้นเป็นอุปสรรค ในการสร้างประโยค เพื่อการสื่อสาร Lewis (2001) ให้ข้อคิดไว้ว่าหากผู้เรียน เรียนคำเดี่ยว ๆ มากมาย สิ่งที่ต้องทำ คือ การนำคำเหล่านั้นมารวมกันตามหลักการปรากฏร่วมของคำที่ถูกต้อง ในทางตรงกันข้าม หากผู้เรียนเรียนรู้คำในรูปแบบกลุ่มคำตั้งแต่เริ่มแรก เช่น เรียนคำว่า initial reaction (ปฏิกิริยาขั้นเริ่มต้น) เป็นกลุ่มคำ และนับเป็นหนึ่งหน่วยภาษา (1 Chunk) การที่จะแยกกลุ่มคำออกเป็นส่วน เพื่อศึกษาคำว่า initial (เริ่มต้น) และ reaction (ปฏิกิริยา) เป็นคำเดี่ยว ๆ ในภายหลังเป็นเรื่องที่ทำได้ง่ายกว่ามาก

นอกจากนี้ ความรู้คำปรากฏร่วมยังจัดอยู่ในความรู้คำศัพท์ที่จำเป็นต่อผู้เรียนทั้งในส่วนของความรู้เชิงรับ และความรู้เชิงสร้าง ซึ่ง Nation (2001) อธิบายไว้ว่า ความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ

หมายถึง ความรู้ว่าคำใดที่สามารถเกิดร่วมกับคำเป้าหมายได้ และความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้าง หมายถึง ความรู้ว่าคำใดที่สามารถใช้ร่วมกับคำเป้าหมายได้ การจดจำคำปรากฏร่วม และความสามารถในการใช้คำปรากฏร่วม การที่จะได้มาซึ่งความรู้คำปรากฏร่วมของผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ จำเป็นที่จะต้องมีกระบวนการเรียนรู้ เนื่องด้วยสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน อาจไม่เอื้อให้มีโอกาสได้รับรู้และใช้ภาษาอังกฤษได้ตลอดเวลา และคำปรากฏร่วมเป็นเรื่องที่ไม่อาจใช้การเดาได้ จึงเป็นเรื่องยากสำหรับผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา

การใช้คำปรากฏร่วมที่ไม่เป็นไปตามธรรมชาติของภาษา เจ้าของภาษาจะสามารถรู้ได้ทันทีเช่น fast (เร็ว) ใช้ร่วมกับ car (รถ) เป็น fast car แต่ fast (เร็ว) ไม่อาจใช้ร่วมกับ glance (มอง) หรือ meal (มื้ออาหาร) ได้ และคำปรากฏร่วม บางคำมีความสัมพันธ์แบบตายตัว เช่น take a photo (ถ่ายรูป) ไม่สามารถใช้คำอื่นมาแทนได้ (McCarthy & O'Dell, 2005) ปรีมา มัลลิกะมาส (2551) กล่าวว่าการศึกษาวิจัยเรื่องคำปรากฏร่วม อย่างเป็นระบบเกิดขึ้นเมื่อนักภาษาศาสตร์ได้นำคลังข้อมูลภาษาอิเลกทรอนิค (Electronic corpus) มาใช้งานด้านภาษาศาสตร์คลังข้อมูล (Corpus linguistic) ซึ่งวิโรจน์ อรุณมานะกุล (2553) อธิบายไว้ว่าคลังข้อมูลภาษา (Corpus) คือ ข้อมูลภาษาที่ใช้จริงจากภาษาเขียนหรือภาษาพูดที่เกิดขึ้นจริง ที่สะสม รวบรวมไว้ ปัจจุบันจัดเก็บในระบบคอมพิวเตอร์ในปริมาณที่เพียงพอตามที่เงื่อนไขที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้ศึกษาทางด้านภาษา ซึ่งพัฒนาการของระบบคอมพิวเตอร์ช่วยให้สามารถเก็บข้อมูลขนาดใหญ่ ตลอดจนสามารถในการค้นหาคำ นับความถี่ คำนวณค่าทางสถิติ จัดรูปแบบข้อมูล ช่วยให้สามารถมองเห็นปรากฏการต่าง ๆ ภาษาได้สะดวกและชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น รูปแบบการที่เกิดซ้ำ ๆ คำ หรือวลีที่มีการใช้ในความถี่สูง สำนวนตายตัวต่าง ๆ รวมทั้งการปรากฏร่วมกันของคำในรูปแบบต่าง ๆ

ความหมายของคำปรากฏร่วม

คำปรากฏร่วม มาจากคำภาษาอังกฤษ คือ "Collocation" ซึ่ง วงศ์ วรรธนพิเชฐ (2547) ได้มีการทับศัพท์โดยใช้คำว่า "Collocation" ในขณะที่ เตือนจิตต์ จิตต์อารีย์ (2548) เรียก " Collocation" ว่า "ภาษานิยม" นอกจากนี้ สุพรรณี ปิ่นมณี (2552) ใช้คำภาษาไทยว่า "สหบท" เมื่อกล่าวถึง "Collocation" อย่างไรก็ตาม ในงานวิจัยนี้ใช้ "คำปรากฏร่วม" ในความหมาย " Collocation" ซึ่งสอดคล้องกับ ปรีมา มัลลิกะมาส (2551) และงานวิจัยของผู้วิจัยชาวไทยส่วนใหญ่ใช้ "คำปรากฏร่วม" ในภาษาไทยแทนความหมาย "Collocation"

นักภาษาศาสตร์ได้ให้คำจำกัดความ คำปรากฏร่วม ไว้ ดังนี้

Firth (1957 อ้างถึงใน ปรีมา มัลลิกะมาส, 2551, หน้า 238) ให้คำจำกัดความว่า คำปรากฏร่วม หมายถึง คำต่าง ๆ ที่มักใช้ร่วมกันตามปกติของภาษา

McCarthy and O'Dell (2005, p. 6) ให้คำจำกัดความว่า คำปรากฏร่วม หมายถึง คำหรือกลุ่มคำที่ใช้ร่วมกันเสมอ การรวมกันของคำปรากฏร่วมจะเป็นภาษาที่มีความเป็นธรรมชาติของเจ้าของภาษา อาจไม่สามารถใช้คำอื่นที่มีความหมายเดียวกัน มาแทนที่เพื่อให้ได้ความหมายเดียวกันได้

นอกจากนี้ McIntosh (2009) ก็ได้ให้นิยามคำปรากฏร่วม ในความเป็นธรรมชาติของภาษา โดยกล่าวว่าคำปรากฏร่วม คือ การปรากฏร่วมกันของคำศัพท์ในภาษาเพื่อให้ข้อความนั้นเป็นธรรมชาติทั้งการพูดและการเขียน เช่น ในภาษาอังกฤษจะพบคำปรากฏร่วม เช่น strong wind (ลมแรง) และ heavy rain (ฝนตกหนัก) อยู่เป็นปกติ ในทางตรงกันข้ามหากใช้สลับกันว่า heavy wind หรือ strong rain อาจจะพอเข้าใจความหมายและถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ แต่เจ้าของภาษาจะรู้ทันทีว่าเป็นภาษาที่แปร่ง และไม่เป็นธรรมชาติ

สุพรรณี ปิ่นมณี (2552, หน้า 251) อธิบายว่า คำปรากฏร่วม คือการที่คำมากกว่าหนึ่งคำขึ้นไปปรากฏอยู่ร่วมกัน โดยไม่ได้เกิดจากความบังเอิญรวมทั้งสร้างหน่วยความหมายหนึ่งขึ้นมาร่วมกัน ซึ่งบริบทในการอยู่ร่วมกันของคำจะเป็นตัวกำหนดว่าในประโยคหรือวลีนั้น ๆ คำ ๆ นั้น ใช้ในความหมายใด เช่น freeze the meat และ freeze assets ความหมายของคำว่า freeze ในข้อความทั้งสองไม่เหมือนกัน freeze meat คือ แช่แข็ง (เนื้อสัตว์) ส่วน freeze assets คือ อายัด (ทรัพย์สิน)

Cozett (2001, p. 73) ได้ให้นิยามคำปรากฏร่วม ไว้ว่า หมายถึง คำสองคำ หรือมากกว่าที่มีแนวโน้มที่จะเกิดร่วมกัน

สก็อต ทอร์นเบอร์รี่ (2546, หน้า 9) มีมุมมองเกี่ยวกับคำปรากฏร่วมในเรื่องของความถี่ กล่าวคือ การที่คำบางคำมักปรากฏร่วมกันบ่อยเกินกว่าความบังเอิญเมื่อเห็นคำ ๆ หนึ่งก็จะพบอีกคำหนึ่งอยู่ใกล้ ๆ กัน ทั้งในกรณีที่คำสองคำปรากฏอยู่ติดกันและลักษณะที่มีคำอื่นมาคั่นระหว่างคำ เช่น คำที่ปรากฏร่วมที่พบบ่อยที่สุดของคำว่า record (สถิติ) คือ world (โลก) และ set (สร้าง) เช่น She set a new world record. (เธอสร้างสถิติโลกใหม่)

อย่างไรก็ตาม นิยามของคำปรากฏร่วม มีความหลากหลายและยังไม่ตายตัว ขึ้นอยู่กับมุมมองของนักภาษาศาสตร์แต่ละท่าน Conzett (2001, p. 80) กล่าวว่าในการเรียนการสอนคำปรากฏร่วม ผู้สอนไม่ควรกังวลเรื่องนิยามของคำปรากฏร่วมที่ชัดเจนจนมากเกินไป เพื่อลดความกังวลว่ากลุ่มคำที่นำมาการเรียนการสอนจัดอยู่ในประเภทคำปรากฏร่วมหรือไม่ นอกจากนี้ ผู้สอนสามารถเริ่มต้นแนะนำให้ผู้เรียนรู้จักนิยามของคำปรากฏร่วมโดยเปรียบเทียบให้เห็นว่าในภาษาแม่ของผู้เรียนต่างก็มีคำปรากฏร่วมเช่นกัน

ความสำคัญของคำปรากฏร่วม

คำปรากฏร่วมมีบทบาท และมีความสำคัญหลายประการ รวมทั้งยังการแสดงถึงความสามารถทางด้านภาษาของผู้เรียน งานวิจัยนี้กล่าวถึงความสำคัญของคำปรากฏร่วมพอสังเขป ดังนี้

Mc Carthy and O'Dell (2005, p. 6) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของคำปรากฏร่วม ดังต่อไปนี้

1. ความรู้คำปรากฏร่วมช่วยให้ผู้เรียนใช้ภาษาที่ถูกต้องและเป็นธรรมชาติมากยิ่งขึ้น เช่น บุหรี่เป็นสิ่งต้องห้ามอย่างเข้มงวด เมื่อผู้เรียนทราบคำปรากฏร่วมที่เจ้าของภาษาใช้ จะสามารถเขียนได้ว่า Smoking is strictly forbidden. ซึ่งเป็นภาษาที่มีความเป็นธรรมชาติ มากกว่าการใช้ strongly forbidden

2. ความรู้คำปรากฏร่วมช่วยลดความผิดพลาด และความกำกวมในการสื่อสาร เช่น ประโยค My uncle is a high man. ในกรณีนี้ผู้อ่านหรือผู้ฟังอาจจะไม่แน่ใจว่า high man หมายถึง ความสูง ซึ่งเป็นลักษณะทางกายภาพของลุง (tall) หรือหมายถึง ตำแหน่งหน้าที่การงาน ฐานะทางสังคม (high position, high society) การใช้คำปรากฏร่วมที่ถูกต้อง ว่า My uncle is a tall man. ในความหมาย คุณลุงของฉันเป็นคนตัวสูง จะได้ความหมายที่ชัดเจน

3. คำปรากฏร่วม ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาการใช้คำศัพท์ หลีกเลี่ยงการใช้คำเดิม ๆ เพิ่มสีสันในการใช้ภาษาได้มากขึ้น เช่น It was **very cold** and **very dark**. ผู้เรียนสามารถใช้ It was **bitterly cold** and **pitch dark**. นอกจากนี้การนำคำปรากฏร่วมมาใช้ในงานเขียนที่เป็นทางการ ยังช่วยให้แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการเขียนได้มากกว่า เช่น a substantial meal แทน a big meal

นอกจากนี้ Hill (2001, pp. 54-56) ยังได้กล่าวถึง ความสำคัญของคำปรากฏร่วม ดังต่อไปนี้

1. คำปรากฏร่วม ช่วยให้เกิดความคล่องแคล่วในการสื่อสาร เจ้าของภาษา สามารถพูดออกมาได้อย่างคล่องแคล่ว สามารถฟังได้เข้าใจ และอ่านได้อย่างรวดเร็ว จากการดึงกลุ่มคำที่รวมกันไว้แล้วในสมองมาใช้

2. คำปรากฏร่วม คือ กุญแจสร้างความคล่องแคล่วของการใช้ภาษา เนื่องจากคำปรากฏร่วมช่วยให้สามารถอธิบายความคิดที่ซับซ้อนได้อย่างรวดเร็ว เพราะเป็นการใช้กลุ่มคำที่มีอยู่แล้ว ไม่ต้องคิดภาษาใหม่ ๆ ตลอดเวลา

3. คำปรากฏร่วม ช่วยผู้เรียนให้สามารถพูดออกมาเป็นวลีแทนการพูดแบบคำต่อคำ ซึ่งการพูดแบบวลีนี้ช่วยให้การเน้นเสียง ท่วงทำนองในการแบ่งวรรคตอน และน้ำเสียงน่าฟังมากขึ้น

นอกจากนี้ ปรีมา มัลลิกะมาส (2551, หน้า 248) ยังได้กล่าวถึงความสำคัญของคำปรากฏร่วมในการแปลไว้ด้วยว่า ความรู้คำปรากฏร่วมช่วยลดการแปลตรงตัวแบบคำต่อคำจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ รวมทั้งช่วยให้บทแปลมีความสละสลวยและเป็นธรรมชาติ สอดคล้องกับ สุพรรณี ปิ่นมณี (2552, หน้า 63-64) ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า นักแปลควรต้องรู้จักคำปรากฏร่วมที่เหมาะสม เพื่อให้บทแปลเป็นภาษาที่เป็นธรรมชาติ แม้ว่าในบางครั้งการใช้คำร่วมกันที่ไม่ถูกต้องอาจจะพอสื่อ

ความหมายได้ แต่ภาษาที่สื่อสารอาจจะออกมาแบบผิดปกติ เช่น ผ้าปูเตียง (bed sheet) และผ้าปูโต๊ะ (table cloth) หากแปล เป็น bed cloth และ table sheet เจ้าภาษาจะเห็นว่าเป็นภาษาที่แปร่ง สุณี ธนาเลิศกุล (2552, หน้า 15) ยังได้ให้ความเห็นว่า การแปลโดยจับความหมายของคำแต่ละคำมารวมกันโดยไม่คำนึงถึงเรื่องคำปรากฏร่วม อาจทำให้คำแปลที่ได้ไม่ถูกต้องกับบริบท เช่น dry voice หากแปลตรงตัว จะหมายถึง เสียงแห้ง แต่ความหมายที่ถูกต้องคือ เสียงเย็นชา หรือ dry book ไม่ได้หมายถึงหนังสือแห้ง แต่กลับหมายถึง หนังสือที่ไม่น่าอ่าน ดังนั้นความรู้คำปรากฏร่วมจึงมีความสำคัญมากในการแปล

จากความสำคัญของคำปรากฏร่วม ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่าความรู้คำปรากฏร่วมมีความสำคัญ และมีบทบาทในทักษะด้านภาษาของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษคล่องแคล่ว และใช้ภาษาได้สละสลวย สื่อสารออกมาได้อย่างชัดเจนและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม คำปรากฏร่วม มีลักษณะเฉพาะหลายประการที่แตกต่างจากการประสมคำอย่างอิสระทางไวยากรณ์ หรือการปรากฏร่วมกันอย่างตายตัวเหมือนสำนวนสุภาษิต (Idiom) ดังนั้น ผู้เรียนควรทราบถึงลักษณะของคำปรากฏร่วมเพื่อจะได้สังเกต จดจำ และนำมาใช้อย่างถูกต้อง

ลักษณะเฉพาะของคำปรากฏร่วม

จุดเริ่มต้นที่ถูกต้องในการพัฒนาความสามารถด้านคำศัพท์ของผู้เรียนคือ การช่วยผู้เรียนให้สามารถระบุกลุ่มคำ (Chunks) ในตัวบทได้อย่างถูกต้อง (เด่นติศักดิ์ ดอกจันทร์, 2558, หน้า 53) แต่โดยทั่วไปแล้ว การจะแยกแยะคำปรากฏร่วม อย่างเป็นระบบนั้นทำได้ค่อนข้างยาก เพราะการรวมกันของคำมีความสัมพันธ์กันค่อนข้างซับซ้อน และมีหลายรูปแบบ งานวิจัยครั้งนี้จะได้ยกตัวอย่างลักษณะเฉพาะของคำปรากฏร่วมที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยในครั้งนี้ เป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

1. คำปรากฏร่วมเป็นการใช้ หรือปรากฏร่วมกันของคำอย่างเป็นธรรมชาติ (Natural co-occurrence) ซึ่งความเป็นธรรมชาติของภาษานั้นการที่คำใดจะใช้ร่วมกับคำใดนั้น อาจจะไม่มีหลักการและเหตุผล Kim and Bae (2012) กล่าวว่า แม้แต่เจ้าของภาษาเองก็อาจจะไม่สามารถอธิบายหลักการและเหตุผลได้ว่าทำไม และเหตุใดต้องใช้คำหนึ่งร่วมกับอีกคำหนึ่ง Palmer (1976) ได้ให้ตัวอย่าง คำคุณศัพท์ที่ปรากฏร่วมกับคำนาม เช่น bacon (เบคอน), butter (เนย), eggs (ไข่) โดยนำคุณศัพท์ที่ปรากฏร่วมกับคำนามเหล่านี้ในความหมาย เน่าเสีย ได้คำปรากฏร่วม ดังนี้ rancid bacon (เบคอนเน่าเสีย) rancid butter (เนยเน่าเสีย) แต่ไข่เน่าเสียใช้ addled eggs ในกรณีจะเห็นได้ว่าแม้ว่า rancid (เน่าเสีย) และ addled (เน่าเสีย) จะมีความหมายใกล้เคียงกันแต่ก็ไม่สามารถใช้แทนที่กันได้ หากจะหาหลักการ และเหตุผลมาอธิบายโดยอ้างว่า rancid (เน่าเสีย) อาจจะใช้กับผลิตภัณฑ์ที่ได้มาจากสัตว์ เพราะใช้ร่วมกับ bacon (เบคอน), butter (เนย) ได้ ก็จะพบว่า rancid (เน่าเสีย) ไม่สามารถใช้ร่วมกับ milk (นม) หรือ cheese (เนยแข็ง) แม้ว่าทั้งสองอย่างนี้เป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้จากสัตว์ก็ตาม

milk (นม) ใช้ร่วมกับ sour (เปรี้ยว) หรือ sour milk ในความหมายที่แปลว่า นมบูดเสีย แทนที่จะใช้ rancid milk

จากคำอธิบายดังกล่าว เห็นได้ว่าคำปรากฏร่วมไม่สามารถอธิบายได้ด้วยหลักการ ซึ่ง วงศ์ วรรธนพิเชฐ (2547) ให้ข้อคิดเห็นไว้ว่า คำปรากฏร่วมไม่เกี่ยวกับไวยากรณ์ ไม่มีกฎเกณฑ์การเรียงลำดับคำและกลุ่มคำทุกคำที่ร่วมกันกำหนดโดยความนิยมของเจ้าของภาษา ไม่มีกฎเกณฑ์ที่แน่นอน ดังนั้น การเรียนรู้และจดจำคำปรากฏร่วม ผู้เรียนต้องเรียนรู้ด้วยตนเองจากการสังเกตและจดจำแต่อย่างไรก็ตาม การที่คำใดจะปรากฏร่วมกันได้บ้างนั้นไม่เป็นปัญหาสำหรับเจ้าของภาษา เนื่องจากความรู้เรื่องคำปรากฏร่วมเป็น ส่วนหนึ่งของการรู้ภาษาเจ้าของภาษา (Native speaker's intuition) ซึ่งเกิดขึ้นจากการเรียนรู้ภาษาตามธรรมชาติ (ปรีมา มัลลิกะมาส, 2551)

นอกจากนี้ McCarthy (1990, p. 12) ยังได้อธิบายเพิ่มเติมไว้ว่าลักษณะของคำปรากฏร่วมไว้ว่าเป็นการผูกกันของคู่คำ ซึ่งแตกต่างจากการผูกกันตามหลักวากยสัมพันธ์ (Syntax) ของสำนวน (Idioms) และวลีในแบบอื่น ๆ ในภาษาอังกฤษ เช่น

ถูกต้อง: She has a beige car. (เธอมีรถสีน้ำตาลอ่อน)

ผิดพลาด: She has a beige hair. (เธอมีผมสีน้ำตาลอ่อน)

ถูกต้อง: She has a blond hair. (เธอมีผมสีบลอนด์ทอง)

ผิดพลาด: She has a blond car. (เธอมีรถสีบลอนด์ทอง)

จากตัวอย่างประโยคข้างต้นนี้ คำว่า beige (สีน้ำตาลอ่อน) และ blond (สีบลอนด์ทอง) แม้ว่าจะเป็นคำคุณศัพท์ใช้ในการบอกสีและใช้เพื่อขยายคำนาม hair (เส้นผม) และ car (รถ) แต่ลักษณะของคำปรากฏร่วมมีข้อจำกัดคำคู่ที่ใช้ร่วมกับ beige (สีน้ำตาลอ่อน) และ blond (สีบลอนด์ทอง) กล่าวคือ beige (สีน้ำตาลอ่อน) ใช้ร่วมกับ car (รถ) และ blond (สีบลอนด์ทอง) ใช้ร่วมกับ hair (เส้นผม) ซึ่งในกรณีนี้ความสัมพันธ์ของblond (สีบลอนด์ทอง) และ hair (เส้นผม) ค่อนข้างจะเหนี่ยวแน่น ในภาษาอังกฤษคำว่า blond (สีบลอนด์ทอง) แทบจะไม่ได้ใช้ร่วมกับร่วมกับคำอื่นนอกจาก hair (เส้นผม) ในทางตรงกันข้าม brown (สีน้ำตาล) สามารถใช้ร่วมกับ hair (เส้นผม) เช่น brown hair (ผมสีน้ำตาล) ซึ่ง brown (สีน้ำตาล) สามารถปรากฏร่วมกับคำนามอื่น ๆ ได้อีกมากมาย แต่ไม่มีนัยสำคัญในความสัมพันธ์เชิงคำปรากฏร่วม จากตัวอย่างนี้เห็นได้ว่าไม่มีหลักการและเหตุผลว่าเหตุใดคำ ๆ หนึ่งต้องใช้ร่วมกับคำอีกคำหนึ่งจึงได้ความหมายที่ถูกต้องตามที่เจ้าของภาษาใช้จริง

นอกจากนี้ สุพรรณี ปิ่นมณี (2552 , หน้า 261) ยังอธิบายว่าเพิ่มเติมว่า กลุ่มคำจะสามารถปรากฏอยู่ร่วมกันภายในขอบเขต (Range) เช่น ในภาษาไทย คำกริยาบางคำใช้ร่วมกับ คำนาม ม้า สุนัข เด็ก คน ไก่ ได้ทั้งหมด แต่คำกริยาบางคำ ต้องใช้เฉพาะกับคำนามบางคำเท่านั้น เช่น คำกริยา

กินอาหารสามารถใช้คู่กับ ม้า สุนัข เด็ก คน ไก่ ได้ทั้งหมด แต่คำกริยา ควบ ใช้คู่กับม้าได้เท่านั้น ไม่สามารถใช้คู่กับ สุนัข เด็ก คน ไก่ ได้และจากตัวอย่างเดียวกันนี้ คำกริยา ขัน ใช้คู่กับไก่ได้เท่านั้น ไม่สามารถใช้คู่กับ สุนัข เด็ก คนได้ ยิ่งไปกว่านั้น ความหมายกว้างหรือแคบของคำศัพท์อาจจะมีผลต่อขอบเขตของการปรากฏร่วมของคำด้วย ยิ่งคำมีความหมายแคบ หรือเฉพาะเจาะจงมากเท่าใดก็ย่อมมีคำปรากฏร่วมจำกัดมากตามไปด้วย ในทางตรงกันข้ามในคำบางคำที่มีความหมายหลากหลาย ขอบเขตของคำปรากฏร่วมจะแตกต่างกันไป ในแต่ละความหมายของคำนั้น ๆ ด้วย เช่น run ในความหมายว่า manage (จัดการ) จะปรากฏร่วมกับ company, institution, business แต่ถ้าใช้ในความหมาย operate/ provide จะปรากฏร่วมกับ service, course เป็นต้น (สุณี ธนาเลิศกุล, 2552)

2. คำปรากฏร่วม มีลักษณะเป็นสำนวน (Idiomatic) อาจจะเรียกว่าคำปรากฏร่วมเป็นสำนวนประเภทหนึ่งได้ โดยเฉพาะในกรณีที่คำปรากฏร่วมนั้นทำให้เกิดความหมายใหม่ Miyakoshi (2009) กล่าวว่า การแยกแยะ คำปรากฏร่วม (Collocation) สำนวน (Idioms) และการประสมคำอิสระ(Free combinations) ทำได้ค่อนข้างยาก เนื่องจากทั้ง 3 ประเภทนี้มีความสัมพันธ์กันแบบต่อเนื่อง ไม่ได้แยกขาดออกจากกันโดยสิ้นเชิง หากแบ่งตามความเหนียวแน่นของกลุ่มคำสำนวน (Idioms) มีความตายตัวมากที่สุด ไม่อาจตีความหมายตามตัวอักษรได้ และไม่สามารถเปลี่ยนแปลง หรือใช้คำอื่นมาทดแทนได้ เช่น kick the bucket ไม่สามารถใช้ boot the bucket หรือ kick the pail มาแทนได้ สำนวน kick the bucket แปลตามตัวอักษรได้ว่า การแตะถัง ซึ่งแท้จริงแล้วสำนวนนี้หมายถึง การตาย ซึ่งความหมายต่างจากการแปลตรงตัวอย่างชิ้นเชิง หากผู้อ่านไม่มีความรู้ทางด้านสำนวน (Idiom) ก็จะตีความหมายผิดได้ ในส่วนของลักษณะของเฉพาะของคำปรากฏร่วมนั้น Baker (2005 อ้างถึงใน สุณี ธนาเลิศกุล, 2552) ให้ข้อสังเกตว่าลักษณะของคำปรากฏร่วมมีความยืดหยุ่นมากกว่าสำนวน (idioms) เช่น dry แปลว่า แห้ง ซึ่งใช้กับคำทั่วไปที่มีสภาพแห้ง เช่น dry clothes (เสื้อผ้าแห้ง) dry weather (อากาศแห้ง) แม้อาจว่าอาจจะมีคำที่ปรากฏร่วมกับคำว่า dry (แห้ง) แล้วเกิดเป็นความหมายใหม่ เช่น dry bread ไม่ได้แปลว่าขนมปังแห้ง แต่หมายถึงขนมปังเปล่า เมื่อพิจารณาคำจำกัดความของสำนวน (Idioms) อาจจะกล่าวได้ว่า คำปรากฏร่วม เช่น a cool reception, heavy rain, take the opportunity to show นั้น มีความเป็นสำนวนในระดับหนึ่ง แม้ว่าจะไม่ใช่ในความหมายของความเป็นสำนวนในแบบดั้งเดิมก็ตาม สอดคล้องกับ Cowie (1992 อ้างถึงใน ปรีมา มัลลิกะมาส, 2551, หน้า 241) ซึ่งกล่าวไว้ว่าความหมายของกลุ่มคำที่เป็นคำปรากฏร่วม อาจจะไม่เท่ากับความหมายที่เกิดจากการรวมความหมายของคำแต่ละคำอย่างอิสระ เช่น high season ในที่นี้ high ไม่ได้หมายถึงความสูงของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งแตกต่างการคำว่า high mountain ซึ่งแปลว่าภูเขาสูง แต่ high season หมายถึง ช่วงที่มีความต้องการสินค้าหรือบริการมาก

3. ลักษณะเฉพาะในการเกิดร่วมกันของคำปรากฏร่วม

Hill (2001, pp. 63-64) ได้แบ่งลักษณะของคำปรากฏร่วมตาม ระดับความเหนียวแน่นของความสัมพันธ์ของคำโดยแบ่งออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้

1. คำที่มีลักษณะของการเกิดร่วมกันแบบเหนียวแน่น (Unique collocations) เช่น foot the bill (จ่ายเงิน) ซึ่งในวลีนี้ foot เป็นคำกริยา แต่ไม่สามารถใช้ foot invoice หรือ ใช้ foot เป็นคำกริยาร่วมกับคำอื่นได้ หรือ shrunk one's shoulder (ยักไหล่แสดงความไม่สนใจหรือไม่ทราบ) ไม่สามารถใช้ shrunk ร่วมกับอวัยวะอื่นได้นอกจาก shoulder (ไหล่)

2. คำที่มีลักษณะของเกิดร่วมกันโดยที่ความสัมพันธ์ระหว่างคำอยู่ในระดับสูง (Strong collocations) แม้ว่าจะไม่ได้เป็นการเกิดร่วมกันแบบเหนียวแน่น (Unique collocations) แต่ก็จัดได้ว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับสูง หรือสูงมาก เช่น เมื่อได้ยินคำว่า rancid (เสีย) คำที่พบตามมามักจะเป็น butter (เนย) ซึ่ง racid butter หมายถึง เนยเสีย หรือ trenchant (อย่างตรงไปตรงมา) คำที่คาดว่าจะพบตามมาคือ criticism (วิจารณ์) ซึ่งคำปรากฏร่วม trenchant criticism หมายถึงวิจารณ์อย่างตรงไปตรงมา แม้ว่า racid (เสีย) และ trenchant (อย่างตรงไปตรงมา) สามารถใช้ร่วมกับคำอื่นได้ด้วยก็ตาม

3. คำที่มีลักษณะของการเกิดร่วมกันอย่างค่อนข้างอิสระตามหลักวากยสัมพันธ์ (Weak collocation) เช่น คำคุณศัพท์ good (ดี) สามารถใช้ร่วมกับคำนามได้ค่อนข้างหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็น a good meal (อาหารดี), a good government (รัฐบาลที่ดี)

4. คำที่เกิดร่วมกันโดยที่ความสัมพันธ์ระหว่างคำอยู่ระดับปานกลาง (Medium strength collocation) เช่น hold a conversation (มีบทสนทนา), make a mistake (ทำความผิดพลาด) คำปรากฏร่วมที่มีความสัมพันธ์ระดับปานกลางนี้มีปริมาณมากกว่าคำปรากฏร่วมที่มีความสัมพันธ์ระดับสูง หรือระดับค่อนข้างอิสระ ยิ่งไปกว่านั้น คำปรากฏร่วม ที่มีความสัมพันธ์ระดับปานกลางยังเป็นปัญหากับผู้เรียน แม้ผู้เรียนรู้จักคำว่า hold และ conversation หรือ รู้จัก make และ mistake ในลักษณะเป็นคำเดี่ยว เมื่อไม่ทราบถึงคำปรากฏร่วมในลักษณะกลุ่มคำ hold a conversation หรือ make a mistake ผู้เรียนอาจจะไม่สามารถใช้ภาษาที่ถูกต้อง ผู้เรียนอาจใช้ do mistake ซึ่งเจ้าของภาษาไม่ได้ใช้จริง

อย่างไรก็ตาม คำปรากฏร่วมนั้นมีความแตกต่างจากการ ประสมคำอิสระ (Free combinations) หรือการที่คำมารวมกันตามกฎของวายสัมพันธ์ (Syntax) ซึ่งตามกฎวายสัมพันธ์มีในลักษณะที่คำจะมีความหมายตรงตัวทุกคำ และสามารถสับเปลี่ยนคำมาแทนที่ได้อย่างไม่มีข้อจำกัด เช่น read a book (อ่านหนังสือ), read a newspaper (อ่านหนังสือพิมพ์), read a magazine (อ่านวารสาร) กลุ่มคำเหล่านี้ไม่จัดอยู่ในลักษณะของคำปรากฏร่วม (ปรีมา มัลลิกะมาส, 2551)

สอดคล้องกับ Benson et al. (1986) ซึ่งได้กล่าวไว้ในทำนองเดียวกันว่า คำปรากฏร่วมนั้นมีลักษณะตรงข้ามกับการผสมคำอิสระ (free combination) เช่นในการผสมคำแบบอิสระ คำกริยามักจะตามด้วยคำวิเศษณ์ของบุพบทวลี (adverbial) ของ เวลา สถานที่ หรือ ลักษณะของกริยาต่าง ๆ ได้หลากหลาย เช่น they decided-after lunch, at three o'clock, quickly, in the library, immediately (เขาตัดสินใจ-หลังจากอาหารมื้อเที่ยง ตอนบ่ายสาม อย่างรวดเร็ว ที่ห้องสมุดอย่างทันทีทันใด)

ประเภทและชนิดของคำปรากฏร่วม

นอกจากลักษณะเฉพาะของคำปรากฏร่วมที่มีความสัมพันธ์ค่อนข้างซับซ้อนและหลากหลายตามที่กล่าวไว้ข้างต้น ผู้เชี่ยวชาญยังแบ่งคำปรากฏร่วมได้เป็นประเภท และชนิดต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสังเกตการปรากฏร่วมกันของคำอย่างเป็นระบบ นักภาษาศาสตร์

Benson, Benson and Ilson (1986) ได้แบ่งคำปรากฏร่วมเป็นออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. คำปรากฏร่วมประเภทคำไวยากรณ์ (Grammatical collocations)

คำปรากฏร่วมที่ประกอบด้วย คำนาม คำคุณศัพท์ คำกริยาและคำบุพบท เป็นหลัก เช่น acceptable to (ซึ่งยอมรับได้) admiration for (การชื่นชม) eager for (กระตือรือร้น) รวมทั้งวลีที่มีโครงสร้างตามหลักไวยากรณ์ เช่น รูปกริยาที่มี to นำหน้าและทำหน้าที่เป็นนาม (Infinitives) หรืออนุประโยค (Clauses) เช่น decide on a boat จาก หนังสือ Theory of Syntax Benson at al. (1986) กล่าวถึงคำอธิบายของ Noam Chomsky หน้า 191 ไว้ว่า กลุ่มคำ decide on a boat นั้น decide on ในกรณีที่ใช้เป็นคำปรากฏร่วม มีความหมายคือ เลือก (ซื้อ) เรือ ในทางตรงกันข้าม decide on a boat หากใช้ในรูปแบบของการผสมคำอิสระ(Free combination) จะหมายถึง ตัดสินใจขณะที่อยู่บนเรือ ซึ่งจะเห็นได้ว่าในสองบริบทนั้น มีความหมายต่างกันโดยสิ้นเชิง นอกจากนี้คำปรากฏร่วม เช่น account for, accuse (somebody) of, adapt to, aim at ถือเป็นคำปรากฏร่วมประเภทคำไวยากรณ์ที่ผู้เรียนพบได้ทั่วไปในภาษาอังกฤษ ซึ่งเจ้าของภาษาไม่ยอมรับการใช้คำปรากฏร่วมประเภทคำไวยากรณ์ที่ผิดพลาด เช่น decided at a boat, account over a loss, accuse somebody at a crime คำปรากฏร่วมประเภทคำไวยากรณ์ (Grammatical collocations) ของ Benson et al. (1986) เช่น

คำนาม + คำบุพบทเช่น blockade against (ปิดล้อม)

คำคุณศัพท์ + คำบุพบท เช่น angry at everyone (โกรธทุกคน)

คำบุพบท + คำนาม เช่น in advance (ล่วงหน้า)

คำกริยา + to infinitive เช่น She continued to write. (เธอยังคงเขียนต่อไป)

คำกริยา+ กรรม + to Inf. เช่น She asked me to come. (เธอขอร้องให้ฉันมา)

2. คำปรากฏร่วมประเภทคำที่เป็นศัพท์ (Lexical collocations)

คำปรากฏร่วมประเภทคำที่เป็นศัพท์ นั้นเป็นคำปรากฏร่วมที่มีลักษณะตรงข้ามกับ

คำปรากฏร่วมประเภทคำไวยากรณ์ กล่าวคือจะไม่มีคำบุพบท หรือรูปกริยาที่มี to นำหน้าและทำหน้าที่เป็นนาม (Infinitives) หรืออนุประโยค (Clauses) มาร่วมด้วยโดยทั่วไปแล้ว คำปรากฏร่วมประเภทคำที่เป็นศัพท์ คือ การใช้คำร่วมกันของ คำนาม คำคุณศัพท์ คำกริยาและคำวิเศษณ์ ซึ่งเป็นคำเนื้อหา การปรากฏร่วมของคำเหล่านี้ส่วนมากมีผลต่อความหมาย

คำปรากฏร่วมประเภทคำที่เป็นศัพท์ ของ Benson and others (1986) ได้แก่

คำกริยา + คำนาม เช่น compose music (ประพันธ์เพลง แต่งเพลง)

คำคุณศัพท์ + คำนาม เช่น strong tea (ชาแก่)

คำนาม + คำกริยาเช่น bees buzz (ผึ้งร้องหึ่ง ๆ)

คำนาม + of + คำนามเช่น a herd of buffalo (ฝูงควาย)

คำกริยาวิเศษณ์ + คำคุณศัพท์ เช่น strictly forbidden (ห้ามอย่างเข้มงวด)

คำกริยา + คำวิเศษณ์ เช่น affect deeply (กระทบอย่างลึกซึ้ง กระทบอย่าง รุนแรง)

ในงานวิจัยครั้งนี้ได้นำคำปรากฏร่วมประเภทคำที่เป็นศัพท์ มาสร้างแบบทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับและเชิงสร้าง เนื่องจากงานวิจัยที่ผ่านมาผู้เรียนชาวไทย มีความจำกัดในความรู้คำปรากฏร่วม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คำปรากฏร่วมชนิดกริยา + นาม และ คุณศัพท์ + นาม

คำปรากฏร่วม ชนิด กริยา + นาม

คำปรากฏร่วมชนิดกริยา + นาม เป็นหนึ่งในคำปรากฏร่วมชนิดหนึ่งที่จัดอยู่ในหมวดของ คำปรากฏร่วมประเภทคำที่เป็นศัพท์ คำกริยา + นาม มีความจำเป็นในการใช้เพื่อการสื่อสาร สุพรรณี ปิ่นมณี (2552, หน้า 263-266) ได้ให้ตัวอย่างคำปรากฏร่วมชนิดกริยา + นามที่ผู้ใช้ภาษาไทยอาจจะใช้ผิดพลาดเมื่อแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษหากมีความจำกัดในความรู้คำปรากฏร่วม ดังนี้

ดูโทรทัศน์ คือ watch the television ไม่ใช่ look at /see the television

ทำตามคู่มือบอก คือ follow the instructions ไม่ใช่ obey the instructions

เข้าประชุม คือ attend a meeting ไม่ใช่ enter a meeting

ฝึกฝนความสามารถ คือ cultivate one’s ability ไม่ใช่ practise’s one ability

เดินสายไฟ คือ install electric wire ไม่ใช่ walk electric wire

ฟ้องศาล คือ challenge the court ไม่ใช่ sue the court

นอกจากนี้ คำปรากฏร่วม ที่มีคำกริยาประเภท delexicalized verb (คำกริยาที่ไม่มีความหมายในตัวเองหรือมีน้อย) จัดอยู่ในกลุ่มคำปรากฏร่วมประเภทคำที่เป็นศัพท์ ส่วนใหญ่จะเป็นกริยาพื้นฐานเช่น make, have, do, take, get เป็นกลุ่มคำปรากฏร่วมที่มักสร้างปัญหาให้กับผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนมักใช้คำปรากฏร่วมสลับกัน เช่น make และ do ที่มีความหมายพ้องกัน หมายถึง ทำ เช่น

do the dishes (ล้างจาน), make the bed (เก็บที่นอน) คำปรากฏร่วมที่ประกอบด้วยคำกริยาเหล่านี้อาจจะมีลักษณะเหมือนสำนวนด้วยเช่นกัน เช่น make a living (หาเลี้ยงชีพ), have an operation (ผ่าตัด), take your time (ไม่ต้องรีบ ตามสบาย) (ปรีมา มัลลิกะมาส, 2551)

คำปรากฏร่วมชนิดกริยา + นาม มีความสัมพันธ์กันค่อนข้างชัดเจน และมีความถี่ในการใช้สูง สังเกตได้ง่าย Woolard (2001, p. 30) ได้แนะนำเรื่องการเพิ่มความตระหนักในคำปรากฏร่วมโดยแนะนำให้สังเกตความผิดพลาดในคำปรากฏร่วมชนิดกริยา + นาม เช่น Biochemists are ***making research*** into the cause of AIDS. ซึ่งประโยคที่ถูกต้องคือ Biochemists are ***doing research*** into the cause of AIDS. ความผิดพลาดในการใช้ do และ make ร่วมกับคำนามถือว่าเป็นความผิดพลาดในการใช้คำปรากฏร่วมที่พบทั่วไปในกลุ่มผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ (EFL) Woolard ยังกล่าวไว้ด้วยว่า make และ do มีประโยชน์มากในการแนะนำผู้เรียนรู้จักสังเกตคำปรากฏร่วมในการเรียนขั้นเริ่มต้น สิ่งที่สำคัญ คือ การอธิบายให้ผู้เรียนทราบถึงลักษณะของปรากฏร่วมของคำในเรื่องการปรากฏร่วมลักษณะที่ว่า การปรากฏร่วมกันของคำลักษณะนี้ไม่มีหลักการและเหตุผลว่าเหตุใด จึงใช้ make a decision (ตัดสินใจ) และไม่ใช้ do a decision แต่ควรให้ผู้เรียนทราบว่า เป็นคู่คำที่เจ้าของภาษาใช้จริง

นอกจากนี้ Mc Carthy and O'Dell (2005, p. 18) กล่าวว่า make และ do เป็นคำกริยาที่เป็นปัญหากับผู้เรียนจำนวนมาก และได้ให้ตัวอย่างคำปรากฏร่วม make สำหรับคำปรากฏร่วมที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ดังตัวอย่างดังต่อไปนี้

make arrangement for (วางแผนเพื่อ/ จัดการในเรื่อง)

ตัวอย่าง The school ***makes arrangement for*** pupils with special need.

make a change , make changes (ทำการเปลี่ยนแปลง)

ตัวอย่าง The new manager is planning to ***make some change***.

make a choice (เลือก)

ตัวอย่าง Jill had to ***make a choice*** between her career and her family.

ตัวอย่างคำปรากฏร่วม do สำหรับคำปรากฏร่วมที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ดังตัวอย่างดังต่อไปนี้

do some work (ทำงาน)

ตัวอย่าง We'll ***do some work*** on our project and then we'll go to the cinema.

do an experiment (ทำการทดลอง)

ตัวอย่าง We are ***doing an experiment*** to test how the metal reacts with water.

do your homework (ทำการบ้าน)

ตัวอย่าง My son has to ***do his homework*** straight after school.

นอกจากนี้ Mc Carthy and O'Dell (2005, p. 20) ยังกล่าวถึงการใช้ get ที่ผิดพลาด และการใช้ get มากเกินไปในงานเขียนบทความของผู้เรียน เช่น

get a new friend ควรใช้ make a new friend (สร้างมิตรภาพกับเพื่อนใหม่/ มีเพื่อนใหม่)

get a heart attack ควรใช้ had/ suffered a heart attack (หัวใจวาย)

get a baby ควรใช้ had a baby (มีลูก)

จากที่ได้ตัวอย่างคำปรากฏร่วมข้างต้นจะเห็นได้ว่าคำปรากฏร่วมชนิดกริยา + นาม มีความสำคัญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ทั้งในห้องเรียนภาษาอังกฤษ หรือในการทำงานโดยไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ นอกจากนี้คำปรากฏร่วมในภาษาไทย อาจจะไม่ตรงกับคำปรากฏร่วมในภาษาอังกฤษเสมอไป ดังนั้นอาจเกิดความผิดพลาดจากการแทรกแซงของภาษาแม่ได้ง่าย ในงานวิจัยครั้งนี้ได้นำ คำปรากฏร่วมชนิดกริยา+นาม ที่มีความถี่สูงที่ใช้โดยทั่วไปและมาสร้างแบบทดสอบความรู้คำปรากฏร่วม

คำปรากฏร่วมชนิด คุณศัพท์ + นาม

คำปรากฏร่วมชนิดคุณศัพท์ + นาม เป็นหนึ่งในคำปรากฏร่วมที่จัดอยู่ในหมวดของคำปรากฏร่วม ประเภทคำที่เป็นศัพท์ คำปรากฏร่วมชนิดคุณศัพท์ + นาม เป็นปัญหากับผู้เรียนไม่น้อย เนื่องจากคำภาษาไทย หนึ่งคำ อาจมีคำคุณศัพท์ภาษาอังกฤษที่ มีความหมายเดียวกันหลายคำ ผู้เรียนจำเป็นต้องจดจำว่าคู่คำใดใช้ร่วมกัน สุพรรณี ปิ่นมณี (2552, หน้า 265) ให้ตัวอย่างคำปรากฏร่วม คำคุณศัพท์ + นาม เช่น bright และ shiny ไว้ว่า ทั้งสองคำนี้มีความหมายเดียวกันคือ สุกสว่าง ส่องประกาย แต่ไม่สามารถใช้แทนกันได้ bright sun ใช้ได้ แต่ shiny sun ใช้ไม่ได้ ในขณะที่ bright shoes ใช้ไม่ได้ แต่ shiny shoes ใช้ได้ ซึ่งเป็นเรื่องของความนิยมของเจ้าของภาษาโดยแท้ นอกจากนี้ Conzett (2001, p. 78) ได้ให้ตัวอย่าง บทความจากหนังสือ Walk, Amble, Stroll (Level 1 and 2, Hollisky et al., 1992) ในการนำเสนอ ความแตกต่างในการใช้คำปรากฏร่วม ในความหมาย OLD-NEW (เก่า-ใหม่) ดังต่อไปนี้

Many people are interested in <u>old</u> things and events which happened a long time ago .Some of them like to by expensive <u>antique</u> *furniture* and others enjoy reading books about Julius Ceasar and other leaders from <u>ancient</u> *history*. Other people are more interested in <u>new</u> things and <u>new</u> ideas. They like to have <u>modern</u> *furniture* or read about <u>current</u> *events.* Some of them only go to the most <u>recent</u> *movies*. Do you prefer <u>old</u> or <u>new</u> *movies*? Are you interested in <u>ancient</u> *or* <u>modern</u> *history*?

จากบทความนี้ คำที่ขีดเส้นใต้คือ คำคุณศัพท์ และคำนามที่เป็นตัวเอน คือคำนามที่เป็นคำปรากฏร่วมกับคำคุณศัพท์ และจะสังเกตได้ว่า old antique และ ancient มีความหมายในทำนองเดียวกัน คือ เก่า หรือ เก่าแก่ และ new recent current modern มีความหมายในทำนองเดียวกันคือ ใหม่ หรือ ทันสมัย อย่างไรก็ตาม คำเหล่านี้ไม่สามารถใช้แทนกันได้ทั้งหมดในความหมายเดียวกัน เช่น เจ้าของภาษาไม่ใช้ old history หรือ antique history แต่จะใช้ ancient history ในความหมาย ประวัติศาสตร์โบราณ ในทำนองเดียวกัน เจ้าของภาษาใช้ current event และ recent event ในความหมาย เหตุการณ์ปัจจุบัน แต่ไม่ใช้ new event ในการเรียนการสอนผู้สอน อาจชี้ให้ผู้เรียนเห็นความแตกต่างในการใช้คำคุณศัพท์ต่าง ๆ ร่วมกับคำนามต่าง ๆ นอกจากนี้ Woolard (2001, p. 30) แนะนำเรื่องการเพิ่มความตระหนักในคำปรากฏร่วมโดยแนะนำให้สังเกตความผิดพลาดในคำปรากฏร่วมชนิด คุณศัพท์ + นาม ด้วยเช่นกัน ในงานวิจัยนี้ได้เลือกคำปรากฏร่วมชนิดคุณศัพท์+นามที่มีความถี่สูงมาทำการทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมด้วยเช่นกัน

คำปรากฏร่วมในงานเขียนประเภทต่าง ๆ

จากที่ได้กล่าวมาแล้วในเบื้องต้นว่า คำปรากฏร่วมมีเป็นจำนวนมาก Hill (2001, pp. 56-57) ได้ให้ตัวอย่างคำปรากฏร่วมที่พบในงานเขียนประเภทต่าง ๆ เช่น ในวรรณกรรม George Eliot's *Middlemarch* Overworked Mrs Dagley – a thin, worn woman, from whose life pleasure had so entirely vanished that she had not even any Sunday clothes which could give her satisfaction in preparing for church – had already had a misunderstanding with her husband since he had come home, and was in low spirits, expecting the worst.

กลุ่มคำที่ขีดเส้นใต้ คือคำปรากฏร่วม ซึ่ง Hill ได้อธิบายว่า แม้งานวรรณกรรมอาจถูกมองว่าผู้ประพันธ์มีแนวโน้มที่จะสร้างสรรค์กลุ่มคำใหม่ ๆ มากกว่าการใช้กลุ่มคำสำเร็จรูป หรือคำปรากฏร่วมซึ่งเป็นภาษาเกิดขึ้นมาก่อนแล้ว แต่จากตัวอย่างวรรณกรรมนี้ เห็นได้ว่าผู้แต่งได้กลุ่มคำสำเร็จรูปพร้อมใช้ (ready-made) มาใช้ในงานวรรณกรรมด้วยเช่นกัน

นอกจากนี้ Hill ยังให้แสดงให้เห็นคำปรากฏร่วมที่ใช้ในวรรณกรรมร่วมสมัย Frank McCourt's Angela's Ashes ดังนี้

The new rich people go home after Mass on Sundays all airs and stuff themselves with meat and potatoes , sweets and cake galore, and they think nothing of drinking their tea from delicate little cups which stand in saucers to catch the tea that overflows.

จากตัวอย่างวรรณกรรมร่วมสมัยนี้ Hill ได้อธิบายว่า แม้เป็นเนื้อหาสั้น ๆ แต่มีใช้คำปรากฏร่วมของคำถึง 6 กลุ่มคำ ซึ่ง Hill สังเกตว่าผู้ประพันธ์ มีการใช้กลุ่มคำสำเร็จรูปพร้อมใช้อยู่แล้ว และได้มีการสร้างสรรค์กลุ่มคำใหม่ ๆ ร่วมด้วย แม้ว่าผู้ประพันธ์วรรณกรรมจะมีเวลา

ในการคิดสร้างสรรค์ภาษาในงานเขียนซึ่งอาจจะไม่จำเป็นต้องใช้กลุ่มคำสำเร็จรูปพร้อมใช้ Hill ให้ความเห็นว่าผู้ประพันธ์ ยังคงใช้คำปรากฏร่วมซึ่งเป็นกลุ่มคำที่มีใช้มาแล้ว เนื่องจากเป็นกลุ่มคำที่สามารถสื่อความหมายตามที่ผู้ประพันธ์ต้องการสื่อสารได้ชัดเจน

นอกจากวรรณกรรมแล้ว Hill ยังแสดงตัวอย่างคำปรากฏร่วมในเอกสารด้านธุรกิจ เช่น ตัวอย่าง รายงานด้านการเงิน (Financial report)

Shares in Independent Insurance recovered by more than 5 percent yesterday after the company bucked the trend in the insurance market by reporting a 22 percent increase in underwriting profit. The shares, which fell sharply last year after company spoke of difficult trading rose 14p to 263.5p.

Hill อธิบายว่า ภาษาอังกฤษด้านการเงิน (Financial english) มีกลุ่มคำปรากฏร่วมที่ใช้บ่อย ๆ เช่น shares recovered, shares fell sharply, shares rose, the insurance market

นอกจากนี้คำปรากฏร่วมยังพบได้ในเอกสารจริง (Authentic material) เช่นใน หนังสือพิมพ์ออนไลน์ ตัวอย่างข่าวในหนังสือพิมพ์ออนไลน์พบชนิดกริยา + นาม ตามที่ขีดเส้นใต้ และคำปรากฏร่วมเหล่านี้มีปรากฏใน Oxford collocations dictionary for students of English (2009) ดังต่อไปนี้

Girl, 11, passes university course in public law

hile other girls her age plays video games, an 11-year-old from Nakhon Si Thammarat keeps earning credits at an open university.

Sukhothai Thammathirat Open University has announced that Supanida Apaiwong passed two more courses – public law and introduction to management – this semester.

The Prathom 5 (Grade 5) student at Rattana Suksa School in Thung Song district of Nakhon Si Thammarat has already taken six courses, with 36 credits to her name so far. Supanida's success was praised in numerous comments on the Facebook account. "Passing the public law subject is not easy for anybody taking the law degree at STOU," one wrote. "Thumbs up for the girl at this age."

Supanida has been enrolled in the pre-degree course offered by the university since she was nine – when she was in Prathom (grade) 3. The programme allows learners of all ages to take university courses, and they can transfer the credits to a formal course if they want to complete an undergraduate degree. It is a distance education programme which allows students to study anywhere they choose, but they have to take an exam at a designated location.

ข้อมูลจาก: https://www.bangkokpost.com/learning/advanced/1266638/pratom-5-student-passes-university-courses

จากตัวอย่างที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า คำปรากฏร่วมสามารถพบได้จากงานเขียนหลากหลายประเภท ในงานวิจัยนี้จึงได้ใช้คำปรากฏร่วมที่พบในบริบทต่าง ๆ เป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบ

การทดสอบความรู้คำปรากฏร่วม

การวัดความรู้ความสามารถของผู้เรียนภาษานั้นการทดสอบถือเป็นวิธีหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นระดับความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน สก็อต ทอร์นเบอร์รี่ (2546) กล่าวว่า การวิจัยโดยการทดสอบความรู้คำศัพท์เป็นวิธีหนึ่งที่ช่วยเพิ่มพูนความตื่นตัวเกี่ยวกับวิธีต่าง ๆ ที่ดีที่ในสุดในการเรียนรู้คำศัพท์ทั้งในส่วนของผู้สอนและผู้เรียน แบบทดสอบที่ดีจะมีผลกระทบของการสอบในด้านบวก คือจะช่วยกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี การทดสอบคำศัพท์นั้นเป็นการทดสอบความรู้เกี่ยวกับคำในแง่ต่าง ๆ อาจจะเป็นการทดสอบการรู้ในระดับการรับ (Receptive) ในการฟังและการอ่าน หรือในระดับการนำมาใช้ (Productive) ในการพูดและการเขียน

Nation (2001) ได้ให้ตัวอย่าง แบบทดสอบความรู้คำศัพท์เชิงรับ และความรู้คำศัพท์เชิงสร้าง เช่น

แบบทดสอบความรู้คำศัพท์เชิงรับ แบบหลายตัวเลือก เพื่อให้เลือกคำที่มีความหมายตรงกับคำโจทย์ที่กำหนดให้ (kaki) เพื่อวัดความสามารถในการรู้จักคำศัพท์

kaki a) book b) leg c) face d) fruit

แบบทดสอบความรู้คำศัพท์เชิงสร้าง คือการทดสอบความสามารถในการระลึกความรู้คำศัพท์เพื่อนำออกมาใช้ได้

เช่น จงแปล leg เป็นภาษาอินโดนีเซีย

leg _____

นอกจากนี้ จากที่ได้กล่าวมาแล้วในข้างต้นว่า ความสำคัญในการเรียนรู้คำศัพท์ คือ การมีความรู้คำปรากฏร่วมทั้งในเชิงรับและเชิงสร้าง มากกว่าความรู้คำศัพท์แบบคำเดี่ยว ๆ ดังนั้น การทดสอบคำศัพท์จึงต้องทดสอบการใช้คำศัพท์ที่ปรากฏร่วมกันให้ถูกต้องกับบริบทและความหมายที่ปรากฏอยู่ในบริบทนั้นด้วยคำถามที่ใช้วัดความสามารถในการเลือกคำที่ใช้ปรากฏร่วมกัน (พะเยา พรหมเทศ, 2549)

จากคำอธิบายความรู้คำศัพท์ของ Nation (2001) ซึ่งกล่าวไว้ว่า ความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับนั้นหมายถึง ผู้เรียนต้องรู้ว่า คำใดที่สามารถเกิดร่วมกับคำเป้าหมาย (Target word) ได้ ในทำนองเดียวกันการทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ คือ การทดสอบว่า ผู้เรียน สามารถจำคำ

ปรากฏร่วมที่ถูกต้องได้หรือไม่ และในส่วนของความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้าง Nation กล่าวว่า ผู้เรียนต้องรู้ว่า คำใดที่สามารถใช้ร่วมกับคำเป้าหมาย (Target word) ได้ และการทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้างคือ การการทดสอบว่าผู้เรียนใช้คำปรากฏร่วม ที่ถูกต้องได้หรือไม่

สอดคล้องกับ จิตรลดา ชื่นจันทน์แดง (2549) ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า การวัดความรู้คำปรากฏร่วม หมายถึงการวัดว่าผู้เรียนรับรู้หรือรู้จัก (recognize) คำปรากฏร่วมของคำต่าง ๆ หรือไม่ ผู้เรียนรู้หรือไม่ว่า strong ใช้ร่วมกับ tea เป็น strong tea (ชาแก่) ในทำนองเดียวกัน สก็อต ทอร์นเบอร์รี่ (2546) ก็ได้อธิบายว่า แบบทดสอบความสามารถในระดับการรับ (receptive) เป็นการทดสอบความสามารถของผู้เรียนในการรับรู้ หรือ รู้จัก (recognize)

เช่น

1. The flight attendant asked the passengers to _____ attention to the safety demonstration. (ผู้ให้บริการบนเครื่องบินขอให้ผู้โดยสาร<u>ใส่ใจ</u>ในการชมการสาธิตความปลอดภัย)

a) give b) devote c) pay d) lent

คำตอบคือ d. pay attention

ตัวอย่างแบบทดสอบ Lewis (2001) คำถามที่ใช้วัดความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ เช่น

How many nouns do you know which can go immediately after this words?

A .market (research, price, penetration ect …)

B. price (rise, stability, promise ect ..)

C. football (match, stadium, player ect …)

D. train (time table, ticker, crash, station ect ..)

การวัดความรู้คำปรากฏร่วมเชิงรับในลักษณะนี้ เป็นการทดสอบว่าผู้เรียนรับรู้หรือรู้จัก (Recognize) หรือไม่ว่าคำที่กำหนดให้มานั้นใช้ร่วมกับคำใดได้บ้าง

ในทางตรงกันข้าม การทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้าง คือ การทดสอบว่าผู้เรียนสามารถใช้คำปรากฏร่วม ที่ต้องใช้กับคำเป้าหมายหรือไม่ ทำได้โดยการตัดตัวเลือกออกไป

The flight attendant asked the passengers to _____ attention to the safety demonstration.

อย่างไรก็ตามการตัดตัวเลือกออกไปนั้น อาจทำให้ผู้เรียนใส่คำตอบได้อย่างหลากหลายในการทดสอบคำปรากฏร่วมแบบเฉพาะเจาะจง นักวิจัยบางท่าน เช่น Begagic (2014) ได้ออกแบบทดสอบเพื่อลดปัญหาความเสี่ยงที่ผู้เรียนจะใช้การคาดเดาคำปรากฏร่วมและเพิ่มความเชื่อถือได้ (Reliability) โดยการให้อักษรตัวแรกของคำตอบเป็นแนวทาง เช่น

Coca-Cola mainly produces **s**_____, rather than alcoholic ones. (soft drink)

สำหรับการทดสอบความรู้เชิงสร้างในการใช้คำปรากฏร่วมของผู้เรียนไทยนั้น Bueraheng (2014) ยังได้ปรับปรุงการแบบทดสอบแบบเติมคำมาจาก Szudarski (2000) โดยให้ผู้เรียนเติมเต็มคำปรากฏร่วมให้มีความหมายเท่าเทียมกับกลุ่มคำภาษาไทยโดยการแปล

1..... coffee (กาแฟแก่)

2…….problems (ปัญหาร้ายแรง)

3……smoker (คนติดบุหรี่)

Schmitt (2010) ได้ให้ข้อควรระวังในการทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมด้วยการแปลในลักษณะนี้ว่า ผู้วิจัยต้องเลือกคำปรากฏร่วมที่ภาษาแม่ไม่ได้แปลตรงตัวกับภาษาที่สอง เช่น ถ่ายรูปภาษาอังกฤษ คือ take a picture ในภาษาเยอรมัน ตรงกับคำว่า make a picture บทแปลลักษณะนี้จะทดสอบความรู้คำปรากฏร่วม ของกลุ่มตัวอย่างได้ดี เพราะการที่จะทำให้บทแปลความหมายเท่าเทียมกันสองภาษานั้น ผู้แปลต้องมีความรู้คำปรากฏร่วมด้วยนอกจากความสามารถในการแปลพื้นฐานแบบคำต่อคำ

จากการศึกษาแบบทดสอบต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาข้างต้น ได้นำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบในการวิจัยในครั้งนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยนี้ได้รวบรวมงานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในเรื่องคำปรากฏร่วมดังต่อไปนี้

ในงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับความรู้คำปรากฏร่วมในประเทศ มีการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างในหลายระดับการศึกษา เช่น Tangwattana (2007) ได้ศึกษาความรู้คำปรากฏร่วมของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเทคนิคสุรินทร์ เครื่องมือในการวิจัยคือ แบบทดสอบชนิด 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยแบ่งเป็น แบบทดสอบคำปรากฏร่วมประเภทคำที่เป็นศัพท์ จำนวน 15 ข้อ และแบบทดสอบคำปรากฏร่วมประเภทคำไวยากรณ์ จำนวน 15 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และค่าร้อยละ ผลการศึกษาพบว่า ผู้เรียนมีความรู้คำปรากฏร่วมค่อนข้างน้อยโดยมีเพียง ร้อยละ 10 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเท่านั้นที่ได้คะแนนเกินร้อยละ 50 นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้เรียนมีความตระหนักในการใช้คำปรากฏร่วมน้อยอีกด้วย

นอกจากนี้ บุศรินทร์ เดชดำรงค์ปรีชา (2557) ได้ศึกษาระดับความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับและเชิงสร้าง โดยศึกษาคำปรากฏร่วม 3 ชนิดคือ คำกริยา + คำนาม คำคุณศัพท์ + คำนาม และคำนาม + คำนาม กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2555

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลแห่งหนึ่ง จำนวน 104 คน จากการศึกษาพบว่า พบว่านักศึกษาหลักสูตรนานาชาติ และนักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากลมีผลคะแนนความรู้คำปรากฏร่วมเชิงสร้าง กริยา + นาม และคุณศัพท์ + นาม อยู่ในระดับปานกลาง และมีความรู้คำปรากฏร่วมชนิด นาม + นาม อยู่ในระดับสูง นักศึกษาจากคณะอื่นที่ไม่ใช่วิชาเอกภาษาอังกฤษมีผลคะแนนความรู้คำปรากฏร่วมเชิงสร้าง นาม + นาม ระดับสูง มีคะแนนคุณศัพท์ + นาม อยู่ในระดับปานกลาง และมีคะแนน กริยา + นามในระดับต่ำนักศึกษามีความรู้คำปรากฏร่วมเชิงรับในระดับปานกลาง นอกจากนี้ยังพบว่า นักศึกษาทั้ง 3 กลุ่ม มีความรู้คำปรากฏร่วมเชิงรับในระดับปานกลาง

Mongkolchai (2008) ได้ศึกษาความสามารถของ นิสิตชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาเอกภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการใช้คำปรากฏร่วม เก็บรวมรวมข้อมูลโดยแบบทดสอบชนิดเติมเต็มประโยคให้สมบูรณ์ และแบบทดสอบชนิดหลายตัวเลือก ผลจากการศึกษาพบว่านิสิตมีความสามารถในการใช้คำปรากฏร่วมอยู่ในระดับปานกลางคิดเป็น 52.32% และผู้เรียนมีความสามารถในการใช้คำปรากฏร่วม ชนิด คำนาม + คำนามมากที่สุด

ในงานวิจัยของ Khittikote (2011) เลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาในระดับสูง โดยศึกษาระดับความสามารถของบัณฑิตศึกษาชาวไทย สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพชั้นปีที่ 2 ในการใช้คำปรากฏร่วมทางธุรกิจ โดยทดสอบทั้งความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับและในเชิงสร้าง โดยเก็บข้อมูลความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับด้วย แบบทดสอบชนิดหลายตัวเลือก และเก็บข้อมูลความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้างด้วยแบบทดสอบชนิดเติมคำ ผลการศึกษาพบว่าผู้เรียนมีความคำปรากฏร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

ในงานวิจัยของ Wangsirisombat (2011) ศึกษาระดับของผู้ที่ทำงานในบริษัทต่างชาติ ซึ่งเป็นผู้ที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี กลุ่มตัวอย่างนี้เป็นผู้ที่ใช้ภาษาอังกฤษในการทำงาน และสื่อสารประจำวัน โดยเฉพาะในการสื่อสารด้วยการเขียน เช่น การเขียนอีเมล์ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้าง โดยใช้แบบทดสอบความชนิดเติมคำปรากฏร่วมเพื่อทำให้ประโยคได้ใจความสมบูรณ์ ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้คำปรากฏร่วมค่อนข้างน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) อยู่ที่ 3.90 จากคะแนนเต็ม 10 คะแนนเท่านั้น อย่างไรก็ตามผู้วิจัยให้ความเห็นว่าแบบทดสอบที่ใช้ในทางทดสอบครั้งนี้อาจจะยากเกินไป

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยที่ศึกษาความรู้คำปรากฏร่วมกับความสัมพันธ์กับทักษะทางภาษา เช่น ศิระ ภูมะธน (2553) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้คำปรากฏร่วมของคำกริยาที่เป็นศัพท์ทางวิชาการ กับความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาปริญญาบัณฑิตวิชาเอกภาษาอังกฤษ กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยคือ นิสิตชั้นปีที่ 2 และปีที่ 3 จำนวน 155 คน เครื่องมือที่ใช้

ในการเก็บรวมรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบความสามารถในการใช้คำปรากฏร่วมคำกริยาที่เป็นทางวิชาการ และการเขียนภาษาอังกฤษซึ่งเป็นข้อสอบแบบอัตนัย จำนวน 21 ข้อ ผลของการวิจัยพบความสัมพันธ์ระหว่างการใช้คำปรากฏร่วม และความสามารถทางการเขียนของนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ .05 ผลการวิจัยชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของคำปรากฏร่วมในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในห้องเรียน

การศึกษาปัจจัยที่ผลต่อความรู้คำปรากฏร่วม ได้แก่ งานวิจัยของ Bueraheng (2014) ศึกษาความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ และเชิงสร้าง ชนิดกริยา + นาม และคำคุณศัพท์ + คำนาม กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาหลักสูตรนานาชาติ และนักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถของผู้เรียนทั้งสองกลุ่ม รวมทั้งศึกษาปัจจัยที่เอื้อต่อความรู้คำปรากฏร่วม เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ และแบบทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้าง รวมทั้งใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่เอื้อต่อความรู้คำปรากฏร่วมของผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่าความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ และเชิงสร้าง กลุ่มตัวอย่างที่ในเรียนหลักสูตรนานาชาติ มีความรู้คำปรากฏร่วมสูงกว่านักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ผลสรุปข้อมูลจากแบบสอบถามพบว่า ความถี่ของการสัมผัสภาษาอังกฤษกิจกรรมทั้งใน และนอกห้องเรียน ประสบการณ์การเรียนรู้ ภาษาและการใช้ชีวิตในต่างประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่เป็นปัจจัยสำคัญต่อความรู้คำปรากฏร่วมของผู้เรียน

การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาข้อผิดพลาดในการใช้คำปรากฏร่วม ได้แก่ งานวิจัยของ Boonyasaquan (2006) ซึ่งศึกษาความผิดพลาดในการแปลคำปรากฏร่วม ไทย-อังกฤษในบทความทางธุรกิจของนักศึกษา สาขาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผลวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความผิดพลาดในการแปลคำปรากฏร่วมชนิด คุณศัพท์ + นามมากที่สุด คิดเป็น 21.31% และชนิดกริยา + คำนาม มีความผิดพลาดในอันดับรองลงมาคิดเป็น 18.03%

นอกจากนี้ Yumanee and Phoocharoensil (2013) วิเคราะห์ความผิดพลาดในการสร้างคำปรากฏร่วมของนักเรียนที่มีความรู้ภาษาอังกฤษในระดับที่ต่างกัน โดยมีจุดประสงค์เพื่อศึกษาความผิดพลาดว่าเกิดจากการแทรกแซงของภาษาหรือไม่ และเพื่อศึกษาสาเหตุอื่น ๆ ที่ทำให้เกิดข้อผิดพลาด กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 60 คน เครื่องมืองานวิจัยคือแบบทดสอบคำปรากฏร่วมแบบหลายตัวเลือก 45 ข้อ และข้อสอบการแปล ไทย-อังกฤษ 18 ข้อ ทั้งสองแบบทดสอบประกอบไปด้วย คำปรากฏร่วมประเภทคำไวยากรณ์ และคำปรากฏร่วมประเภทคำที่เป็นศัพท์ ผลการทดสอบพบว่า ทั้งคำปรากฏร่วมในเชิงรับและความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้างผู้เรียนได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาแม่ นอกจากนี้ปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อความผิดพลาดในการใช้คำปรากฏร่วม กลุ่มที่มีความรู้ทั้งในระดับสูงและระดับต่ำ ได้แก่ คำพ้อง

ความหมาย การสร้างคำใหม่ การเขียนข้อความที่มีความหมายนั้น (Paraphrasing) รวมทั้ง การขาดความรู้คำปรากฏร่วม

งานวิจัยต่างประเทศ

งานวิจัยนี้ได้รวบรวมงานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในเรื่องคำปรากฏร่วม ดังต่อไปนี้

Alsakran (2011) ศึกษาระดับความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ และความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้าง ในกลุ่มผู้ใช้ภาษาอารบิค ซึ่งเป็นผู้เรียนภาษาอังกฤษระดับก้าวหน้า เก็บรวมรวมข้อมูลโดยใช้ คำปรากฏร่วมประเภทคำที่เป็นศัพท์ ชนิด กริยา + นาม, คุณศัพท์+ นาม และแบบทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมประเภทคำไวยากรณ์ ใช้คำปรากฏร่วมชนิด กริยา + บุพบท ประเภทกริยาวลี (Phrasal verb) ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้คำปรากฏร่วมค่อนข้างน้อย เมื่อเปรียบเทียบผลคะแนนจากการทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับและเชิงสร้างของกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีผลคะแนนความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้างน้อยกว่าผลคะแนนความรู้คำปรากฏร่วมเชิงรับเป็นอย่างมาก

Begagic (2014) ศึกษาเปรียบเทียบระดับความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ และเชิงสร้าง โดยศึกษาเปรียบเทียบระหว่างนิสิตชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 4 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือ นักศึกษาชาวบอสเนีย โครเอเซีย และเซอร์เบียร์ ซึ่งเป็นผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองของมหาวิทยาลัยเซนิคา (Zenica) เก็บรวบรวมข้อมูลโดย ทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมประเภทคำที่เป็นศัพท์ ชนิด กริยา + นาม, คุณศัพท์ + นาม และ กริยา + คำวิเศษณ์ ผลการวิจัย พบว่านิสิตภาพรวมทั้งชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 4 มีความรู้คำปรากฏร่วมค่อนข้างน้อย อย่างไรก็ตาม นิสิตกลุ่มตัวอย่างชั้นปีที่ 4 มีผลคะแนนในการสอบดีกว่านิสิตชั้นปีที่ 1

Fernandez and Schmitt (2015) ศึกษาความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้างโดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่มีความหลากหลายชาวสเปน จำนวน 108 คน มีอายุตั้งแต่ 18-64 ปี และเป็นผู้ที่มีความรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองระดับเริ่มต้นจนถึงระดับสูง การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบทดสอบความรู้คำปรากฏร่วม โดยมีภาษาเสปน และประโยคภาษาอังกฤษควบคู่กัน ในประโยคภาษาอังกฤษมีช่องว่างให้เติมคำปรากฏร่วม โดยมีอักษรตัวแรกของคำตอบให้ไว้เป็นแนวทาง ผลการวิจัยพบว่าพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้คำปรากฏร่วมเป็นที่น่าพึงพอใจ

Torabian, Maros and Sabakir (2014) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสามารถในการใช้คำปรากฏร่วมประเภทคำที่เป็นศัพท์ กับ ความรู้คำศัพท์ของผู้เรียนชาวอิหร่าน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยทดสอบความรู้พื้นฐานคำศัพท์ของกลุ่มตัวอย่างก่อน จากนั้นจึงทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ และเชิงสร้าง ผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสามารถในการใช้คำปรากฏร่วม

ประเภทคำที่เป็นศัพท์ กับ ความรู้คำศัพท์ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ยังพบว่า ความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ และเชิงสร้าง ของกลุ่มตัวอย่างมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ Kim and Bae (2012) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการใช้คำปรากฏร่วมกับทักษะการอ่านและเขียน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือนักศึกษาชาวเกาหลี การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการโดยการทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมก่อน จากนั้นจึงดำเนินการทดสอบการอ่าน และทำการทดสอบการเขียน ตามลำดับ ในการทดสอบการเขียนกำหนดให้มีหัวข้อเรื่องเหมือนกับแบบทดสอบการอ่าน ผลจากการวิจัยพบว่า ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างความรู้คำปรากฏร่วม กับทักษะทางการอ่าน อย่างไรก็ตาม การศึกษานี้พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่างความรู้คำปรากฏร่วมกับทักษะการทางเขียน โดยพบว่างานเขียนที่มีคุณภาพกับงานเขียนที่ต้องปรับปรุง มีความแตกต่างในการเรื่องใช้คำปรากฏร่วมอย่างมีนัยสำคัญ

Anari and Ghaffarof (2013) ศึกษาอิทธิพลของความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ และเชิงสร้างที่มีต่อความแม่นยำในการแปล กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ซึ่งอยู่ในระหว่างการเรียนวิชาการแปล จำนวน 60 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดย ใช้แบบทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ และแบบทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้าง ทดสอบการแปลบทความ 5 บทความ ผลการวิจัยพบว่าความรู้คำปรากฏร่วมประเภทคำไวยากรณ์ และคำปรากฏร่วมประเภทคำที่เป็นศัพท์ มีความสัมพันธ์กับความถูกต้อง แม่นยำในการแปลอย่างมีนัยสำคัญ

Rabeh (2009/ 2010) ศึกษาปัญหาที่นักเรียนพบในขณะที่แปลคำปรากฏร่วมแต่ละชนิด โดยการวิเคราะห์การแปลทั้งภาษาอังกฤษเป็นภาษาอารบิค และจากภาษาอารบิคเป็นภาษาอังกฤษ การทดสอบดำเนินการโดยให้กลุ่มตัวอย่าง ทำแบบทดสอบจำนวนสองชุด แบบทดสอบชุดแรกคือการตอบคำถามเกี่ยวกับความรู้คำปรากฏร่วมตามความรู้พื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง แบบทดสอบในส่วนที่สองคือ การแปลคำปรากฏร่วมจากภาษาอารบิคเป็นภาษาอังกฤษ และจากภาษาอารบิคเป็นภาษาอังกฤษ ผลจากการวิจัยพบว่าปัญหาหลักที่ให้เกิดความผิดพลาดในการแปลได้แก่ การแปลตรงตัว หรือการแปลคำต่อคำ และผู้เรียนไม่ได้ให้ความสำคัญในการใช้คำปรากฏร่วมในภาษาที่สอง นอกจากนี้ ความแตกต่างทั้งลักษณะทางวัฒนธรรมและภาษา คำในสองภาษาจึงไม่สามารถแทนที่กันได้โดยคำที่มีความหมายเท่าเทียมกันในอีกภาษาหนึ่ง ซึ่งคำปรากฏร่วมในภาษาอารบิคนั้นไม่ตรงกับคำปรากฏร่วมเสมอไป

Lubis (2013) ศึกษาความผิดพลาดในการใช้คำปรากฏร่วมของนักศึกษาชาวอินโดนีเซีย เพื่อหาสาเหตุความความผิดพลาดในการแปล โดยวิเคราะห์ความผิดพลาดในการใช้คำปรากฏร่วมประเภทคำที่เป็นศัพท์ จำนวน 27 คู่ และคำปรากฏร่วมประเภทคำไวยากรณ์ จำนวน 9 คู่ โดยเก็บข้อมูลจากงานเขียน และจากงานแปลของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ความผิดพลาดดำเนินการ

โดยเปรียบเทียบรูปแบบคำปรากฏร่วมภาษาอังกฤษและอินโดนีเซีย ผลการศึกษาพบสาเหตุความผิดพลาดในการใช้คำปรากฏร่วมเกิดจากการขาดความรู้คำปรากฏร่วม และความแตกต่างระหว่างคำปรากฏร่วมภาษาอังกฤษและภาษาบาฮาซาของอินโดนีเซีย กลุ่มตัวอย่างมีความรู้คำศัพท์ค่อนข้างน้อย และการแทรกแซงของภาษาแม่เป็นสาเหตุของความผิดพลาดในการแปล

งานวิจัยต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่า ผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศทั้งผู้เรียนชาวไทย และชาวต่างประเทศ ยังมีระดับความรู้คำปรากฏร่วมทั้งในเชิงรับและเชิงสร้างค่อนข้างจำกัดด้วยปัจจัยหลาย ๆ ประการ นอกจากนี้ ความรู้คำปรากฏร่วมยังมีความสัมพันธ์กับทักษะทางภาษาอื่น ๆ ด้วย

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ และเชิงสร้างประเภทคำที่เป็นศัพท์ (Lexical collocations) ของนิสิตในมหาวิทยาลัยรัฐแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยในครั้งนี้ คือนิสิตสาขาภาษาอังกฤษชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยรัฐแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก ปีการศึกษา 2560 ซึ่งนิสิตได้เริ่มเข้ารับการศึกษาปี 2557 ในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ (Bachelor of Arts Program in English) หลักสูตรระดับปริญญาตรีตามเกณฑ์มาตรฐานระดับอุดมศึกษาหลักสูตร 4 ปี เป็นนิสิตไทยทั้งหมด จำนวน 195 คน จากข้อมูลสถิตินิสิต ณ วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2560

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือ นิสิตสาขาภาษาอังกฤษชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยรัฐ แห่งหนึ่งในภาคตะวันออก ปีการศึกษา 2560 ซึ่งนิสิตได้เริ่มเข้ารับการศึกษาปี 2557 ในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ (Bachelor of Arts Program in English) หลักสูตรระดับปริญญาตรีตามเกณฑ์มาตรฐานระดับอุดมศึกษาหลักสูตร 4 ปี เป็นนิสิตไทยทั้งหมด 89 คน ประกอบด้วยนิสิตสาขาภาษาอังกฤษ สายการเรียนภาษาอังกฤษธุรกิจ จำนวน 56 คน และนิสิตจากวิชาเอกภาษาอังกฤษสายการเรียนภาษาและวรรณคดีอังกฤษ จำนวน 33 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified sampling) สายการเรียนภาษาอังกฤษธุรกิจจำนวนทั้งหมด 2 ชั้นเรียน สุ่มเลือกหนึ่ง 1 ชั้นเรียน สายการเรียน วิชาเอกภาษาอังกฤษสายการเรียนภาษาและวรรณคดีอังกฤษ จำนวนทั้งหมด 2 ชั้นเรียน สุ่มเลือก 1 ชั้นเรียน

นิสิตกลุ่มตัวอย่างได้ผ่านการเรียนวิชาภาษาอังกฤษตามหลักสูตรของทางมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นหลักสูตรที่มีการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ นิสิตกลุ่มตัวอย่างสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมปลายจากโรงเรียนรัฐบาลและเอกชน ระยะเวลาในการศึกษาภาษาอังกฤษมากกว่า 6 ปี และมีระดับความสามารถด้านภาษาอังกฤษที่แตกต่างกัน รวมทั้งนิสิตกลุ่มนี้ได้รับการคัดเลือกสอบผ่านเข้าเป็นนิสิตเอกภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และได้เรียนภาษาอังกฤษในมหาวิทยาลัยแห่งนี้เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปี

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือในงานวิจัยคือ แบบทดสอบที่มีจุดประสงค์เพื่อทดสอบระดับความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ (Receptive collocational knowledge) และระดับความรู้คำปรากฏร่วมใน เชิงสร้าง (Productive collocational knowledge) ประเภทคำที่เป็นศัพท์ ตลอดจนเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ (Relationship) ระหว่างความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับและเชิงสร้างของนิสิตชั้นปีที่ 4 สาขาภาษาอังกฤษ ของมหาวิทยาลัยรัฐแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก

เครื่องมือในงานวิจัยประกอบไปด้วยแบบทดสอบ 2 ฉบับ คือ

1. แบบทดสอบวัดความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ สร้างขึ้นเพื่อศึกษาระดับความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับประเภทคำที่เป็นศัพท์ ชนิด กริยา + นาม และ คุณศัพท์ + นาม รวมทั้งหมด 70 ข้อ จำนวน 1 ฉบับ

2. แบบทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้าง สร้างขึ้นเพื่อศึกษาระดับความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้างประเภทคำที่เป็นศัพท์ ชนิด กริยา + นาม และคุณศัพท์ + นาม รวมทั้งหมด จำนวน 50 ข้อ จำนวน 1 ฉบับ

งานวิจัยนี้กำหนดให้แบบทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับมีจำนวนมากกว่าแบบทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้าง เนื่องจาก Gyllstad (2007) กล่าวไว้ว่าการวัดความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้างนั้นกลุ่มตัวอย่างจะต้องใช้เวลามากกว่าในทำแบบทดสอบเนื่องจากการนำความรู้เชิงสร้างมาใช้จะมีกระบวนการที่ซับซ้อน และต้องนำความรู้คำศัพท์อื่น ๆ มาใช้ร่วมด้วย ทั้งการระลึกถึงคำศัพท์ที่มีความหมายตรงกับคำปรากฏร่วมเป้าหมาย (Meaning) และคำศัพท์ที่จะนำมาใช้ร่วมกัน (Collocations) และการรู้จักรูปคำศัพท์นั้น ๆ เพื่อนำมาเขียน (Form) และการทดสอบความรู้เชิงรับใช้เวลาในการทำแบบทดสอบน้อยกว่าเนื่องจากกระบวนการนำความรู้มาใช้มีความซับซ้อนน้อยกว่า

ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างแบบทดสอบวัดระดับความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ และเชิงสร้างประเภทคำที่เป็นศัพท์ ชนิด กริยา + นาม และคุณศัพท์ + นาม ผู้วิจัยดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาการสร้างแบบทดสอบวัดความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับและเชิงสร้างประเภทคำที่เป็นศัพท์ ชนิด กริยา+ นาม และ คุณศัพท์+ นาม
3. กำหนดขอบเขตของเนื้อหาเกี่ยวกับคำปรากฏร่วมที่จะนำมาใช้ทำแบบทดสอบ

3.1 คำนามที่นำมาสร้างแบบทดสอบ มีปรากฏอยู่ใน The Oxford 3000TM สามารถเข้าถึงข้อมูลทาง ออนไลน์ http://www.oxfordlearnersdictionaries.com/wordlist/ american_ english/oxford3000/

The Oxford 3000TM คือ คำศัพท์พื้นฐาน 3000 คำที่ใช้บ่อยที่สุด ซึ่งได้รับการคัดสรรโดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษา รวมทั้งครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ ซึ่งการคัดคำศัพท์นี้ นำมาจากคลังคำ (Corpus) ซึ่งรวบรวมคำศัพท์ไว้กว่า 2 พันล้านคำจากบริบทที่หลากหลาย ด้วยเหตุนี้ผู้เรียนจึงมีโอกาสสูงได้พบ และได้ใช้คำเหล่านี้ ไม่ว่าจะเป็นการอ่าน ฟัง และการเขียน หรือการพูด ดังนั้นนอกจากผู้เรียนควรรู้ความหมายของคำศัพท์เหล่านี้แล้ว ผู้เรียนควรรู้จักปรากฏร่วมที่ใช้กับคำนามเหล่านี้ด้วย

3.2 คำปรากฏร่วมที่นำมาสร้างแบบทดสอบ มีปรากฏใน Oxford collocations dictionary for students of English (2009) และปรากฏอยู่ในคลังข้อมูลคำ British National Corpus (BNC) เข้าถึงได้โดยเว็บไซต์ http://bncweb.lancs.ac.uk ซึ่งคลังข้อมูลคำ BNC ขนาดคลังข้อมูลคำ 100 ล้านคำ เป็นคลังข้อมูลคำภาษาอังกฤษแบบอังกฤษ (British English) เป็นการรวบรวมบริบทคำศัพท์ต่าง ๆ ที่มีการใช้จริงจากหลากหลายแหล่ง คำที่ใช้ในภาษาเขียน (Written part) คิดเป็นร้อยละ 90 ซึ่งได้มาจากการรวบรวมจากหนังสือพิมพ์ ข้อเขียนรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นนวนิยาย บทละคร ตลอดจน จุลสาร วารสาร ครอบคลุมทุกสาระวิชา ตำรา วิชาการ จดหมายและบันทึก เรียงความระดับโรงเรียนและมหาวิทยาลัย อีกร้อยละ 10 เป็นภาษาพูด (Spoken part) ส่วนใหญ่มาจากการถอดเทปบทสนทนา รวมทั้งภาษาพูดจาก การประชุมทางธุรกิจ หรือของราชการ ตลอดจนรายการทางวิทยุและเสียงพูดคุยทางโทรศัพท์จากผู้ฟังที่โทรศัพท์เข้ามาพูดคุยรายการ

3.3 ตรวจสอบความถี่ในการปรากฏร่วมกันของคำ กริยา + นาม และ คูณศัพท์ + นาม จากคลังข้อมูลคำภาษาอังกฤษ British National Corpus เข้าถึงโดยเว็บไซต์ http://bncweb.lancs.ac.uk ตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

4. สร้างแบบทดสอบวัดความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ และความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้างประเภทคำที่เป็นศัพท์

4.1 แบบทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับประเภทคำที่เป็นศัพท์ ประกอบด้วยแบบทดสอบจำนวน 70 ข้อ คิดเป็นคะแนนได้ข้อละ 1 คะแนน เป็นคะแนนรวม 70 คะแนน แบบทดสอบแบ่งเป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

4.1.1 แบบทดสอบระดับประโยค (Sentence level) ชนิด 4 ตัวเลือก มีคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว

ตัวอย่างแบบทดสอบ

You need to go to university and this will help you to_____ your goal.

A) arrive B) receive C) access D) achieve

คำตอบคือ D) achieve your goal (บรรลุจุดมุ่งหมาย)

แบบทดสอบชนิด 4 ตัวเลือกนี้ ประโยคที่นำมาสร้างแบบทดสอบปรับปรุงมาจากข้อความในคลังข้อมูลคำ BNC คำปรากฏร่วมคัดเลือกจากคำปรากฏร่วมที่มีความถี่ในคลังข้อมูลคำ BNC ไม่ต่ำกว่า 100 ครั้ง เช่น คำปรากฏร่วม achieve goal ปรากฏในคลังข้อมูลคำ BNC เป็นจำนวน 250 ครั้ง และเป็นคำปรากฏร่วมที่มีปรากฏใน Oxford collocations dictionary for students of English (2009) นอกจากนี้คำนามที่นำมาใช้เป็นคำหลักในการทดสอบ เพื่อหาคำปรากฏร่วม ซึ่งเป็นคำกริยา และ คำคุณศัพท์ ซึ่งจากตัวอย่างนี้ คือ goal (จุดมุ่งหมาย) เป็นคำที่ปรากฏใน Oxford 3000 TM

4.1.2 แบบทดสอบระดับประโยค (Sentence level) ชนิดระบุประโยคที่ใช้คำปรากฏร่วมที่ไม่เป็นธรรมชาติของภาษา

แบบทดสอบชนิดนี้สร้างขึ้นเพื่อทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ เป็นการทดสอบว่ากลุ่มตัวอย่างสามารถสังเกตเห็นความผิดปกติ หรือความไม่เป็นธรรมชาติในการปรากฏร่วมกันของคำคู่ที่กำหนดให้หรือไม่ แบบทดสอบมี 4 ตัวเลือก โดยให้ประโยคที่ใช้คำปรากฏร่วมที่เป็นธรรมชาติ 3 ตัวเลือก และมีประโยคที่มีคำปรากฏร่วมที่ไม่เป็นธรรมชาติของภาษาเพียงหนึ่งตัวเลือก มีคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว แบบทดสอบนี้สร้างขึ้นโดยใช้แบบทดสอบความรู้คำปรากฏร่วม ของ BBC Learning English เป็นแนวทางจากเว็บไซต์ http://downloads.bbc.co.uk/worldservice/learningenglish/quiznet/pdfs/109_common_collocations.pdf

ตัวอย่างแบบทดสอบของ BBC Learning English

Three of the following nouns follow the verb ‘make’ very naturally.

Which verb and noun combination does NOT go together?

a) make your bed in the morning

b) make progress

c) make a noise

d) make the weekly shopping

คำตอบคือ d) เนื่องจากคำปรากฏร่วมที่เจ้าของภาษาใช้คือ ‘do the shopping’ เห็นได้ว่าในแบบทดสอบของ BBC Learning English ใช้กลุ่มคำปรากฏร่วมในระดับวลี อย่างไรก็ตาม ในงานวิจัยครั้งนี้ใช้แบบทดสอบในระดับประโยค ที่มีบริบท

ตัวอย่าง แบบทดสอบชนิดระบุประโยคที่ใช้คำปรากฏร่วมที่ไม่เป็นธรรมชาติของภาษา

ข้อใดต่อไปนี้ ไม่ควรใช้ achieve ร่วมกับคำนามที่ขีดเส้นใต้

a) A wide variety of measures are used to <u>achieve</u> these <u>aims.</u>

b) French television and film output is of poor quality and has <u>achieved</u> little <u>success</u> worldwide.

c) You have been given great talents; you can <u>achieve results</u> that are beyond the ability of anyone else.

d) Hickson <u>achieves pride</u> in their ability to solve technical problems quickly while maintaining the highest safety standards.

คำตอบคือ d) achieve pride เป็นคำตอบในข้อนี้ เนื่องจาก achieve และ pride ไม่สามารถใช้ร่วมกันได้ คำปรากฏร่วมในประโยคนี้คือ take pride (ภาคภูมิใจ)

ประโยคที่นำมาสร้างแบบทดสอบนี้ปรับปรุงมาจากข้อความในคลังข้อมูลคำ BNC และคำปรากฏร่วมที่นำมาทดสอบมีความถี่ในการปรากฏร่วมกันใน คลังข้อมูลคำ BNC จำนวน 100 ครั้งขึ้นไป และเป็นคำปรากฏร่วมที่มีปรากฏใน Oxford collocations dictionary for students of English (2009)

achieve aim ความถี่ในการปรากฏร่วมในคลังข้อมูลคำ BNC จำนวน 174 ครั้ง

achieve success ความถี่ในการปรากฏร่วมในคลังข้อมูลคำ BNC จำนวน 163 ครั้ง

achieve result ความถี่ในการปรากฏร่วมใน BNC จำนวน 152 ครั้ง

take pride (ไม่ใช่ achieve pride) ความถี่ในการปรากฏร่วม ใน BNC จำนวน 223 ครั้ง

4.1.3 แบบทดสอบระดับอนุเฉท (Paragraph level) ชนิด 4 ตัวเลือก มีคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว คำปรากฏร่วมที่นำมาทดสอบ คัดเลือกจากคำปรากฏร่วมที่มีปรากฏในคลังข้อมูลคำ BNC และเป็นคำปรากฏร่วมที่มีปรากฏใน Oxford collocations dictionary for

students of English (2009) อย่างไรก็ตาม ในแบบทดสอบที่เป็นระดับอนุเฉท (paragraph level) ไม่ได้กำหนดความถี่ที่พบในคลังข้อมูล BNC ถึง 100 ครั้งขึ้นไป เนื่องจากแบบทดสอบที่นำมาใช้มีเนื้อหาต่อเนื่อง ปรับปรุงมาจากบทความจากแหล่งข้อมูลต่างๆ จึงมีข้อจำกัดทำให้ไม่สามารถกำหนดให้คำปรากฏร่วมที่มีความถี่ 100 ครั้งขึ้นไปให้รวมอยู่ในหนึ่งบทความได้

4.2 แบบทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้างประเภทคำที่เป็นศัพท์ จำนวนรวมทั้งหมด 50 ข้อ คิดเป็น 50 คะแนน

4.2.1 แบบทดสอบระดับประโยค (sentence level) เป็นแบบทดสอบชนิดเติมคำกริยา หรือ คำคุณศัพท์ลงในช่องว่างเพื่อให้มีความหมายสอดคล้องกับกลุ่มคำภาษาไทยกำหนดให้ การให้กลุ่มคำภาษาไทยเป็นแนวทางในการตอบแบบทดสอบนี้ใช้เพื่อควบคุมให้การเติมคำตอบนั้นอยู่ในกรอบแนวคิดเรื่องคำปรากฏร่วม ประโยคที่นำมาสร้างแบบทดสอบปรับปรุงมาจากข้อความในคลังข้อมูลคำ BNC คำปรากฏร่วมคัดเลือกจากคำปรากฏร่วมที่มีความถี่ในคลังข้อมูลคำ BNC ไม่ต่ำกว่า 100 ครั้ง และเป็นคำปรากฏร่วมที่มีปรากฏใน Oxford collocations dictionary for students of English (2009)

ตัวอย่าง แบบทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้าง

There had been (ADJ)_____ rain in the night, and some of the fields were flooded.

มีฝนตกหนักในตอนกลางคืน และมีน้ำท่วมผืนนาบางส่วน

คำตอบคือ heavy rain มีความถี่ในคลังข้อมูลคำ BNC จำนวน 260 ครั้ง

4.2.2 แบบทดสอบระดับอนุเฉท (Paragraph level)

แบบทดสอบชนิดเติมคำกริยา หรือ คำคุณศัพท์ ลงในช่องว่างเพื่อให้มีความหมายสอดคล้องกับกลุ่มคำภาษาไทยกำหนดให้ การให้กลุ่มคำภาษาไทยเป็นแนวทางในการตอบแบบทดสอบนี้ใช้เพื่อควบคุมให้การเติมตอบนั้นอยู่ในกรอบแนวคิดเรื่องคำปรากฏร่วม คำปรากฏร่วมที่นำมาทดสอบ คัดเลือกจากคำปรากฏร่วมที่มีปรากฏในคลังข้อมูลคำ BNC และเป็นคำปรากฏร่วมที่มีปรากฏใน Oxford collocations dictionary for students of English (2009) British National Corpus อย่างไรก็ตาม ในแบบทดสอบที่เป็นระดับอนุเฉท (Paragraph level) ไม่ได้กำหนดความถี่ที่พบในคลังข้อมูล BNC ถึง 100 ครั้งขึ้นไป เนื่องจากแบบทดสอบที่นำมาใช้มีเนื้อหาต่อเนื่อง ปรับปรุงมาจากบทความจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ จึงมีข้อจำกัดทำให้ไม่สามารถกำหนดให้คำปรากฏร่วมที่มีความถี่ 100 ครั้งขึ้นไปให้รวมอยู่ในหนึ่งบทความได้

5. นำแบบทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับและเชิงสร้างประเภทคำที่เป็นศัพท์ชนิด กริยา + นาม และคุณศัพท์+ นาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณา จากนั้นดำเนินการให้ผู้เชี่ยวชาญทางการสอนภาษาอังกฤษจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาโดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาว่าข้อสอบแต่ละข้อมีความเหมาะสม สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ต้องการวัดหรือไม่

ในการพิจารณาดังกล่าว มีการให้คะแนนตามเกณฑ์ คือ

+1 ข้อสอบมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

-1 ข้อสอบไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

0 ไม่แน่ใจว่าข้อสอบข้อนั้นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่

6. นำผลการตรวจสอบความสอดคล้องของข้อสอบไปคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ที่ต้องการวัด (Index of item-objective congruence: IOC) โดยใช้สูตรและเกณฑ์ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ $\sum R$ แทน ผลรวมของการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60-0.80 ซึ่ง มากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ถือว่าใช้ได้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538) ดังปรากฏในภาคผนวก ข

7. นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ทั้งในด้านภาษาและตัวเลือก ไปทดลองใช้ (Try-out) ในการทดลองนำร่อง (pilot study)กับกลุ่มนิสิตที่มีคุณลักษณะคล้ายคลึงกับนิสิตกลุ่มตัวอย่าง โดยมีอายุใกล้เคียงกัน และระยะเวลาในการเรียนภาษาอังกฤษที่ผ่านมาใกล้เคียงกัน และศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีเดียวกันกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 64 คน ดำเนินการเก็บข้อมูลในภาคเรียนที่ 1 ของปีการศึกษา 2560 จากการทดสอบพบว่านิสิตใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ น้อยกว่าเวลาที่กำหนดไว้ทั้งในแบบทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับและ เชิงสร้าง จึงปรับเวลาในการทดสอบจากที่ตั้งไว้ 3 ชั่วโมงเหลือ 2 ชั่วโมงในการเก็บข้อมูลจริง

8. นำผลการทดสอบ Try outไปวิเคราะห์เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ หาค่าความยากง่าย (p)

หาค่าความยากของข้อสอบคำนวณได้จากสูตร (นิตยารัตน์ คงนาลึก, 2544)

$$P = \frac{N_R}{N_T}$$

เมื่อ N_R แทน จำนวนคนที่ตอบข้อสอบข้อนั้นถูก

N_T แทน จำนวนคนที่เข้าสอบทั้งหมด

เกณฑ์ที่ใช้ประกอบการพิจารณาความยากง่ายของข้อสอบ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543) มีดังนี้

ค่าความยาก 0.81-1.00 หมายถึง ง่ายมาก (ควรปรับปรุงหรือตัดทิ้ง)

ค่าความยาก 0.60-0.80 หมายถึง ค่อนข้างง่าย (ดี)

ค่าความยาก 0.40-0.59 หมายถึง ยากพอเหมาะ (ดีมาก)

ค่าความยาก 0.20-0.39 หมายถึง ค่อนข้างยาก (ดี)

ค่าความยาก 0-0.19 หมายถึง ยากมาก (ควรปรับปรุงหรือตัดทิ้ง)

ข้อสอบที่ใช้ได้มีค่าความยากตั้งแต่ 0.20-0.80

ได้ค่า p อยู่ระหว่าง 0.2-0.8 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ระหว่าง 0.20-0.80 ถือว่าใช้ได้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543) ดังปรากฏในภาคผนวก ข

9. นำผลการทดสอบ Try out ไปวิเคราะห์เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (r) โดยใช้เทคนิคอย่างง่ายรายข้อ คำนวณได้จากสูตร (นิตยารัตน์ คงนาลึก, 2544)

$$r = \frac{R_H}{N_H} - \frac{R_L}{N_L}$$

เมื่อ R_H แทน จำนวนคนในกลุ่มสูงที่ตอบข้อสอบข้อนั้นถูก

R_L แทน จำนวนคนในกลุ่มต่ำที่ตอบข้อสอบข้อนั้นถูก

N_H แทน จำนวนคนทั้งหมดในกลุ่มสูง

N_L แทน จำนวนคนทั้งหมดในกลุ่มต่ำ

ค่าอำนาจจำแนก 0.60-1.00 หมายถึง อำนาจจำแนกดีมาก

ค่าอำนาจจำแนก 0.40-0.59 หมายถึง อำนาจจำแนกดี

ค่าอำนาจจำแนก 0.20-0.39 หมายถึง อำนาจจำแนกพอใช้

ค่าอำนาจจำแนก 0.10-0.19 หมายถึง อำนาจจำแนกต่ำ (ควรปรับปรุงหรือตัดทิ้ง)

ค่าอำนาจจำแนก -1.00-0.09 หมายถึง อำนาจจำแนกต่ำมาก (ควรปรับปรุงหรือตัดทิ้ง)

ได้ค่าอำนาจจำแนก 0.20 ขึ้นไป ถือว่าใช้ได้ (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2547) ดังปรากฏในภาคผนวก ข

10. นำผลการทดสอบ Try out ไปวิเคราะห์ ไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์- ริชาร์ดสัน (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ดังนี้

$$r_{KR-20} = \frac{k}{k-1}\left(1-\frac{\Sigma pq}{s^2}\right)$$

เมื่อ r_{KR-20} แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

k แทน จำนวนข้อสอบ

p แทน สัดส่วนของผู้ทำถูก หารด้วยจำนวนคนสอบทั้งหมด

q แทน สัดส่วนของผู้ทำผิดในข้อหนึ่ง ๆ หรือ 1- p

s^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของแบบทดสอบ

ซึ่งความแปรปรวนหาได้จากสูตร (วิไล ทองแผ่, 2545) ดังนี้

$$S^2 = \frac{\sum X^2}{N} - \left[\frac{\sum X}{N}\right]^2$$

เมื่อ $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนผู้เข้าสอบ

เกณฑ์ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับควรมีค่าตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป จึงเป็นแบบทดสอบที่สามารถนำไปใช้ได้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538)
จากผลคะแนนสอบที่นักศึกษากลุ่มทดลองใช้แบบทดสอบ พบว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบในแบบทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ มีค่าเท่ากับ 0.89 และ แบบทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้าง มีค่าเท่ากับ 0.89 ดังปรากฏในภาคผนวก ข

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ทำตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ดำเนินการเพื่อขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยสำหรับนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา

2. ประสานงานกับคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ภาควิชาภาษาตะวันตก มหาวิทยาลัยรัฐแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและประสานงานวัน เวลา การเก็บรวบรวมข้อมูล

3. จัดเตรียมแบบทดสอบวัดความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับและสร้างประเภทคำที่เป็นศัพท์ ชนิด กริยา + นาม และคุณศัพท์ + นาม จำนวน 89 ฉบับ เพื่อใช้ในการวิจัย

4. ดำเนินการทดสอบใน เดือนพฤศจิกายน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ใช้เวลาในการทดสอบทั้งหมด 2 ชั่วโมง โดยใช้สถานที่ในมหาวิทยาลัยที่นิสิตกำลังศึกษาอยู่ในการดำเนินการทดสอบ

5. ก่อนทำการทดสอบ ผู้วิจัยเป็นผู้ชี้แจงขั้นตอนการทำแบบทดสอบวัดความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ และเชิงสร้างประเภทคำที่เป็นศัพท์ ชนิด กริยา + นาม และคุณศัพท์ + นาม ในแต่ละส่วน เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างเข้าใจในการปฏิบัติการสอบที่ถูกต้อง ในระหว่างการทดสอบ ผู้วิจัยเป็นผู้ควบคุมการสอบอย่างใกล้ชิด และเปิดโอกาสให้กลุ่มตัวอย่างซักถามได้ตลอดเวลาหากมีข้อสงสัยในขณะที่ทำแบบทดสอบ

6. นำคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบวัดความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับและเชิงสร้างไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

กำหนดการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับประเภทคำที่เป็นศัพท์ ของนิสิตสาขาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยรัฐแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ สถิติค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และเปรียบเทียบกับเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยใช้ค่าร้อยละ

2. เพื่อศึกษาระดับความรู้คำปรากฏร่วมเชิงสร้างประเภทคำที่เป็นศัพท์ ของนิสิตสาขาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยรัฐแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) รวมทั้งเปรียบเทียบกับเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยใช้ค่าร้อยละ

3. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับและเชิงสร้างประเภทคำที่เป็นศัพท์ ของนิสิตสาขาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4ของ มหาวิทยาลัยรัฐแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก ใช้ค่าสถิติในการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) โดยใช้สูตรของเพียร์สัน วิเคราะห์โดยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตอบคำถามวิจัยตามวัตถุประสงค์

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1.1 ใช้ค่าเฉลี่ยร้อยละของผลคะแนนการทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ และความรู้คำปรากฏร่วมเชิงสร้างประเภทคำที่เป็นศัพท์ เทียบเกณฑ์ ของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2554 มีดังนี้

คะแนนร้อยละ 80-100	อยู่ในเกณฑ์ระดับดีเยี่ยม
คะแนนร้อยละ 70-79	อยู่ในเกณฑ์ระดับดี
คะแนนร้อยละ 60-69	อยู่ในเกณฑ์ระดับพอใช้
คะแนนร้อยละ 50-59	อยู่ในเกณฑ์ระดับผ่าน
คะแนนร้อยละ 0-49	อยู่ในเกณฑ์ระดับไม่ผ่าน

1.2 เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เชิงคำปรากฏร่วมในเชิงรับ และเชิงสร้างประเภทคำที่เป็นศัพท์ ของนิสิตสาขาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4 ของ มหาวิทยาลัยรัฐแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก โดยใช้ค่าสถิติในการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) โดยใช้สูตรของเพียร์สัน วิเคราะห์โดยโปรแกรมสำเร็จรูป

ประคอง กรรณสูต (2541, หน้า 135-136) ได้กล่าวถึง การแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ไว้ว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าระหว่าง .00 ถึง 1.00 โดยอาจ มีทิศทางไปทางบวกหรือลบ ซึ่งทิศทางของความสัมพันธ์ใช้เครื่องหมาย + หรือ - เป็นสัญลักษณ์ การที่จะสรุปว่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ขนาดใดสูงหรือต่ำ ต้องนำภูมิหลังของตัวแปรที่สัมพันธ์กันมาพิจารณาด้วย การแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ หลังจากที่ทดสอบแล้วมีนัยสำคัญได้อย่างกว้าง ๆ ดังนี้

1. เมื่อมีค่าระหว่าง 0.70-0.90 ถือว่าสหสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง
2. เมื่อมีค่าระหว่าง 0.30 -0.70 ถือว่าสหสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง
3. เมื่อมีค่าระหว่าง 0.30 และต่ำกว่า ถือว่าสหสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ

บทที่ 4
ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ (Relationship) ระหว่างความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ และเชิงสร้าง ประเภทคำที่เป็นศัพท์ และเพื่อศึกษาระดับความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ และระดับความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้างประเภทคำที่เป็นศัพท์ ของนิสิตสาขาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยรัฐแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 89 คน ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยออกเป็น 3 ตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับประเภทคำที่เป็นศัพท์ของนิสิตสาขาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยรัฐแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก

ตอนที่ 2 ผลการทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้างประเภทคำที่เป็นศัพท์ของนิสิตสาขาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยรัฐแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ และเชิงสร้าง ประเภทคำที่เป็นศัพท์ ของนิสิตสาขาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยรัฐแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก

ตอนที่ 1 ผลการทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับประเภทคำที่เป็นศัพท์ ของนิสิตสาขาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยรัฐแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก

ตารางที่ 4-1 คะแนนเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ ประเภทคำที่เป็นศัพท์ ของนิสิตสาขาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยรัฐแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก

ประเภทของความรู้คำปรากฏร่วม	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย ($\overline{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	ร้อยละ	เทียบเกณฑ์กระทรวงศึกษา 2554
ความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ	70	40.56	9.77	57.95	ผ่าน

จากตารางที่ 4-1 พบว่า นิสิตกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับประเภทคำที่เป็นศัพท์ เท่ากับ 40.56 ($\overline{X}$ =40.56, SD= 9.77) คะแนนเฉลี่ยที่ได้คิดเป็นร้อยละ 57.95 เทียบกับเกณฑ์กระทรวงศึกษาธิการพบว่าอยู่ในเกณฑ์ระดับผ่าน

ตอนที่ 2 ผลการทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้างประเภทคำที่เป็นศัพท์ ของนิสิตสาขาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยรัฐแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก

ตารางที่ 4-2 คะแนนเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้าง ประเภทคำที่เป็นศัพท์ ของนิสิตสาขาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยรัฐแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก

ประเภทของความรู้คำปรากฏร่วม	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย ($\overline{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	ร้อยละ	เทียบเกณฑ์กระทรวงศึกษา 2554
ความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้าง	50	28.12	6.53	56.25	ผ่าน

นิสิตกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้างประเภทคำที่เป็นศัพท์เท่ากับ 28.12 ($\overline{X}$ =28.12, SD= 6.53) คะแนนเฉลี่ยที่ได้คิดเป็นร้อยละ 56 .25 เทียบเกณฑ์กระทรวงศึกษาธิการพบว่าอยู่ในเกณฑ์ระดับผ่าน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างความรู้คำปรากฏร่วม ในเชิงรับ และเชิงสร้าง ประเภทคำที่เป็นศัพท์ ของนิสิตสาขา ภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยรัฐแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก

ตารางที่ 4-3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ และเชิงสร้าง ประเภทคำที่เป็นศัพท์ ของนิสิตสาขาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยรัฐแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก จำนวน 89 คน

		ผลคะแนนความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้าง
ผลคะแนนความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ	Pearson Correlation	.788**
	Sig. (2 - tailed)	.000
	N	89

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

จากตารางที่ 4-3 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียรสัน พบว่าผลคะแนนความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับมีความสัมพันธ์สูงกับผลคะแนนความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้างประเภทคำที่เป็นศัพท์ หมายความว่าที่ระดับนัยสำคัญที่ .01 ความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับประเภทคำที่เป็นศัพท์ของนิสิตกลุ่มตัวอย่าง เพิ่มมากขึ้นความรู้คำปรากฏร่วมเชิงสร้างประเภทคำที่เป็นศัพท์ ก็จะเพิ่มมากขึ้นด้วย ในทางกลับกัน ที่ระดับนัยสำคัญที่ .01 เมื่อความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับประเภทคำที่เป็นศัพท์ ของนิสิตกลุ่มตัวอย่างลดลง ความรู้คำปรากฏร่วมเชิงสร้างประเภทคำที่เป็นศัพท์ก็จะลดลงด้วย

นอกจากผลการวิจัยที่ได้ตอบคำถามวิจัยตามวัตถุประสงค์แล้ว ยังมีประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับผลการทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมตามชนิดของคำปรากฏร่วมซึ่งได้ผลการทดสอบดังนี้

ตารางที่ 4-4 คะแนนเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของความรู้คำปรากฏร่วมประเภทคำที่เป็นศัพท์ ของนิสิตสาขาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยรัฐแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก จำแนกตามชนิดของคำปรากฏร่วม

ชนิดของคำปรากฏร่วม	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย ($\overline{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	ร้อยละ	เทียบเกณฑ์กระทรวงศึกษา 2554
กริยา+นาม	69	40.76	9.66	59.07	ผ่าน
คุณศัพท์ +นาม	51	27.92	6.40	54.74	ผ่าน

จากตารางที่ 4-4 นิสิตกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยความรู้คำปรากฏร่วม ชนิดกริยา +นาม เท่ากับ 40.76 ($\overline{X}$ =40.76, SD =9.66) คะแนนเฉลี่ยที่ได้คิดเป็นร้อยละ 59.07 คะแนนเฉลี่ยที่ได้คิดเป็นร้อยละเทียบเกณฑ์กระทรวงศึกษาธิการพบว่าอยู่ในเกณฑ์ระดับผ่าน และมีคะแนนเฉลี่ยความรู้คำปรากฏร่วมชนิด คุณศัพท์ + นาม เท่ากับ 27.92 ($\overline{X}$ =27.92, SD =6.40) คะแนนเฉลี่ยที่ได้คิดเป็นร้อยละ 54.74 คะแนนเฉลี่ยที่ได้คิดเป็นร้อยละเทียบเกณฑ์กระทรวงศึกษาธิการพบว่า อยู่ในเกณฑ์ระดับผ่าน เมื่อนำค่าร้อยละมาเปรียบเทียบกันพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละในแบบทดสอบชนิดกริยา+นาม สูงกว่าชนิดคุณศัพท์ +นาม

ตารางที่ 4-5 ผลคะแนนเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ และความรู้เชิงสร้างประเภทคำที่เป็นศัพท์ ของนิสิตสาขาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยรัฐแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก แบ่งตามระดับประโยค และระดับอนุเฉท

ประเภทของความรู้คำปรากฏร่วม	แบบทดสอบระดับประโยค (Sentence level)				แบบทดสอบระดับอนุเฉท (Paragraph level)			
	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ร้อยละ	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ร้อยละ
ความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ	54	31.50	7.64	58.48	16	9	2.75	56.25
ความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้าง	39	22.46	5.34	57.59	11	5.66	1.79	51.50

จากตารางที่ 4-5 พบว่า นิสิตกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยความรู้ปรากฏร่วมในเชิงรับประเภทคำที่เป็นศัพท์ (Lexical collocations) ในแบบทดสอบระดับประโยค (Sentence level) เท่ากับ 31.50 ($\overline{X}$ =31.50, SD= 7.64) คะแนนเฉลี่ยที่ได้คิดเป็นร้อยละ 58.48 และในแบบทดสอบระดับอนุเฉท (Paragraph level) นิสิตกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 9.00 ($\overline{X}$ =9.0, SD= 2.75) คะแนนเฉลี่ยที่ได้คิดเป็นร้อยละ 56.25 นอกจากนี้ ในส่วนของผลการทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้าง นิสิตกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยความรู้ปรากฏร่วมในเชิงสร้างประเภทคำที่เป็นศัพท์ (Lexical collocations) ในแบบทดสอบระดับประโยค (Sentence level) เท่ากับ 22.46 ($\overline{X}$ =22.46, SD= 5.34) คะแนนเฉลี่ยที่ได้คิดเป็นร้อยละ 57.59 และในแบบทดสอบระดับอนุเฉท (Paragraph level) มีคะแนนเฉลี่ย อยู่ที่ 5.66 ($\overline{X}$ =5.66, SD= 1.79) คะแนนเฉลี่ยที่ได้คิดเป็นร้อยละ 51.50 จากผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละในแบบทดสอบระดับประโยค (Sentence level) สูงกว่าระดับอนุเฉท (Paragraph level) ทั้งในแบบทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ และความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้างประเภทคำที่เป็นศัพท์

บทที่ 5
สรุป และอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ (Relationship) ระหว่างความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ และเชิงสร้าง ประเภทคำที่เป็นศัพท์ (Lexical collocations) และเพื่อศึกษาระดับความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ และระดับความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้างของนิสิตสาขาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยรัฐแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 89 คน โดยใช้การเลือกตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified sampling) กลุ่มตัวอย่างคือ นิสิตสาขาภาษาอังกฤษ สายการเรียนภาษาอังกฤษธุรกิจจำนวน 56 คน และนิสิตสายการเรียนภาษาและวรรณคดี จำนวน 33 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบวัดความรู้คำปรากฏร่วมเชิงรับ และแบบทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมเชิงสร้าง การวิเคราะห์ข้อมูลในการวัดระดับความรู้โดยใช้การหาเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละในส่วนของการวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ระหว่างความรู้คำปรากฏร่วมเชิงรับ และเชิงสร้าง ใช้ค่าสถิติในการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) โดยใช้สูตรของเพียร์สันวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์วิเคราะห์สถิติ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นิสิตกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยความรู้คำปรากฏร่วมเชิงรับประเภทคำที่เป็นศัพท์คิดเป็นร้อยละ 57.95 เทียบกับเกณฑ์กระทรวงศึกษาธิการพบว่าอยู่ในเกณฑ์ระดับผ่าน

2. นิสิตกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยความรู้คำปรากฏร่วมเชิงสร้างประเภทคำที่เป็นศัพท์คิดเป็นร้อยละ 56.25 เทียบกับเกณฑ์กระทรวงศึกษาธิการพบว่าอยู่ในพบว่าอยู่ในเกณฑ์ระดับผ่าน

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ และเชิงสร้างประเภทคำที่เป็นศัพท์ ของนิสิตกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 89 คน พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียรสัน r = .788 ที่ระดับนัยสำคัญที่ .01 หมายความว่าถ้าคะแนนที่ระดับนัยสำคัญที่ .01 ความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับประเภทคำที่เป็นศัพท์ของนิสิตกลุ่มตัวอย่าง เพิ่มมากขึ้นความรู้คำปรากฏร่วมเชิงสร้างประเภทคำที่เป็นศัพท์ ก็จะเพิ่มมากขึ้นด้วย ในทางกลับกัน ที่ระดับนัยสำคัญที่ .01 เมื่อความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับประเภทคำที่เป็นศัพท์ของนิสิตกลุ่มตัวอย่างลดลง ความรู้คำปรากฏร่วมเชิงสร้างประเภทคำที่เป็นศัพท์ก็จะลดลงด้วย

นอกจากนี้ ยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละในแบบทดสอบระดับประโยคสูงกว่าระดับอนุเฉท ทั้งในแบบทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ และความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้างประเภทคำที่เป็นศัพท์ และกลุ่มตัวอย่างมีผลคะแนนการทดสอบคำปรากฏร่วมชนิด กริยา + นาม ได้ดีกว่าชนิดคุณศัพท์ + นาม

อภิปรายผล

ผลจากการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ และเชิงสร้างประเภทคำที่เป็นศัพท์ ของนิสิตสาขาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4 ในมหาวิทยาลัยรัฐแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายได้ดังต่อไปนี้

ผลการทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ และเชิงสร้าง ประเภทคำที่เป็นศัพท์ พบว่านิสิตกลุ่มตัวอย่างมีผลคะแนนอยู่ในเกณฑ์ระดับผ่านเมื่อเทียบกับเกณฑ์กระทรวงศึกษาธิการ งานวิจัยนี้เลือกทดสอบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตระดับชั้นปีที่ 4 สาขาภาษาอังกฤษเนื่องจากเป็นชั้นปีที่นักศึกษาได้ผ่านพ้นการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษในหลากหลายวิชา แม้กระนั้นก็ตามผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่านิสิตกลุ่มตัวอย่างยังมีความจำกัดในความรู้คำปรากฏร่วมทั้งในเชิงรับ และเชิงสร้าง โดยอาจเนื่องมาจากเหตุผลหลายประการ ดังต่อไปนี้ ลักษณะของการปรากฏร่วมกันของคำอย่างเป็นธรรมชาติ (Natural co-occurrence) ซึ่ง Kim and Bae (2012) กล่าวว่า แม้แต่เจ้าของภาษาเองก็ไม่สามารถอธิบายเหตุผลได้ว่าเหตุใดคำเหล่านั้นจึงใช้ร่วมกัน วงศ์ วรรธนพิเชฐ (2547) ได้กล่าวไว้ว่า การรวมกันของคำในลักษณะคำปรากฏร่วมนั้นไม่มีกฎเกณฑ์ การรวมกันเป็นกลุ่มคำกำหนดโดยความนิยมของเจ้าของภาษา เนื่องจากคำปรากฏร่วมเป็นการรวมกันของคำโดยไม่มีกฎเกณฑ์แน่นอน ด้วยเหตุนี้ คำปรากฏร่วมจึงเป็นเรื่องยากสำหรับผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ (EFL) ที่จะทำความเข้าใจ ต้องอาศัยการรับรู้และการจดจำเป็นหลัก ซึ่งต่างกับการเรียนรู้ของเจ้าของภาษานั้นการรับรู้ภาษาตามธรรมชาติ นอกจากนี้ บุศรินทร์ เดชดำรงปรีชา (2557) กล่าวว่า ในเรื่องความจำกัดในความรู้คำปรากฏร่วมของผู้เรียนไทยนั้น สาเหตุหนึ่งอาจเกิดจากที่ผู้เรียนมีความรู้เชิงรับและความรู้เชิงสร้างคำศัพท์ในรูปแบบคำเดี่ยว ๆ แทนที่การจดจำคำศัพท์เป็นกลุ่มคำ รวมทั้งผู้เรียนเคยชินกับการค้นหาความหมายของคำศัพท์แต่ละคำจากพจนานุกรม โดยไม่รู้จักคำที่มักปรากฏร่วมของคำศัพท์นั้น ๆ และอาจจะเป็นไปได้ว่าผู้เรียนยังไม่ทราบในเรื่องกรอบแนวคิด (Concept) และความสำคัญของกลุ่มคำในลักษณะคำปรากฏร่วม ดังนั้น เมื่อได้ฟังหรือได้อ่าน จึงไม่ได้จดจำกลุ่มคำปรากฏร่วม และมีความจำกัดในการนำความรู้มาใช้เมื่อต้องการพูดหรือเขียน นอกจากนี้ผลของการวิจัยครั้งนี้ ยังสอดคล้องกับ Mongkolchai (2008) ซึ่ง

ทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมพบว่านิสิต EFL สาขาวิชา เอกภาษาอังกฤษชาวไทย และพบกลุ่มตัวอย่างมีความรู้คำปรากฏร่วมเทียบเป็นร้อยละ 52.32%

สาเหตุอีกประการหนึ่งที่อาจมีผลทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความจำกัดในความรู้คำปรากฏร่วม คือ ความจำกัดทางสิ่งแวดล้อมในหลักสูตรภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ (EFL) เนื่องจากผู้เรียนสื่อสารกันด้วยภาษาแม่คือภาษาไทยเป็นส่วนใหญ่ Alaskan (2011) กล่าวว่า ในหลักสูตรการเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ (EFL) นั้นเนื่องจากสิ่งแวดล้อมที่ผู้เรียนใช้ภาษาแม่ในชีวิตประจำวัน ผู้เรียนมีแนวโน้มที่ลืมเนื้อหาความรู้ต่าง ๆ ที่เรียนจากห้องเรียนไปอย่างรวดเร็ว เนื่องจากมีโอกาสน้อยที่จะได้ใช้ภาษาอังกฤษนอกห้องเรียน ดังนั้นจึงส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้คำปรากฏร่วมค่อนข้างจำกัด Bueraheng (2014) พบว่านักศึกษาที่เรียนหลักสูตรนานาชาติมีความรู้คำปรากฏร่วมดีกว่า นักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษ (EFL) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเนื่องจากนักศึกษาที่เรียนหลักสูตรนานาชาติ มีโอกาสได้รับรู้และใช้ภาษามากกว่าเนื่องจากสิ่งแวดล้อมทางภาษาที่ได้สัมผัสภาษาอังกฤษมากกว่าผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ (EFL)

ยิ่งไปกว่านั้น จากผลการทดสอบพบว่าการแทรกแซงของภาษาแม่ (Mother tongue transfer) เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นิสิตกลุ่มตัวอย่างมีความจำกัดในความรู้คำปรากฏร่วม เนื่องจากคำปรากฏร่วมในภาษาไทยนั้นไม่ได้ตรงกับคำปรากฏร่วมในภาษาอังกฤษเสมอไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ Yumanee and Phoocharoensil (2013) ซึ่งพบว่าในเมื่อผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ (EFL) ชาวไทยไม่ทราบคำปรากฏร่วมในภาษาอังกฤษที่ถูกต้อง ภาษาแม่จะมีอิทธิพลต่อการแสดงความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ และเชิงสร้างของผู้เรียน ในทำนองเดียวกัน Boonyasaquan (2006) พบว่าการแทรกแซงภาษาไทยเป็นสาเหตุส่วนใหญ่ของความผิดพลาดซึ่งผู้เรียนใช้การแปลตรงตัวจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ สุพรรณี ปิ่นมณี (2555) ยังกล่าวไว้ด้วยว่าคำปรากฏร่วมในแต่ละภาษาที่ไม่ตรงกันนั้น เมื่อมีการแปลข้ามภาษา ผู้แปลมักแปลโดยใช้คำปรากฏร่วมในภาษาของตนไปตามความเคยชิน ทำให้ได้คำปรากฏร่วมที่แปร่งในอีกภาษาหนึ่ง งานวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมเชิงสร้าง โดยให้บทแปลภาษาไทยเพื่อเป็นกรอบให้กลุ่มตัวอย่างใช้คำปรากฏร่วมที่สอดคล้องกับกรอบความหมายที่กำหนดให้ กลุ่มตัวอย่างอาจเกิดความสับสน เนื่องจากการมุ่งเน้นในการเทียบเคียงความหมายกับภาษาไทยมากเกินไป

ตัวอย่างเช่น

Mike usually ***makes the bed*** as the first thing in the morning.

ไมค์ ***เก็บที่นอน/จัดที่นอนให้เรียบร้อย*** เป็นสิ่งแรกในตอนเช้า

นิสิตกลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่ง ใช้ keep /kept เพื่อให้ตรงกับกับความหมาย “เก็บที่นอน”

Lucy is stuck in ***heavy traffic*** on the main road now.

ในขณะนี้ลูซี่ติดอยู่ใน***<u>การจราจรที่หนาแน่น/คับคั่ง</u>*** บนถนนเส้นหลัก

นิสิตกลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งใช้ crowded traffic เพื่อให้ตรงกับกับความหมาย “หนาแน่น/คับคั่ง”

นอกจากนี้ ความเคยชินในการใช้คำภาษาอังกฤษรวมกับคำภาษาไทยในภาษาพูดเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความสับสนเมื่อต้องการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ ตัวอย่างเช่น

The sales manager said there was no alternative but to ***<u>raise prices.</u>***

ผู้จัดการฝ่ายขายกล่าวว่า ไม่มีทางเลือกอื่นนอกจากการ***<u>ขึ้นราคา</u>***

นิสิตกลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งใช้ “up price” ซึ่งอาจจะมาจากการใช้ในภาษาพูดจนติดปากในการปรับราคา หรือการขึ้นราคาว่า “อัพราคา”

อุปสรรคอีกประการหนึ่งในการใช้คำปรากฏร่วมของนิสิตกลุ่มตัวอย่าง คือความสับสนในคำพ้องความหมาย เนื่องจากคำปรากฏร่วมเป็นคำคู่ที่มีความสัมพันธ์แบบเหนียวแน่นในระดับหนึ่ง จึงไม่อาจแทนที่ได้ด้วย คำพ้องความหมาย (Synonym) เสมอไป ผู้เรียนที่ขาดความรู้คำปรากฏร่วมอาจเข้าใจว่าคำต่าง ๆ ประสมกันได้ตามอิสระ (Free combination)

ตัวอย่าง เช่น

Please always **<u>answer *the phone*</u>** clearly and say who you are.

กรุณา***<u>ตอบรับทางโทรศัพท์</u>***อย่างชัดเจนเสมอ และแจ้งว่าคุณคือใคร

นิสิตกลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งใช้ เช่น reply the phone, response the phone ในคำปรากฏร่วมเป้าหมาย answer the phone (ตอบรับทางโทรศัพท์) นิสิตอาจจะเกิดความสับสน เนื่องจากคำว่า respond, reply และ answer มีความหมายเดียวกัน แปลว่า “ตอบ” ทำให้ใช้คำเหล่านี้แทนกัน โดยไม่ทราบว่า คำปรากฏร่วม ที่ถูกต้องควรใช้ answer the phone ไม่สามารถใช้คำกริยาที่มีความหมายเหมือนกันแทนที่ได้

ในทำนองเดียวกัน นิสิตมีความสับสนในการแบบทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมเชิงรับในกรณีที่ตัวเลือกมีความหมายใกล้เคียงกัน ตัวอย่างเช่น

Their garden looks good and demands ***<u>little attention.</u>***

a) light b) little c) tiny d) small

นิสิตกลุ่มตัวอย่างจำนวนหนึ่ง เลือก light, small ,tiny แทนที่ little เนื่องจากมีความหมายใกล้เคียงกัน หมายถึง “เล็กน้อย”

เมื่อพิจารณาถึงรายละเอียดของผลการวิจัยยังพบประเด็นที่น่าสนใจกล่าวคือ เมื่อวิเคราะห์ผลการทดสอบ แยกแบบทดสอบระดับประโยค (Sentence level) และระดับอนุเฉท (Paragraph level) พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มที่จะทำแบบทดสอบในระดับประโยคได้ดีกว่าในระดับอนุเฉท

อาจตั้งข้อสังเกตได้ว่าเนื่องจากแบบทดสอบในระดับอนุเฉทนั้น กลุ่มตัวอย่างต้องทำความเข้าใจตั้งแต่ประโยคแรกที่อ่าน เพื่อให้ได้คำตอบที่ถูกต้อง ความต่อเนื่องของเนื้อหาทำให้แบบทดสอบมีความยาว ความหนาแน่นของคำศัพท์ และความหนาแน่นของคำปรากฏร่วมอาจมีผลต่อความสามารถในการใช้ความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ และเชิงสร้างของผู้เรียน นอกจากนี้อาจเป็นเพราะคำปรากฏร่วมที่นำมาใช้ในแบบทดสอบในระดับอนุเฉทมีความถี่ที่ปรากฏในคลังข้อมูล BNC น้อยกว่าซึ่งในแบบทดสอบระดับประโยคได้กำหนดความถี่ที่ปรากฏในคลังข้อมูล BNC ตั้งแต่ 100 ครั้งขึ้นไป

นอกจากนี้ผลการวิจัยนี้ยังพบว่า ความรู้คำปรากฏร่วมชนิด คุณศัพท์ + นาม เป็นอุปสรรคกับนิสิตกลุ่มตัวอย่างมากกว่า ชนิดกริยา + นาม ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ Boonyasaquan (2006) ซึ่งพบความผิดพลาดในการใช้คำปรากฏร่วมชนิด คุณศัพท์ + นามมากที่สุด รองลงมาคือ ความผิดพลาดในการใช้ กริยา + นาม และสอดคล้องกับ Sudin, Sulyaningsih and Meilinda (2017) ซึ่งพบว่า นิสิตกลุ่มตัวอย่าง มีความจำกัดในคำปรากฏร่วมชนิด คุณศัพท์ + นาม มากกว่า กริยา + นาม และสอดคล้องกับ Suwitchanphan and Phoocharoensil (2014) ซึ่งพบว่านักเรียนในสายการเรียนภาคภาษาอังกฤษ มีความรู้คำปรากฏร่วม คุณศัพท์ + นาม น้อยกว่า นักเรียนในสายการเรียนทั่วไปอีกด้วย การที่ผู้เรียนมีปัญหาในการใช้คำปรากฏร่วม ชนิด คุณศัพท์ + นาม นั้นอาจเป็นเพราะคำคุณศัพท์นั้นใช้เพื่อขยายความในเชิงลักษณะ คุณภาพ ปริมาณ ในการพูดหรือการเขียนโดยทั่วไป ผู้เรียนอาจจะหลีกเลี่ยงการใช้คุณศัพท์เพื่อป้องกันความผิดพลาด เมื่อไม่รู้จักคำคุณศัพท์ที่สามารถใช้คู่กับคำนามได้อย่างถูกต้อง อาจทำให้ขาดการค้นคว้า และการฝึกฝนในการใช้คำคุณศัพท์ที่เพียงพอ นอกจากนี้อาจเป็นไปได้ว่าผู้เรียนมีความถี่ในการที่ได้พบคำปรากฏร่วม คุณศัพท์ + นาม น้อยกว่าปรากฏร่วมชนิด กริยา + นาม

ยิ่งไปกว่านั้นเมื่อวิเคราะห์ถึงลักษณะในการใช้คำปรากฏร่วม ชนิดคุณศัพท์ + นาม ของนิสิตกลุ่มตัวอย่าง พบว่ากลุ่มตัวอย่างจำนวนหนึ่ง ใช้คำวิเศษณ์แทนที่คำคุณศัพท์เพื่อขยายคำนาม แม้ในแบบทดสอบจะระบุให้ใช้คำคุณศัพท์ + นาม เช่น hardly rain ในคำปรากฏร่วมเป้าหมาย heavy rain (ฝนตกหนัก)

The farmer worries about *heavy rain* that would damage their crops.

เกษตรกรกังวลเกี่ยวกับ***ฝนตกหนัก***จะทำให้พืชผลเสียหาย

อย่างไรก็ตาม hardly เป็นคำวิเศษณ์ มีความหมายว่า “เกือบจะไม่ เห็นจะไม่ ไม่น่า โดยยาก ไม่ค่อยจะ” การใช้คำวิเศษณ์แทนที่คำคุณศัพท์ในลักษณะนี้ นอกจากจะทำให้สำนวนภาษามีความแปร่งแล้ว ยังทำให้ความหมายผิดเพี้ยนไปอีกด้วย จากตัวอย่างนี้ สะท้อนให้เห็นว่า ความจำกัดความรู้คำปรากฏร่วมอาจส่งผลให้เกิดความผิดพลาดทางด้านไวยากรณ์ตามมาได้ แม้ว่าปัญหานี้

เกิดจากความไม่แม่นยำในเรื่องไวยากรณ์ ประเภทของคำหรือชนิดของคำ (Part of speech) ในทำนองเดียวกันมีการใช้คำวิเศษณ์ขยายคำนาม ในคำปรากฏร่วมอื่น ๆ เช่น basicly skill ในคำปรากฏร่วมเป้าหมาย basic skill ทักษะพื้นฐาน badly traffic ในคำปรากฏร่วม heavy traffic การจราจรหนาแน่น หากผู้เรียนจดจำคำปรากฏร่วมเสมือนหน่วยเดียวกัน เช่น basic skill (ทักษะพื้นฐาน) ผู้เรียนจะสามารถพูด หรือเขียนได้อย่างถูกต้องทั้งในเรื่องคำปรากฏร่วม และไวยากรณ์ ในประเด็นนี้ Lewis (2001) ได้ให้ความเห็นไว้ว่า ในการสอนคำศัพท์โดยทั่วไปมักมุ่งเน้นแต่ความหมายของคำโดยมักจะแยกเรื่องคำศัพท์และไวยากรณ์ออกจากกัน (Grammar/ vocabulary dichotomy) การสอนในห้องเรียนมักให้ผู้เรียนเรียนคำต่าง ๆ แล้วรวมคำต่าง ๆ เข้าด้วยกันตามหลักไวยากรณ์ จึงไม่น่าแปลกใจที่ผู้เรียนมีความผิดพลาดทางด้านไวยากรณ์อย่างมากมาย และได้ให้แนวคิดว่า การเรียนการสอนเป็นกลุ่มคำก่อนแล้วจึงนำมาแยกเป็นคำเดี่ยว ๆ ในภายหลังง่ายกว่าการสอนเป็นคำเดี่ยว ๆ แล้วต้องนำรวมกันในภายหลัง

ในส่วนของการใช้คำปรากฏร่วมชนิดกริยา + นามนั้น พบว่า นิสิตกลุ่มตัวอย่างจำนวนหนึ่ง มีแนวโน้มในการใช้คำกริยา “get” กับคำนามต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง โดยอาจเข้าใจว่า “get” สามารถใช้ร่วมกับคำนามต่าง ๆ ได้อย่างไม่มีข้อจำกัด สังเกตได้ว่ากลุ่มตัวอย่างใช้ “get” ในแบบทดสอบความรู้เชิงสร้างโดยทั้งคำนึงถึงความหมาย และไม่คำนึงถึงความหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแบบทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมเชิงสร้าง มีบทแปลภาษาไทยให้ไว้เพื่อเป็นกรอบในการอ้างอิงความหมาย เป็นที่น่าสังเกตว่านิสิตกลุ่มตัวอย่างอาจใช้ “get” ในกรณีที่ไม่ทราบคำตอบตัวอย่าง เช่น

The government ***pays attention*** to raise educational standards in our province.

รัฐบาล***เอาใจใส่ /ให้ความสนใจ/ใส่ใจ*** ในการที่ยกมาตรฐานการศึกษาในจังหวัดของเรา

คำตอบจาก กลุ่มตัวอย่าง : The government ***gets attention*** to raise educational standards in our province.

You should ***see the doctor*** as soon as you are pregnant.

คุณควรไป***พบแพทย์/หาหมอ***ทันทีที่คุณตั้งครรภ์

คำตอบจาก กลุ่มตัวอย่าง : You should ***get the doctor*** as soon as you are pregnant

George Bush has already said he would ***win the election***.

จอร์จบุช ได้กล่าวไว้แล้วว่าเขาจะ***ชนะการเลือกตั้ง***

คำตอบจาก กลุ่มตัวอย่าง : George Bush has already said he would ***get the election***.

ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับ Warawudhi and Praditwiengkham (2017) ซึ่งศึกษาลีลาการเขียนบทความของนิสิตชั้นปีที่ 4 ของนิสิตสาขาภาษาอังกฤษแห่งหนึ่ง พบว่านิสิตมีความถี่สูง

การใช้ “ got” ร่วมกับคำนามในงานเขียนเชิงวิชาการอย่างหลากหลาย เช่น got worst (ควรใช้ became worst) ในความหมาย “แย่ลง” หรือใช้ got points (ควรใช้ obtained points) ในความหมาย “ได้คะแนน” ในงานเขียนเชิงวิชาการ สะท้อนให้เห็นชัดเจนว่าปัญหานี้เกี่ยวข้องกับการขาดความรู้คำปรากฏร่วม

นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ ระหว่างความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับและเชิงสร้าง ประเภทคำที่เป็นศัพท์ ของนิสิตสาขาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยรัฐแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก พบความสัมพันธ์ระดับสูง ระหว่างความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับและเชิงสร้างประเภทคำที่เป็นศัพท์ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากผลการวิจัยนี้สะท้อนให้เห็นได้ว่า เมื่อผู้เรียนมีความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับสูงหรือต่ำ มีแนวโน้มที่จะมีความรู้คำปรากฏร่วมเชิงสร้าง สูง หรือต่ำไปด้วย

จากผลการวิจัยนี้ อาจจะสรุปได้ว่าความรู้เชิงรับคำปรากฏร่วมได้มาจาก การสังเกต และจดจำคำปรากฏร่วมจาก การอ่าน หรือการฟัง ผู้เรียนควรทำความเข้าใจคำปรากฏร่วมต่าง ๆ เหล่านั้นว่าใช้ในบริบทใด และระลึกถึงคำเหล่านั้นได้เมื่อได้เห็นหรือได้ยินคำปรากฏร่วมในบริบทที่แตกต่างกัน เมื่อผู้เรียนสามารถจดจำ และระลึกคำปรากฏร่วมเหล่าได้ ผู้เรียนมีโอกาสที่จะพัฒนาความรู้ความสามารถในการใช้คำปรากฏร่วมในการพูด หรือการเขียน ดังนั้นผู้เรียนควรพัฒนาความรู้ความสามารถในเรื่องคำปรากฏร่วมผ่านทาง การอ่าน การฟัง และฝึกฝนด้วยการพูดและการเขียน

นอกจากนี้นิสิตสาขาภาษาอังกฤษมีโอกาสได้รับรู้และใช้ภาษาอังกฤษมากกว่าผู้เรียนในสาขาอื่น หากมีการแนะนำให้ผู้เรียนเข้าใจในลักษณะของคำปรากฏร่วม และสังเกตคำปรากฏร่วมย่อมช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสและสามารถพัฒนาความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษได้ดียิ่งขึ้น บุศรินทร์ เดชดำรงปรีชา (2557) กล่าวว่า การช่วยให้ผู้เรียนรู้จักคำปรากฏร่วมเป็นเรื่องที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรก ซึ่งทำได้โดยการสอนคำศัพท์ในรูปแบบกลุ่มคำแทนที่การแยกออกมาเป็นคำเดี่ยว ๆ นอกจากนี้ Lewis (2001) ยังได้แนะนำให้ ผู้สอนนำคำปรากฏร่วมที่มีประโยชน์มาสู่ความสนใจของผู้เรียน และสอนให้สังเกตคำที่ปรากฏร่วมกัน และช่วยให้พวกผู้เรียนจดจำกลุ่มคำในรูปแบบของคำปรากฏร่วมมากกว่าการเรียนคำศัพท์ใหม่ ๆ เพิ่มเติมหรือการใช้เวลาส่วนมากในการเรียนการสอนไปกับการสอนไวยากรณ์แต่เพียงอย่างเดียว

เนื่องจากสิ่งแวดล้อมในการเรียนมีความสำคัญในการเรียนรู้คำปรากฏร่วม ดังนั้นการใช้เอกสารจริง (Authentic material) ไม่ว่าจะเป็นบทภาพยนตร์ บทเพลง บทความทางหนังสือพิมพ์หรือนิตยสาร ในการสอนคำปรากฏร่วม จะช่วยให้ผู้เห็นได้เห็นคำปรากฏร่วมที่ใช้อยู่จริงมากว่าบทความในหนังสือเรียนซึ่งมีการปรับมาแล้วเพื่อให้สอดคล้องกับการเรียน Woolard (2001, p. 35)

กล่าวว่าการเรียนรู้คำปรากฏร่วม คือ การสังเกตคำที่มักปรากฏร่วมกัน และจดบันทึก ต้องฝึกให้ผู้เรียนสามารถ ค้นพบคำปรากฏร่วมในเนื้อหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง นอกจากจะรู้จักการสังเกตคำปรากฏร่วมได้ สิ่งที่สำคัญยิ่งกว่า คือ ต้องสามารถเลือกใช้คำปรากฏร่วมที่เฉพาะเจาะจงได้ตามบริบทที่ต้องการใช้

นอกจากนี้ ปรีมา มัลลิกะมาส (2552) แนะนำว่ากิจกรรมการแปล ช่วยชี้ให้เห็นความแตกต่างในการใช้สำนวนภาษาระหว่างคำศัพท์ทั่วไปกับคำปรากฏร่วม และการใช้คำปรากฏร่วมที่ไม่เหมาะสมได้เป็นอย่างดี เพื่อให้ผู้เรียนมีความระมัดระวังในการเลือกใช้คำปรากฏร่วมมากขึ้น นอกจากนี้ควรสอนให้ผู้เรียนใช้พจนานุกรมคำปรากฏร่วม เช่น Oxford Collocations, BBI Combinatory Dictionary, LTP Dictionary of Selected Collocations, English by Example หรือคลังข้อมูลภาษาอังกฤษ เพื่อตรวจสอบคำแปลที่เป็นตัวเลือกต่าง ๆ ว่ามีใช้อยู่จริงหรือไม่ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนตระหนักได้ด้วยตนเองถึงความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดระหว่างคำ และมองเห็นว่าคำใดปรากฏร่วมกันได้ และไม่ได้แม้กลุ่มคำนั้นใช้ร่วมกันถูกต้องตามหลักไวยากรณ์แต่ก็อาจจะไม่สามารถใช้ร่วมกันได้ตามหลักการของคำปรากฏร่วม การฝึกด้วยการแปล ช่วยลดการแปลตรงตัวแบบคำ ซึ่งจะทำให้ภาษาของผู้เรียนสละสลวยและเป็นธรรมชาติมากขึ้น

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ความสัมพันธ์ ระหว่างความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ และเชิงสร้าง ประเภทคำที่เป็นศัพท์ (Lexical collocations) ที่เป็นผลในการวิจัยครั้งนี้เกิดจากการศึกษา โดยการทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมเชิงรับ และความรู้คำปรากฏร่วมเชิงสร้างของนิสิตสาขาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยรัฐแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกซึ่งใช้คำปรากฏร่วมชนิด กริยา + นาม และ คุณศัพท์ + นามเท่านั้น ซึ่งอาจจะไม่ครอบคลุมถึงความรู้คำปรากฏร่วมเชิงรับ และเชิงสร้างประเภทคำที่เป็นศัพท์ ทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง การศึกษาคำปรากฏร่วมที่หลายชนิด อาจจะทำให้ผลออกแตกต่างได้ นอกจากนี้งานวิจัยนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างขนาดเล็ก 89 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใหญ่ขึ้นอาจจะสามารถอ้างอิงถึงกลุ่มประชากรได้ดีกว่า ดังนั้น การนำผลวิจัยไปใช้ควรคำนึงถึงข้อจำกัดดังกล่าวเป็นข้อมูลในการพิจารณาด้วย

นอกจากนี้ การศึกษาวิจัยหัวข้อดังกล่าวนี้กับนักศึกษา หรือการวิจัยที่ครอบคลุมกลุ่มตัวอย่างนักเรียน นักศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย รวมทั้ง นักเรียน นักศึกษาในสายอาชีวะศึกษา โดยใช้แบบทดสอบคำปรากฏร่วมที่สอดคล้องกับการเรียนในแต่ละระดับ จะช่วยให้มองเห็นภาพรวมในเรื่องดังกล่าวในบริบท หรือภาพรวมของ

ประเทศไทย อันจะส่งผลให้เกิดแนวคิดในการหาวิธีการช่วยให้นักเรียนนักศึกษา ประสบความสำเร็จในการสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยการใช้คำปรากฏร่วมที่เหมาะสมและดียิ่งขึ้นไป

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). *แนวปฏิบัติการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551* (พิมพ์ครั้งที่3). กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

จิตรลดา ชื่นจันทน์แดง.(2549).*การศึกษาความรู้เชิงรับสารเกี่ยวกับนามปัจจัยในภาษาอังกฤษของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.* วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาอังกฤษศึกษา, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.

ชลฤทัย ชื่นบาน. (2555). *การใช้แนวการสอนภาษาที่เน้นคำศัพท์เพื่อส่งเสริมความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษความสามารถทางการอ่านและแรงจูงใจของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง.* วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

นิตยารัตน์ คงนาลึก. (2544). *เอกสารประกอบการเรียนวิชาหลักการวัดผลและประเมินผลการศึกษา.* นครศรีธรรมราช: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครศรีธรรมราช.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). *เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

เด่นติศักดิ์ ดอกจันทร์. (2558). วิธีการสอนภาษาแบบเน้นศัพท์:จุดเน้นที่วงจรการรู้คำศัพท์. ใน *การประชุมวิชาการประจำปี สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศึกษาศาสตร์ ครั้งที่ 9* (หน้า 51-63). กรุงเทพฯ: คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.

เตือนจิตต์ จิตต์อารี. (2548). *แปลให้เป็นแล้วเก่ง.* กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

นิตยารัตน์ คงนาลึก. (2544). *เอกสารประกอบการเรียนวิชาหลักการวัดผลและประเมินผลการศึกษา.* นครศรีธรรมราช: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครศรีธรรมราช.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีวิยาสาส์น.

บุศรินทร์ เดชดำรงค์ปรีชา. (2557). การรับรู้คำปรากฏร่วมในภาษาอังกฤษของผู้เรียนไทย. *วารสารวิจัย มสด สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 10*(3), 37-54.

ประคอง กรรณสูต. (2541). *สถิติเพื่อการวิจัยคำนวณโดยโปรแกรมสำเร็จรูป.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ปารัท อุศมา และ ชลลดา เลาหวิริยานนท์. (2558). ผลของการสอนคำศัพท์เน้นรูปแบบโดยใช้แบบฝึกคำศัพท์ที่มีต่อความรู้คำศัพท์เชิงรับ และเชิงสร้างของผู้เรียนภาษาอังกฤษสำหรับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. *วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่, 7*(1),14-33.

ปรีมา มัลลิกะมาส. (2546). บทบาทของคำปรากฏร่วมในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ. *วารสารภาษาปริทัศน์*, 20, 62-76.

ปรีมา มัลลิกะมาส. (2551). *การแปลกับการสอนภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพฯ: คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พะเยา พรหมเทศ. (2549). *การใช้การสอนภาษาที่เน้นคำศัพท์เพื่อเพิ่มพูนความรู้คำศัพท์ และความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับก้าวหน้า*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2547). *ระเบียบวิจัยทางสังคมศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เฮ้าส์ ออฟ เคอร์มิสท์.

พีรยาพร กาละ. (2555). *การสอนคำศัพท์ที่ปรากฏร่วมกันเพื่อเพิ่มพูนความรู้คำศัพท์และความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ลัดดาวัลย์ เพิ่มเจริญ. (2559). *ภาษาและภาษาศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วิโรจน์ อรุณมานะกูล. (2553). *ภาษาศาสตร์คลังข้อมูล: หลักการและการใช้* (พิมพ์ครั้งที่ 2) . กรุงเทพฯ: คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิไล ทองแผ่. (2545). *การวิจัยทางสังคมศาสตร์: เอกสารประกอบการสอน การวิจัยทางสังคมศาสตร์*. ลพบุรี: สถาบันราชภัฏเทพสตรี.

วงศ์ วรรธนพิเชษฐ. (2547). *English by example A dictionary of English collocations with Thai Translations* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: ไทยเวย์ส พับลิเคชั่นส์.

ศิระ ภูมะธน. (2553). *การศึกษาการใช้คำปรากฏร่วมของคำกริยาที่เป็นศัพท์ทางวิชาการและความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาปริญญาบัณฑิตวิชาเอกภาษาอังกฤษ*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ, คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สก็อต ทอร์นเบอร์รี่. (2546). *วิธีการสอนศัพท์.* แปลโดย อมตา เวชพฤติ. กรุงเทพฯ: เพียร์สันเอ็ด. ดูเคชั่นอิโดไชน่า.

สมปอง หลอมประโคน. (2544). *การใช้กิจกรรมเล่านิทานเพื่อส่งเสริมทักษะฟัง-พูดภาษาอังกฤษและความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.* วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาและการสอน (ประถมศึกษา), บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุณี ธนาเลิศกุล.(2552). *การศึกษากลวิธีการแปลคำปรากฏร่วมของคำนามกับคำคุณศัพท์: กรณีศึกษาบทแปลเรื่องเล่าจากเรื่องความหวังและความกล้า และ รักและแบ่งปัน.* สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการแปลภาษาอังกฤษและไทย, คณะศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุพรรณี ปิ่นมณี. (2552). *การแปลขั้นสูง* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: แอคทีฟ พริ้นท์.

สุพรรณี ปิ่นมณี. (2555). *แปลผิด แปลถูก.* กรุงเทพฯ: ธรรมดาเพรส.

Alsakran, R. (2011). *The productive and receptive knowledge of collocations by advanced Arabic-speaking ESL/EFL learners.* Master's thesis, Department of English, Colorado University.

Anari, M. S., & Ghaffarof, S. (2013). The effect of collocational competence on translation accuracy of Translation trainees. *Journal of Advances in English Language Teaching 2013, 1*(3), 76-84.

Begagic, M. (2014). English language students' productive and receptive knowledge of collocations. *Explorations in English Language and Linguistics, 2*(1)*,* 46-67.

Benson, M., Benson, E., & Ilson, R. (1986). *The BBI Dictionary of English word combinations.* Amsterdam: John Benjamins.

Boonyasaquan, S. (2006). An analysis of collocational violations in translation. *Journal of Humanities, 27*(2), 79-91.

Bueraheng, N. (2014). *Receptive and productive knowledge of verb+noun and adjective+noun collocations of International program and English major students of Prince of Songkla University*.Master's thesis, Arts in teaching English as International Language, Songkla University.

Cowie, A. P. (1992). Multiword lexical units and communicative language teaching. In Arnaud & H. Bejoint (Eds), *Vocabulary and applied linguistics (pp.1-12)*. London: Macmillan.

Conzett, J. (2001). Integrating collocation into a reading and writing course. In M.Lewis (Ed.), *Teaching collocation: Further development in the lexical approach* (pp.70-87). Hove: Language Teaching.

Faraj, A. K. A. (2015). Effective strategies for turning receptive vocabulary into productive vocabulary in EFL context. *Journal of Education and Practice, 6*(27),10-20.

Fernandez, G. B., & Schmitt, N. (2015). How much collocation knowledge do L2 learners have? The effects of frequency and amount of exposure. *International Journal of Applied Linguistics, 166*(1)*,* 94-126.

Firth, J. R. (1957). A synopsis of Linguistic Theory, 1930-1955. In *Studies in Linguistic Analysis*, (pp. 1-32). Oxford: Philosophy Society.

Gyllstad, H. (2007). *Testing English collocations: Developing receptive tests for use with advanced Swedish learners*. Lund: Lund University.

Hill, J. (2001).Revising priorities: From grammatical failure to collocational success. In M. Lewis (Ed.), *Teaching collocation: Further development in the lexical approach* (pp. 47-69). Hove, Language Teaching.

Hill, J., Lewis, M., & Lewis, M. (2001). Classroom strategies, activities and exercises. In M. Lewis (Ed.), *Teaching collocation: Further development in the lexical approach* (pp. 88-116). Hove, Language Teaching.

Kim, H. & Bae, J. (2012). The relationship of collocation competence with reading and writing skills. *English Teaching, 67*(3), 95-119.

Khittikote, R. (2011). *The ability to use collocations of business purposes by Thai EFL learners*. Master's thesis, English for careers, Language Institute, Thammasat University.

Lewis, M. (1993). *The lexical approach*. Hove: Language Teaching.

Lewis, M. (2001). Language in the lexical approach. In M.Lewis (Ed.), *Teaching collocation: Further development in the lexical approach* (pp.126-154). Hove, Language Teaching.

Lewis, M. (2001). There is nothing as practical as a good theory. In M.Lewis (Ed.), *Teaching collocation: Further development in the lexical approach* (pp. 10-27). Hove, Language Teaching.

Lubis, S. (2013). Collocation as source of Translation Unacceptability: Indonesian students' experiences. *International Journal of English Linguistics, 3*(5), 20-28.

McCarthy, M., & O'Dell, F. (2005). *English collocations in use.* Cambridge: Cambridge University.

McIntosh, C. (2009). *Oxford collocations dictionary for students of English,* New York: Oxford university.

Mongkolchai, A. (2008). *A study of university students' ability in using English collocations.* Bangkok: Srinakharinwirot University.

Nation, I. S. P. (2001). *Learning vocabulary in another language.* Cambride: Cambride University.

Nizonkiza, D. (2015). Measuring receptive collocational competence across proficiency levels. *Stellenbosch Papers in Linguistics, 44,* 125-146.

McCarthy, M. (1990). *Vocabulary.* East Kilbride: Oxford University.

Miyakoshi, T. (2009). *Investigating ESL learners' lexical collocations: The acquisition of Verb+ Noun collocations by Japanese learners of English.* Ph.D. Dissertation, Linguistics University of Hawai'i at Manoa.

Oxford Learner's dictionary. (n.d.). *The Oxford 3000tm from the Oxford Advanced Learner's Dictionary.* Retrieved from http://www.oxfordlearnersdictionaries.com/ wordlist/english/oxford3000/

Palmer,F. R. (1976). *Semantics: A newoutline*. New York: Cambridge University.

Phoocharoensil, S. (2011). Collocational errors in EFL learners' interlanguage. *Journal of Education and Practice, 2*(3), 103-120.

Phoocharoensil, S. (2013). Cross-linguistic influence: Its impact on L2 English collocation production. *English Language Teaching*, *6*(1), 1-10.

Rabeh, F. (2009/ 2010). *Problems in translating collocations: The case of Master I student of applied lanaguages.* Master's thesis*,* Applied language study, Mentouri University.

Schmitt, N. (2010). *An introduction to applied linguistics.* London: Hodder & Stoughton..

Suwitchanphan, P., & Phoocharoensil, S. (2014). Adjective + noun collocational competence of L1 Thai learners: A comparative study of a regular program and an English program. *Asian Social Science, 10*(17), 210-221.

Saudin., Sulyaningsih, L., & Meilinda, L. (2017). The investigation of productive and receptive competence in V+ N and ADJ + N collocation among Indonesian EFL learners. . *Indonesian Journal of Applied Linguistics, 1*(7), 189-200.

Szudaski, P. (2000). Effects of meaning and Form-Focused instruction on the acquisition of Verb-Noun Collocations in L2 English. *Journal of Second Language Teaching and Research,1*(2), 3-37.

Tangwattana, R. (2007). *An investigation of collocational knowledge of higher vocational certificate level (HVCL) students at Surin Technical college, Surin.* Master's thesis, Teaching English as a Foreign language, Faculty of Liberal Arts, Ubon Rajathanee University.

Torabian, H. A., Maros, M. & Subakir, M .Y. (2014). Lexical collocational knowledge of Iranian undergraduate learners: implications of receptive & productive performance. *Procedia-Social and Behavioral Sciences, 158,* 343-350.

Wangsirisombat, N. (2011). *A study of collocational errors in Thai EFL learners's writing.* Master's thesis, English for career, Language Institue, Thammasat University.

Warawudhi, R. & Praditwiengkham, W. (2017). Thai EFL learners'Writing Styles via Curpus Drivers Approach. *International Conference on Language, Education, Humanities and Innovation,* Retrieved from https://proceedings.icsai.org/6iclehi/index.html

Woolard, G. (2001). Collocation encouraging learner independence. In M. Lewis (Ed.), *Teaching collocation: Further development in the lexical approach* (pp. 28-46). Hove: Language Teaching.

Wilkins, A. (1972). *Linguistics and language teaching*. London: Edward Arnold.

Yumanee, C. & Phoocharoensil, S. (2013). Analysis of collocational errors of Thai EFL students. *Language Education and Acquisition Research Network, 1*(1), 90-99.

Zhou, S. (2010). Compare receptive and productive academic vocabulary knowledge of Chinese EFL Learners. *Asian Social Science, 6*(10). Retrieved from http:// www.ccssenet.org/journal/index.php/ass/article/view/6313

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ ศธ ๖๒๑๐/ ๒๕๔๙

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา ๑๖๙ ถ. ลงหาดบางแสน
แสนสุข อ. เมือง จ. ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๒๐ กันยายน ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ดร.วไลพร ฉายา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เค้าโครงย่อวิทยานิพนธ์ และเครื่องมือเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวพจนีย์ วรพิพัฒน์ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับและเชิงสร้าง ประเภทคำที่เป็นศัพท์ (Lexical Collocations) ของนิสิตในมหาวิทยาลัยรัฐ (The relationship between receptive collocational knowledge and productive Collocational knowledge among university students) โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของ ดร.สุชาดา รัตนวาณิชย์พันธ์ ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ในการนี้คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยของนิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญรอด บุญเกิด)
คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ปฏิบัติการแทน
ผู้ปฏิบัติหน้าที่อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

งานจัดการเรียนการสอน
โทรศัพท์ ๐-๓๘๑๐-๒๓๒๗
โทรสาร ๐-๓๘๓๙-๐๓๕๕
ผู้วิจัย โทร ๐๘-๑๔๒๙-๑๔๙๘

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ งานจัดการเรียนการสอน โทร. ๒๓๒๗
ที่ ศธ ๖๒๑๐/ ๐๙๕๓ วันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ.๒๕๖๐
เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ดร.ณัฐภัทร พัฒนา

ด้วย นางสาวพจนีย์ วรพิพัฒน์ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับและเชิงสร้าง ประเภทคำที่เป็นศัพท์ (Lexical Collocations) ของนิสิตในมหาวิทยาลัยรัฐ (The relationship between receptive collocational knowledge and productive Collocational knowledge among university students) โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของ ดร.สุชาดา รัตนวาณิชย์พันธ์ ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ในการนี้คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยของนิสิตในครั้งนี้ (ดังเอกสารแนบ เค้าโครงย่อวิทยานิพนธ์และเครื่องมือเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด) คณะฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ (เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย ๐๘-๑๔๒๙-๑๔๙๘)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญรอด บุญเกิด)
คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ งานจัดการเรียนการสอน โทร. ๒๓๒๗
ที่ ศธ ๖๒๑๐/ ๐๙๕๔ วันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ.๒๕๖๐
เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์รินดา วราวุฒิ

ด้วย นางสาวพจนีย์ วรพิพัฒน์ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับและเชิงสร้าง ประเภทคำที่เป็นศัพท์ (Lexical Collocations) ของนิสิตในมหาวิทยาลัยรัฐ (The relationship between receptive collocational knowledge and productive Collocational knowledge among university students) โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของ ดร.สุชาดา รัตนวาณิชย์พันธ์ ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ในการนี้คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยของนิสิตในครั้งนี้ (ดังเอกสารแนบ เค้าโครงย่อวิทยานิพนธ์และเครื่องมือเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด) คณะฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ (เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย ๐๘-๑๔๒๙-๑๔๙๘)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญรอด บุญเกิด)
คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ งานจัดการเรียนการสอน โทร. ๒๓๒๗
ที่ ศธ ๖๒๑๐/๐ ๙๕๕ **วันที่** ๒๐ กันยายน พ.ศ.๒๕๖๐
เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน MR. Nicholas John Dunning

ด้วย นางสาวพจนีย์ วรพิพัฒน์ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับและเชิงสร้าง ประเภทคำที่เป็นศัพท์ (Lexical Collocations) ของนิสิตในมหาวิทยาลัยรัฐ (The relationship between receptive collocational knowledge and productive Collocational knowledge among university students) โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของ ดร.สุชาดา รัตนวาณิชย์พันธ์ ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ในการนี้คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยของนิสิตในครั้งนี้ (ดังเอกสารแนบ เค้าโครงย่อวิทยานิพนธ์และเครื่องมือเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด) คณะฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ (เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย ๐๘-๑๔๒๙-๑๔๙๘)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญรอด บุญเกิด)
คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ งานจัดการเรียนการสอน โทร. ๒๓๒๗
ที่ ศธ ๖๒๑๐/ ๐๙๕๒ วันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ.๒๕๖๐
เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน MR.Gary Lee

ด้วย นางสาวพจนีย์ วรพิพัฒน์ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับและเชิงสร้าง ประเภทคำที่เป็นศัพท์ (Lexical Collocations) ของนิสิตในมหาวิทยาลัยรัฐ (The relationship between receptive collocational knowledge and productive Collocational knowledge among university students) โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของ ดร.สุชาดา รัตนวาณิชย์พันธ์ ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ในการนี้คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยของนิสิตในครั้งนี้ (ดังเอกสารแนบ เค้าโครงย่อวิทยานิพนธ์และเครื่องมือเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด) คณะฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ (เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย ๐๘-๑๔๒๙-๑๔๙๘)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญรอด บุญเกิด)
คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ภาคผนวก ข

ค่าดัชนีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเพื่อการวิจัย

ตารางที่ ข-1 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ที่ต้องการวัด (IOC) แบบทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับ

คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ								
ข้อที่	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม	ค่า IOC	ผลการพิจารณา
1	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
3	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
8	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
10	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
11	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
13	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
15	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
17	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
18	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
19	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
20	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
21	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
22	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
23	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ตารางที่ ข-1 (ต่อ)

คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ								
ข้อที่	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม	ค่า IOC	ผลการพิจารณา
24	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
25	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
26	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
27	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
28	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
29	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
30	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
31	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
32	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
33	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
34	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
35	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
36	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
37	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
38	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
39	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
40	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
41	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
42	1	1	1	1	-1	3	0.6	ใช้ได้
43	1	1	1	-1	1	3	0.6	ใช้ได้
44	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
45	1	1	1	1	-1	3	0.6	ใช้ได้
46	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ตารางที่ ข-1 (ต่อ)

คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ								
ข้อที่	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม	ค่า IOC	ผลการพิจารณา
47	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
48	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
49	1	1	1	1	-1	3	0.6	ใช้ได้
50	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
51	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
52	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
53	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
54	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
55	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
56	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
57	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
58	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
59	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
60	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
61	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
62	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
63	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
64	1	1	1	0	0	3	0.6	ใช้ได้
65	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
66	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
67	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
68	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
69	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ตารางที่ ข-1 (ต่อ)

คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ								
ข้อที่	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม	ค่า IOC	ผลการพิจารณา
70	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
71	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
72	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
73	1	1	1	-1	1	3	0.6	ใช้ได้
74	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
75	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
76	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
77	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
78	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
79	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
80	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
81	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
82	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
83	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
84	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
85	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
86	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
87	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
88	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
89	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
90	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
91	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
92	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
93	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ตารางที่ ข-2 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ที่ต้องการวัด (IOC) แบบทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้าง

คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ								
ข้อที่	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม	ค่า IOC	ผลการพิจารณา
1	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
2	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
5	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
13	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
14	1	1	1	-1	1	3	0.6	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
16	1	-1	1	1	1	3	0.6	ใช้ได้
17	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
18	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
19	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
20	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
21	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
22	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
23	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ตารางที่ ข-2 (ต่อ)

คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ								
ข้อที่	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม	ค่า IOC	ผลการพิจารณา
24	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
25	1	-1	1	1	1	3	0.6	ใช้ได้
26	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
27	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
28	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
29	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
30	1	-1	1	1	1	3	0.6	ใช้ได้
31	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
32	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
33	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
34	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
35	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
36	1	-1	1	1	0	2	0.4	ต้องปรับปรุง
37	1	-1	1	-1	1	1	0.2	ต้องปรับปรุง
38	1	-1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
39	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
40	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
41	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
42	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
43	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
44	1	-1	1	1	0	2	0.2	ต้องปรับปรุง
45	1	-1	1	1	1	3	0.6	ใช้ได้
46	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้

ตารางที่ ข-2 (ต่อ)

คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ								
ข้อที่	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม	ค่า IOC	ผลการพิจารณา
47	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
48	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
49	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
50	1	-1	1	1	1	3	0.6	ใช้ได้
51	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
52	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
53	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
54	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
55	1	1	1	1	-1	3	0.6	ใช้ได้
56	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
57	1	1	1	1	-1	3	0.6	ใช้ได้
58	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
59	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
60	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
61	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
62	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้

ตารางที่ ข-3 ค่าความยากง่าย (*p*) ของแบบทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับรายข้อ ในการทดลองใช้แบบทดสอบ (Try out)

ข้อที่	R_H	R_L	N_R	P	ข้อที่	R_H	R_L	N_R	P
1	25	18	43	0.67	26	30	20	50	0.78
2	28	21	49	0.77	27	28	13	41	0.64
3	19	12	31	0.48	28	29	19	48	0.75
4	17	5	22	0.34	29	28	21	49	0.77
5	29	18	47	0.73	30	18	11	29	0.45
6	16	9	25	0.39	31	28	19	47	0.73
7	28	21	49	0.77	32	19	11	30	0.47
8	31	19	50	0.78	33	32	18	50	0.78
9	29	19	48	0.75	34	25	11	36	0.56
10	32	18	50	0.78	35	27	18	45	0.70
11	29	21	50	0.78	36	19	11	30	0.47
12	27	18	45	0.70	37	20	11	31	0.48
13	14	7	21	0.33	38	24	11	35	0.55
14	25	17	42	0.66	39	30	20	50	0.78
15	29	21	50	0.78	40	27	13	40	0.63
16	19	9	28	0.44	41	30	21	51	0.80
17	31	20	51	0.80	42	27	20	47	0.73
18	28	21	49	0.77	43	27	15	42	0.66
19	30	18	48	0.75	44	30	19	49	0.77
20	23	16	39	0.61	45	19	12	31	0.48
21	22	15	37	0.58	46	31	16	47	0.73
22	27	20	47	0.73	47	25	15	40	0.63
23	21	13	34	0.53	48	22	15	37	0.58
24	25	16	41	0.64	49	28	18	46	0.72
25	19	12	31	0.48	50	26	19	45	0.70

ตารางที่ ข-3 (ต่อ)

ข้อที่	R_H	R_L	N_R	P	ข้อที่	R_H	R_L	N_R	P
51	30	21	51	0.80	61	22	12	34	0.53
52	26	19	45	0.70	62	25	15	40	0.63
53	30	19	49	0.77	63	17	8	25	0.39
54	29	21	50	0.78	64	17	5	22	0.34
55	16	7	23	0.36	65	29	22	51	0.80
56	26	19	45	0.70	66	15	6	21	0.33
57	24	16	40	0.63	67	30	20	50	0.78
58	28	21	49	0.77	68	20	11	31	0.48
59	16	7	23	0.36	69	12	5	17	0.27
60	30	20	50	0.78	70	22	10	32	0.50

ตารางที่ ข-4 ค่าความยากง่าย (*p*) ของแบบทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้างรายข้อ ในการทดลองใช้แบบทดสอบ (Try out)

ข้อที่	R_H	R_L	N_R	P	ข้อที่	R_H	R_L	N_R	P
1	25	13	38	0.59	26	12	1	13	0.20
2	27	13	40	0.63	27	30	21	51	0.80
3	22	5	27	0.42	28	12	4	16	0.25
4	28	21	49	0.77	29	31	20	51	0.80
5	27	20	47	0.73	30	17	3	20	0.31
6	17	2	19	0.30	31	27	20	47	0.73
7	25	15	40	0.63	32	14	6	20	0.31
8	30	21	51	0.80	33	21	14	35	0.55
9	24	16	40	0.63	34	19	11	30	0.47
10	26	19	45	0.70	35	27	20	47	0.73
11	25	9	34	0.53	36	13	3	16	0.25
12	28	16	44	0.69	37	30	21	51	0.80
13	29	21	50	0.78	38	25	16	41	0.64
14	24	17	41	0.64	39	21	10	31	0.48
15	29	21	50	0.78	40	29	20	49	0.77
16	25	11	36	0.56	41	11	2	13	0.20
17	14	0	14	0.22	42	27	14	41	0.64
18	32	19	51	0.80	43	11	4	15	0.23
19	27	19	46	0.72	44	21	14	35	0.55
20	20	12	32	0.50	45	29	18	47	0.73
21	32	19	51	0.80	46	28	19	47	0.73
22	27	19	46	0.72	47	20	8	28	0.44
23	27	18	45	0.70	48	25	18	43	0.67
24	23	16	39	0.61	49	14	2	16	0.25
25	13	2	15	0.23	50	16	9	25	0.39

ตารางที่ ข-5 ค่าอำนาจจำแนก (*r)* ของแบบทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับรายข้อในการทดลองใช้แบบทดสอบ (Try out)

ข้อที่	R_H	R_L	$\frac{R_H}{N_H}$	$\frac{R_L}{N_L}$	**r**	ข้อที่	R_H	R_L	$\frac{R_H}{N_H}$	$\frac{R_L}{N_L}$	**r**
1	25	18	0.78	0.56	0.22	25	19	12	0.59	0.38	0.22
2	28	21	0.88	0.66	0.22	26	30	20	0.94	0.63	0.31
3	19	12	0.59	0.38	0.22	27	28	13	0.88	0.41	0.47
4	17	5	0.53	0.16	0.38	28	29	19	0.91	0.59	0.31
5	29	18	0.91	0.56	0.34	29	28	21	0.88	0.66	0.22
6	16	9	0.50	0.28	0.22	30	18	11	0.56	0.34	0.22
7	28	21	0.88	0.66	0.22	31	28	19	0.88	0.59	0.28
8	31	19	0.97	0.59	0.38	32	19	11	0.59	0.34	0.25
9	29	19	0.91	0.59	0.31	33	32	18	1	0.56	0.44
10	32	18	1	0.56	0.44	34	25	11	0.78	0.34	0.44
11	29	21	0.91	0.66	0.25	35	27	18	0.84	0.56	0.28
12	27	18	0.84	0.56	0.28	36	19	11	0.59	0.34	0.25
13	14	7	0.44	0.22	0.22	37	20	11	0.63	0.34	0.28
14	25	17	0.78	0.53	0.25	38	24	11	0.75	0.34	0.41
15	29	21	0.91	0.66	0.25	39	30	20	0.94	0.63	0.31
16	19	9	0.59	0.28	0.31	40	27	13	0.84	0.41	0.44
17	31	20	0.97	0.63	0.34	41	30	21	0.94	0.66	0.28
18	28	21	0.88	0.66	0.22	42	27	20	0.84	0.63	0.22
19	30	18	0.94	0.56	0.38	43	27	15	0.84	0.47	0.38
20	23	16	0.72	0.50	0.22	44	30	19	0.94	0.59	0.34
21	22	15	0.69	0.47	0.22	45	19	12	0.59	0.38	0.22
22	27	20	0.84	0.63	0.22	46	31	16	0.97	0.50	0.47
23	21	13	0.66	0.41	0.25	47	25	15	0.78	0.47	0.31
24	25	16	0.78	0.50	0.28	48	22	15	0.69	0.47	0.22

ตารางที่ ข-5 (ต่อ)

ข้อที่	R_H	R_L	$\frac{R_H}{N_H}$	$\frac{R_L}{N_L}$	r	ข้อที่	R_H	R_L	$\frac{R_H}{N_H}$	$\frac{R_L}{N_L}$	r
49	28	18	0.88	0.56	0.31	61	22	12	0.69	0.38	0.31
50	26	19	0.81	0.59	0.22	62	25	15	0.78	0.47	0.31
51	30	21	0.94	0.66	0.28	63	17	8	0.53	0.25	0.28
52	26	19	0.81	0.59	0.22	64	17	5	0.53	0.16	0.38
53	30	19	0.94	0.59	0.34	65	29	22	0.91	0.69	0.22
54	29	21	0.91	0.66	0.25	66	15	6	0.47	0.19	0.28
55	16	7	0.50	0.22	0.28	67	30	20	0.94	0.63	0.31
56	26	19	0.81	0.59	0.22	68	20	11	0.63	0.34	0.28
57	24	16	0.75	0.50	0.25	69	12	5	0.38	0.16	0.22
58	28	21	0.88	0.66	0.22	70	22	10	0.69	0.31	0.38
59	16	7	0.50	0.22	0.28						
60	30	20	0.94	0.63	0.31						

หมายเหตุ: N_H หรือจำนวนคนทั้งหมดในกลุ่มสูง เท่ากับ 32 คน

N_L หรือจำนวนคนทั้งหมดในกลุ่มต่ำ เท่ากับ 32 คน

ตารางที่ ข-6 ค่าอำนาจจำแนก (*r*) ของแบบทดสอบความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้างรายข้อในการทดลองใช้แบบทดสอบ (Try out)

ข้อที่	R_H	R_L	$\frac{R_H}{N_H}$	$\frac{R_L}{N_L}$	r	ข้อที่	R_H	R_L	$\frac{R_H}{N_H}$	$\frac{R_L}{N_L}$	r
1	25	13	0.78	0.41	0.38	25	13	2	0.41	0.06	0.34
2	27	13	0.84	0.41	0.44	26	12	1	0.38	0.03	0.34
3	22	5	0.69	0.16	0.53	27	30	21	0.94	0.66	0.28
4	28	21	0.88	0.66	0.22	28	12	4	0.38	0.13	0.25
5	27	20	0.84	0.63	0.22	29	31	20	0.97	0.63	0.34
6	17	2	0.53	0.06	0.47	30	17	3	0.53	0.09	0.44
7	25	15	0.78	0.47	0.31	31	27	20	0.84	0.63	0.22
8	30	21	0.94	0.66	0.28	32	14	6	0.44	0.19	0.25
9	24	16	0.75	0.50	0.25	33	21	14	0.66	0.44	0.22
10	26	19	0.81	0.59	0.22	34	19	11	0.59	0.34	0.25
11	25	9	0.78	0.28	0.50	35	27	20	0.84	0.63	0.22
12	28	16	0.88	0.50	0.38	36	13	3	0.41	0.09	0.31
13	29	21	0.91	0.66	0.25	37	30	21	0.94	0.66	0.28
14	24	17	0.75	0.53	0.22	38	25	16	0.78	0.50	0.28
15	29	21	0.91	0.66	0.25	39	21	10	0.66	0.31	0.34
16	25	11	0.78	0.34	0.44	40	29	20	0.91	0.63	0.28
17	14	0	0.44	0.00	0.44	41	11	2	0.34	0.06	0.28
18	32	19	1	0.59	0.41	42	27	14	0.84	0.44	0.41
19	27	19	0.84	0.59	0.25	43	11	4	0.34	0.13	0.22
20	20	12	0.63	0.38	0.25	44	21	14	0.66	0.44	0.22
21	32	19	1	0.59	0.41	45	29	18	0.91	0.56	0.34
22	27	19	0.84	0.59	0.25	46	28	19	0.88	0.59	0.28
23	27	18	0.84	0.56	0.28	47	20	8	0.63	0.25	0.38
24	23	16	0.72	0.50	0.22	48	25	18	0.78	0.56	0.22
49	14	2	0.44	0.06	0.38	50	16	9	0.50	0.28	0.22

ตารางที่ ข-7 คะแนนที่นักศึกษาทำได้ในการทดลองใช้แบบทดสอบ (Try out) ความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับประเภทคำที่เป็นศัพท์

คนที่	X	X2	คนที่	X	X2
1.	36	1296	26.	56	3136
2.	41	1681	27.	26	676
3.	34	1156	28.	37	1369
4.	39	1521	29.	38	1444
5.	41	1681	30.	37	1369
6.	42	1764	31.	26	676
7.	49	2401	32.	57	3249
8.	57	3249	33.	59	3481
9.	58	3364	34.	34	1156
10.	53	2809	35.	32	1024
11.	57	3249	36.	37	1369
12.	59	3481	37.	29	841
13.	50	2500	38.	23	529
14.	31	961	39.	41	1681
15.	49	2401	40.	58	3364
16.	28	784	41.	59	3481
17.	30	900	42.	56	3136
18.	35	1225	43.	56	3136
19.	39	1521	44.	50	2500
20.	37	1369	45.	34	1156
21.	44	1936	46.	31	961
22.	50	2500	47.	30	900
23.	54	2916	48.	50	2500
24.	57	3249	49.	38	1444
25.	58	3364	50.	38	1444

ตารางที่ ข-7 (ต่อ)

คนที่	X	X2	คนที่	X	X2
51.	29	841	58.	49	2401
52.	33	1089	59.	23	529
53.	36	1296	60.	50	2500
54.	50	2500	61.	54	2916
55.	57	3249	62.	57	3249
56.	56	3136	63.	54	2916
57.	55	3025	64.	58	3364

$\sum X$ =2821

$\sum X^2$ =132311

แทนค่าในสูตร

$$S^2 = \frac{\sum X^2}{N} - \left[\frac{\sum X}{N}\right]^2$$

เมื่อ $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนผู้เข้าสอบ

$$S^2 = \frac{132311}{64} - \left[\frac{2821}{64}\right]^2$$

$$= 2067.36 - [44.08]^2$$

$$= 2067.36 - 194.88 = 124.48$$

ตารางที่ ข-8 สัดส่วนของผู้ทำถูก หารด้วยจำนวนคนสอบทั้งหมด (p) สัดส่วนของผู้ทำผิดในข้อหนึ่ง ๆ (q) และค่า pq ในการทดลองใช้แบบทดสอบ (Try out) ความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงรับประเภทคำที่เป็นศัพท์

ข้อที่	P	q	pq	ข้อที่	p	q	pq
1.	0.67	0.33	0.22	26.	0.78	0.22	0.17
2.	0.77	0.23	0.18	27.	0.64	0.36	0.23
3.	0.48	0.52	0.25	28.	0.75	0.25	0.19
4.	0.34	0.66	0.22	29.	0.77	0.23	0.18
5.	0.73	0.27	0.20	30.	0.45	0.55	0.25
6.	0.39	0.61	0.24	31.	0.73	0.27	0.20
7.	0.77	0.23	0.18	32.	0.47	0.53	0.25
8.	0.78	0.22	0.17	33.	0.78	0.22	0.17
9.	0.75	0.25	0.19	34.	0.56	0.44	0.25
10.	0.78	0.22	0.17	35.	0.70	0.30	0.21
11.	0.78	0.22	0.17	36.	0.47	0.53	0.25
12.	0.70	0.30	0.21	37.	0.48	0.52	0.25
13.	0.33	0.67	0.22	38.	0.55	0.45	0.25
14.	0.66	0.34	0.22	39.	0.78	0.22	0.17
15.	0.78	0.22	0.17	40.	0.63	0.37	0.23
16.	0.44	0.56	0.25	41.	0.80	0.20	0.16
17.	0.80	0.20	0.16	42.	0.73	0.27	0.20
18.	0.77	0.23	0.18	43.	0.66	0.34	0.22
19.	0.75	0.25	0.19	44.	0.77	0.23	0.18
20.	0.61	0.39	0.24	45.	0.48	0.52	0.25
21.	0.58	0.42	0.24	46.	0.73	0.27	0.20
22.	0.73	0.27	0.20	47.	0.63	0.37	0.23
23.	0.53	0.47	0.25	48.	0.58	0.42	0.24
24.	0.64	0.36	0.23	49.	0.72	0.28	0.20
25.	0.48	0.52	0.25	50.	0.70	0.30	0.21

ตารางที่ ข-8 (ต่อ)

ข้อที่	p	q	pq	ข้อที่	P	q	pq
51.	0.80	0.20	0.16	61.	0.53	0.47	0.25
52.	0.70	0.30	0.21	62.	0.63	0.37	0.23
53.	0.77	0.23	0.18	63.	0.39	0.61	0.24
54.	0.78	0.22	0.17	64.	0.34	0.66	0.24
55.	0.36	0.64	0.23	65.	0.80	0.20	0.16
56.	0.70	0.30	0.21	66.	0.33	0.67	0.22
57.	0.63	0.37	0.23	67.	0.78	0.22	0.17
58.	0.77	0.23	0.18	68.	0.48	0.52	0.25
59.	0.36	0.64	0.23	69.	0.27	0.73	0.20
60.	0.78	0.22	0.17	70.	0.5	0.50	0.25

จากนั้นแทนค่าในสูตรได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบดังนี้

$$\sum_{pq} = 14.70$$

$$r_{KR-20} = \frac{70}{69}\left(1 - \frac{14.70}{124.48}\right)$$

$$= 1.0145\ (0.881)$$

$$= 0.89$$

ตารางที่ ข-9 คะแนนที่นักศึกษาทำได้ในการทดลองใช้แบบทดสอบ (Try out) ความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้างประเภทคำที่เป็นศัพท์

คนที่	X	X2	คนที่	X	X2
1.	37	1369	26.	40	1600
2.	35	1225	27.	33	1089
3.	16	256	28.	15	225
4.	30	900	29.	26	676
5.	23	529	30.	27	729
6.	13	169	31.	27	729
7.	43	1849	32.	38	1444
8.	36	1296	33.	15	225
9.	19	361	34.	37	1369
10.	25	625	35.	34	1156
11.	25	625	36.	41	1681
12.	14	196	37.	35	1225
13.	22	484	38.	42	1764
14.	26	676	39.	25	625
15.	34	1156	40.	16	256
16.	14	196	41.	30	900
17.	41	1681	42.	17	289
18.	40	1600	43.	26	676
19.	17	289	44.	26	676
20.	37	1369	45.	24	576
21.	23	529	46.	32	1024
22.	15	225	47.	23	529
23.	30	900	48.	24	576
24.	37	1369	49.	14	196
25.	42	1764	50.	40	1600

ตารางที่ ข-9 (ต่อ)

คนที่	X	X2	คนที่	X	X2
51.	39	1521	58.	33	1089
52.	32	1024	59.	18	324
53.	20	400	60.	17	289
54.	34	1156	61.	34	1156
55.	36	1296	62.	29	841
56.	41	1681	63.	26	676
57.	34	1156	64.	24	576

$\sum X$ =1818

$\sum X^2$ =56658

แทนค่าในสูตร

$$S^2 = \frac{\sum X^2}{N} - \left[\frac{\sum X}{N}\right]^2$$

เมื่อ $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนผู้เข้าสอบ

$$S^2 = \frac{56658}{64} - \left[\frac{1818}{64}\right]^2$$

$$= 885.28 - [28.41]^2$$

$$= 885.28 - 806.915 = 78.366$$

ตารางที่ ข-10 สัดส่วนของผู้ทำถูก หารด้วยจำนวนคนสอบทั้งหมด (p) สัดส่วนของผู้ทำผิดในข้อหนึ่ง ๆ (q) และค่า pq ในการทดลองใช้แบบทดสอบ (Try out) ความรู้คำปรากฏร่วมในเชิงสร้างประเภทคำที่เป็นศัพท์

ข้อที่	P	q	pq	ข้อที่	p	q	pq
1.	0.59	0.41	0.24	26.	0.20	0.80	0.16
2.	0.63	0.37	0.23	27.	0.80	0.20	0.16
3.	0.42	0.58	0.24	28.	0.25	0.75	0.19
4.	0.77	0.23	0.18	29.	0.80	0.20	0.16
5.	0.73	0.27	0.20	30.	0.31	0.69	0.21
6.	0.30	0.70	0.21	31.	0.73	0.27	0.20
7.	0.63	0.37	0.23	32.	0.31	0.69	0.21
8.	0.80	0.20	0.16	33.	0.55	0.45	0.25
9.	0.63	0.37	0.23	34.	0.47	0.53	0.25
10.	0.70	0.30	0.21	35.	0.73	0.27	0.20
11.	0.53	0.47	0.25	36.	0.25	0.75	0.19
12.	0.69	0.31	0.21	37.	0.80	0.20	0.16
13.	0.78	0.22	0.17	38.	0.64	0.36	0.23
14.	0.64	0.36	0.23	39.	0.48	0.52	0.25
15	0.78	0.22	0.17	40.	0.77	0.23	0.18
16	0.56	0.44	0.25	41.	0.20	0.80	0.16
17	0.22	0.78	0.17	42.	0.64	0.36	0.23
18	0.80	0.20	0.16	43.	0.23	0.77	0.18
19	0.72	0.28	0.20	44.	0.55	0.45	0.25
20	0.50	0.50	0.25	45.	0.73	0.27	0.20
21	0.80	0.20	0.16	46.	0.73	0.27	0.20
22	0.72	0.28	0.20	47.	0.44	0.56	0.25
23	0.70	0.30	0.21	48.	0.67	0.33	0.22
24	0.61	0.39	0.24	49.	0.25	0.75	0.19
25.	0.23	0.77	0.18	50.	0.39	0.61	0.24

จากนั้นแทนค่าในสูตรได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบดังนี้

$\sum_{pq} = 10.30$

$$r_{KR-20} = \frac{50}{49}\left(1 - \frac{10.30}{78.366}\right)$$

$$= 1.0204\ (0.868)$$

$$= 0.89$$